

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 3/25, kesäkuu-elokuu 2025, 24 vuosikerta, irtonumero 2 €

Erotaan Natosta- Vältetään Suomen konkurssi !

Juurisyys poistettava s. 2
Aloite yhteistyöstä s. 3
Sotilasmenojen nostaminen s. 4
Hallitus ja ydinaseet s. 5
Maiskin päiväkirjat s. 6
Ibrahim Traore-Afrikan kehittäjä: s. 9
Nikean kirkolliskokous s. 13
Neuvostoliiton romahduksesta s. 15
Voiton päivä 9. toukokuuta s. 20

Vajoamme sotapsykoosiin. Venäjästä, joka autonomian- ja sodanjälkeisen ajan oli maamme ystävä, on jälleen tehty meille perivihollinen. Sotilasmenomme ovat nyt 6 miljardia ja tulevat kasvamaan 16 miljardiin. Se on konkurssi opetukselle, terveystoimelle, asumiselle ym. Trumpilta voi pian tulla 3 miljardin lasku ns. "turvallisuustuesta". Olemme itse hyväksyneet Orpon, Purran, Häkkäsen, Marinin ym. johdolla osallistumisen EU:n halukkaiden ryhmän Venäjä-ristiretkeen. Emmekä edes vastusta ydinaseiden sijoittamista Suomeen. Konkurssi muuttuu katastrofiksi, kun nämä suunnitelmat realisoituvat aseelliseksi kähmäksi. Ainoa mahdollisuutemme on ero Natosta ja kaikesta Nato-yhteistyöstä sekä naapurisuhteiden palauttaminen Venäjään.

Sivut 2, 4, 5, 7, 9 ja 20

Sivut 2-3

- Sotapsykoosi vienyt vaarallisille vesille.
- Rauha Ukrainaan-juurisyyt poistettava.
- Hölmöläisten hommaa: Veroja alennetaan ja kaikesta leikataan.
- Toverit! "aloite yhteistyöstä"

Sivut 4-5

- Sotilasmenojen nostaminen vie talouden kestävämmään tilaan.
- Eloranta ja tammikuun kihlaus
- Hallitus salaa kantansa ydinaseista.
- USA:n hyökkäys Irania vastaan.

Sivut 6-7

- Ivan Maiskin päiväkirjat.
- valeoppositio vie Suomea syvemmälle EU-nieluun.
- Pohdintoja elämän tarkoituksista.

Sivut 8-9

- Ajankohtaista Korean demokraattisesta tasavallasta.
- Putin ja Niinistö tapasivat Helsingissä 6 vuotta sitten.
- Ibrahim Traore-Afrikan herättäjä.
- Sanna Marin palkittiin jälleen naton eteen tekemästään työstä.

Sivut 10-11

- Vappuna 2025: Talous- ja yhteiskuntapolitiikalle kestävä vaihtoehto.
- Voitonpäivän tapahtumia.

Sivut 12-13

- Rooman tuhatvuotinen valtakunta
- Nikean kirkolliskokouksesta 1700 vuotta.

Sivut 14-15

- Miljoonat USA:ssa protestoivat Trumpin politiikkaa vastaan
- Kiinan ideologinen näkökulma Neuvostoliiton romahdukseen.
- Venäjän uusi punainen aalto
- Vasemmistoliitto

Sivu 16-17

- Euroopan loiston päivät takana.
- Maanantaina Helmikuun lopulla.
- Itsenäinen Karjala oli Suomen projekti.

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta.
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Voiton päivä 9. toukokuuta on ilon juhla.
- EU ja Orpo valitsivat sodan
- Vasemmistoliitto- ankara omille, mutta pehmo vastustajille.
- Rajaa ei haluta avata.

Miljoonat ihmiset juhlivat voiton päivää ilon juhlena

Kuolematoman rykmentin marssiin Pietarin Nevskillä osallistui runsas miljoona ihmistä

Berliinin operaatio 80 vuotta sitten päätti sodan Euroopassa. 30 000 helsinkiläistä kokoontui 10.5.1945 Rautatien torille juhlimaan sodan loppua toiveenaan, että "ei koskaan enää tällaista". 50 miljoonaa uhria vaatinut sota oli seurausta isojen markkinakapitalistien vaatimuksesta maailman jakamiseksi. Onko kaikki unohdettu, kun Euroopan johtavat valtiot provosoivat uutta maailman jakoa ja yrittivät estää voiton päivän viettämisen. Siksi myös Slovakian pääministeriltä suljettiin ilmatila Euroopassa. Voitto fasismista muistettiin myös Suomessa ja kaikkialla maailmassa.

Sivut 6, 11 ja 20

Kansanrintama - tie politiikan suunnan muutokseen

SKDL oli ajallaan esimerkki kansanrintamasta. Vappujuhla 1972 Senaatintorilla.

Kansan äänen järjestöt saivat Lapin tovereilta, myös SKP:lle ja KTP:lle osoitetun esityksen, jossa pyydetään esittämään suuntaa järjestöjen vaatimuksena olevalle toisenlaiselle politiikalle. Aloite on tärkeä, koska meillä ei ole sellaista poliittista voimaa, joka uskaltaa esittää vaihtoehdon hallituksen uusliberalismille. Monet radikaalit nuorisoliikkeet vaativat Orpon ja Purran eroa, mutta mitä tilalle, jää sanomatta? Esitämme, että kokoonnumme yhdessä kehittämään kansanrintamaa, joka pidemmällä tähtäyksellä rakentaa uusliberalistiselle politiikalle vastavoiman. Yhdessä kykenemme siihen.

Sivu 3

Kaikkien maiden proletaarit -liittykää yhteen!

K

ansanääni

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa

Helsinki 18.6.2025

Sotapsykoosi on vienyt vaarallisille vesille

Suomalaiset poliitikot ja media ovat vajonneet sotapsykoosiin. Sotahulluus ammentaa voimansa toisesta psykologisesta sairaudesta, patologisesta Venäjä-vihasta. Sotapsykoosi on sokaissut päättäjämme sekä suuren osan kansasta, joka vaikuttaa olevan valmis hyväksymään hallituksen yhä rajummat leikkaukset sepitetyt ”Venäjän uhan” takia. Valtiovarainministeri Riikka Purra on jo väläytellyt – hymyssä suin totta kai, ikäänkuin nauttien kansan kidutuksesta – yhä kipeämpiä leikkauksia tuleville vuosille.

Suomen sotilasmenot kasvoivat Sanna Marinin kaudella kolmesta miljardista kuuteen miljardiin euroon vuodessa. Naton linjaaman viiden prosentin bkt-osuuden jälkeen maamme sotilasbudjetti tulee kasvamaan 10–15 miljardiin euroon. Vertailun vuoksi: esimerkiksi koko opetus- ja kulttuurialan budjetti on 8 miljardia euroa vuodessa. Eli sotilasmenoja tullaan kasvattamaan koko opetus- ja kulttuurialan vuosibudjetin suuruisella summalla. Tämä kertoo järkyttävää kieltään hallituksen ja koko yhteiskunnan arvomaailmasta ja tärkeysjärjestyksestä.

Ei pidä unohtaa F-35 –hävittäjäkauppaa, jonka hintalappu pelkää koneiden oston osalta on 10 miljardia euroa. Päälle tulevat vielä kymmenien miljardien elinkaarikustannukset. Moni asiantuntija arvioi, että kyseiset hävittäjät ovat vanhentuneita jo ostettaessa, droonien ja muiden vallattua alaa sotateknologiassa. Ukrainaan on lähetetty aseita Suomesta n. kolmen miljardin arvosta. Tämä ”sijoitus” ei tuota Suomelle senttiäkään. Päinvastoin tuo kolme miljardia palaa kirjaimellisesti savuna ilmaan. Venäjä on näet vaatinut Ukrainalta koko länsimaisen kaluston tuhoamista rauhan ehtona. Venäjä ilmoitti, että kalusto tuhotaan joka tapauksessa, mutta vapaaehtoisella tuhoamisella säästettäisiin runsaasti ihmishenkiä.

Ukrainan Kankkulan kaivon kaadettujen miljardien takia on leikattu sosiaaliturvaa, työttömyysturvaa, asumistukea jne. Ukrainaa on lisäksi tuettu muilla tavoin, esim. vastaanotettu 70 000 ukrainalaista, joiden ylläpito ja elinkustannukset on katettu täysimääräisesti. Hintalappua tästä ei ole liiemmin julkisuudessa esitelty, semminkin kuin suomalaisten etuisuuksia on samaan aikaan karsittu rajulla kädellä.

Sotapsykoosi on niin vahva, että harvalukuiset järjen äänen vaiennetaan alkuunsa. Vaientaminen käy kätevästi syyttämällä asevarustelua kritisoivia putinisteiksi ja Venäjä-mielisiksi. Rauhanpolitiikkaa ja diplomatiaa sapelinkalistelun sijaan vaativia syytetään Kremlin trolleiksi. Itärajan avaamisesta ei enää saa edes keskustella. Itärajan sulun arvostelu on kiellettyä kaikissa eduskuntapuolueissa laidasta laitaan. Ehdokkaaksi ei ole mitään asiaa, mikäli poikkeat vallitsevasta narratiivista.

Tälle hulluudelle on jossain vaiheessa tultava loppu. Valitettavasti tilanne kuitenkin näyttää vain pahenevan. Suomi on tehnyt sarjan katastrofaalisia ulkopoliittisia virheitä nopeassa tahdissa. Nato-jäsenyys, DCA-sopimus, suhteiden katkaiseminen Venäjään sekä itärajan sulkua ovat kaikki olleet maallemme vahingollisia ja jopa vaarallisia päätöksiä. Aiheutettu vahinko saattaa olla osin peruuttamatonta, jolloin tilanne korjaantuu vain täydellisellä vallanvaihdoilla.

Esimerkiksi idänsuhteita eivät nykyinen eduskunta, hallitus tai mitkään nykyiset eduskuntapuolueet pysty rakentamaan uudelleen. Venäjällä tuskin on luottoa edellä mainittuihin minkäänlaisena luotettavana neuvottelukumppanina. Poliitiikkaan tarvitaan täyskäännös, täydellinen vallanvaihdos sekä kokonaan uusi suunta ulkopoliitikassa.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan

K

ansanään

Taloudellisten syiden vuoksi siirryimme painetusta lehdestä postijakelun sijaan sähköisen PDF-version jakeluun. Tilausmaksujen yms. korottaminen ei ratkaise tätä tilannetta. Kansan äänen toimittamista emme lopeta, vaan sitä tulemme edelleen kehittämään.

Kansan ääni toimitetaan entisessä ulkoasussa. Lähetämme lehden PDF-muotoisen aidon näköisversion lehden ilmestyttyä kaikille tilaajille. Niille, joilla ei ole PDF-tiedoston lukemiseen tarvittavaa laitteistoa, tietokonetta, S-postia yms. lähetämme yksinkertaisen paperikopion.

Toimi näin: Kun haluat, että lähetämme sinulle aina lehden ilmestyttyä KÄ:n PDF-muotoisen näköisversion sähköpostiin, laita meille sähköpostitietosi seuraavaan osoitteeseen: heikki.mannikko@pp1.inet.fi. p. 0440103450 tai kalevi.wahrman@gmail.com. p. 0405523099. Jos haluat, että lähetämme sinulle lehden paperikopion, ilmoita siitä sekä myös osoitetietosi em. tovereille.

Tilausmaksua emme peri. Sen sijaan pyydämme osoittamaan tukimaksua (omantunnon mukaan) kansanrintaman tilille: Osuuspankki FI08 5541 1420 0279 66 sekä laittamaan lehteen vappu- ja uudenvuoden tervehdykset ym. Kaikki 20 vuoden aikana ilmestyneet numerot ovat lukijoiden/tilaajien käytössä Kansan äänen verkkojulkaisussa osoitteessa www.kansanaani.org.

Rauha Ukrainaan-juurisyyt poistettava

Naton eskalaatiosodan lopettamisesta käydään tänään keskusteluja. Venäjän osapuoli on nostanut kuluneena aikana esille, että rauhansopimuksen keskeisin edellytys on kriisin juurisyiden korjaaminen t. poistaminen. Suuren yleisön mukaan tiedotusvälineistä ei kuitenkaan selviä kaikille, että mitä ovat nämä juurisyyt? Taktisesti EU/Nato osapuoli myös tekeytyy tietämättömäksi eikä ole ymmärtävinään koko asiaa. Myös Kansan äänen toimistusta on viime aikoina pyydetty selvittämään tätä asiaa. Tätä tietämättömyyttä käyttää myös Mediapooli hyväkseen leimattaessa näiden esittämisen pelkäänsä Venäjän jarrutustaktiikaksi.

Naton venäjän vastainen laajeneminen

Juurisyyt alkoivat muotoutua jo 30 vuotta sitten, kun Varsovan liitto lakautettiin 1.7.1991. Silloin Saksan ulkoministeri Hans Dietrich Gensher ja Neuvostoliiton Mihail Gorbatsšov sopivat, että Saksojen yhdistymisen ja Varsovan liiton vetäytymisen ja lopettamisen (1.7.1991) jälkeen Nato Lopettaa laajentumisen itään, eikä enää siirry lähemmäksi Neuvostoliiton rajoja. Tämä sama sopimus vahvistettiin vielä 9.2.1991 Mihail Gorbatsšov ja USA:n ulkoministerin James Bacerin kesken. Näistä sopimuksista huolimatta Nato aloitti uuden laajentumisen, kun 8.7.1997 Naton huippukokouksessa Puola, Unkari ja Tsekki kutsuttiin aloittamaan jäsenyyneuvottelut Naton kanssa. Venäjän voimakkaasta vastustuksesta huolimatta Naton 21. huippukokous Bukarestissa 2.-4.4.2008 esitti sitten edelleen Naton laajenemista ja esitti entisten neuvostotasavaltojen, Ukrainan ja Georgian ottamista Naton jäseneksi.

Käytännössä tämä merkitsee, että näistä muodostuisi Naton eteen työnnetty asema venäjää vastaan. Saadakseen tukea Georgian ja Ukrainan Nato jäsenyydelle, USA alkoi aktiivisesti tukea Ukrainan Banderalaista äärioikeistoa. Tämä kehitys pohjusti Maidanin tapahtumia ja johti helmikuussa 2014 Kiovasa sotilasvallankumoukseen, jossa normaaleilla vaaleilla valittu presidentti Viktor Janukovitš joutui pakenemaan ja banderalaiset fasistit ottivat (aseellisesti) valtaansa parlamentin ja Itäinen Ukraina (Donbass) sekä Krim erosivat Ukrainasta.

Venäjän neuvotteluesitys torjuttiin

Münchenin turvallisuuskonferenssissa 2007 Putin totesi Naton laajentumisen olevan vakava provokaatio. Hän myös muistutti niistä sopimuksista ja vakuuksista, joista sovittiin v.1991 purkamisen yhteydessä, joiden mukaan Nato ei aloita uutta laajentumista itään.

Muistakaamme, että 15.12.2021 Venäjä teki USA:lle, Natolle ja EU:lle esityksen neuvotteluista, joissa varmistettaisiin turvallisuus Venäjän ja USA/Nato/EU-liittouman välillä. Esityksessä Venäjä vetosi aiempiin sovittuihin turvallisuusperiaatteisiin, joissa jokaisella valtiolla on oikeus liittoutua ja järjestää turvallisuutensa haluamalla tavalla sillä edellytyksellä, että se ei samalla heikennä jonkun toisen Etyj-valtion turvallisuutta. Näin on kuitenkin käynyt, kun NATO on 30 vuoden ajan laajentunut kiinni Venäjän rajoihin ja siirtänyt sinne sotilasvoimaansa. Nämä Etyj:n periaatteet on sovittu mm. Istanbu-

lin v. 1999 Etyj-huippukokouksessa ja Astanan 2010 huippukokouksessa sekä v. 1994 sotilailisia näkökohtia koskevassa menettelysäännössä. Venäjän esittämistä USA/Nato/EU:n kanssa käytävistä neuvotteluista läntiset markkinavoimat kieltäytyivät. Kun Venäjä puhuu juurisyiden ratkaisemisesta, tarkoittaa se, että on torjuttava Ukrainan ja Georgian Nato-jäsenyys ja neuvoteltava uudelleen Naton ja Venäjän keskinäinen rauhanomainen rinnakkainolo.

Ukrainan natsikomennon eliminoiminen

2013–2014 Euromaidanin tapahtumaketju johti Ukrainan militarisointiin ja banderalaisen (Hitleriläisen) fasistijärjestön valtaannousuun. Maidanin värväilykumouksen käynnistyminen sai nimellisesti aiheen presidentti Janukovitšin päätöksestä keskeyttää Ukrainan ja EU:n assosiaatiosopimuksen käsittely, koska siirtymisen eurooppalaiseen standardiin koettiin tulevan liian kalliiksi (1,5 mrd \$). Nämä mielienosoitukset alkoivat EU:n ja USA:n poliittisella ja taloudellisella tuella paljon ennen Janukovitšin päätöstä syyskuussa 2013. Kriisi eteni vaiheeseen, jossa Janukovitš allekirjoitti Saksan, Puolan ja EU:n edustajien kanssa sopimuksen, jossa Ukrainan hallitus allekirjoittaa 48 tunnin kuluessa dokumentin, jolla palautetaan voimaan maan vuoden 2004 perustuslaki.

Tätä päätöstä ei kuitenkaan koskaan ehditty panna täytäntöön. Yöllä 21.2.–22.2. 2014 Euromaidanin banderalainen fasistijengi valtasi hallituksen ja parlamentin toimilat. Seuraavana päivänä 22.2. 2014 klo 12.29 Verkhovna Radan puhemies Vladimir Rybak erotettiin maidanilaisten painostaessa parlamenttia (Käytännössä pistooli ohimolla). Heti tämän jälkeen Oleksandr Turtšynov valittiin hänen tilalleen. Samana päivänä Verkhovna Rada klo 17.11 päätti laillisen presidentin syrjäyttämisestä. Seuraavana päivänä 23.2.2014 päätettiin siirtää presidentin tehtävät Verkhovna Radan edellisellä päivänä valitulle puhemiehelle Oleksandr Turtšynoville. Välittömästi EU tunnusti hänet Ukrainan VT presidentiksi.

Ukrainan puolueettomuus, sitoutumattomuus ja ydinaseettomuus

Ukrainan poliittinen johto on vuoden 2014 sotilasvallankumouksen jälkeen muuttunut länsimaiden tuella fasistiseksi ja avoimen Venäjän vastaiseksi. Venäjä luonnolli-

Kuva: Wikimedia Commons

Sanna Marin ja Sauli Niinistö ovat tiedotustilaisuudessa 24.2.2022 synkän näköisiä. Venäjä lähetti kaikille Etyj-maille esityksen neuvotteluista, jossa käsiteltäisiin Naton Etyj-sopimuksen vastaista laajentumista. Sanna ja Sale torjuivat eivätkin tahoillaan esityksen todeten, että etupiirit eivät kuulu 2000-luvulle. He selkeästi valehtelivat. Etyj-päätöksissä todetaan, että kaikilla on oikeus liittoutua ja järjestää turvallisuutensa haluamallaan tavalla, mutta kuitenkin edellytyksellä, että ei samalla heikennä toisen Etyj-valtion turvallisuutta, kuten mm. tapahtuisi, jos Ukraina ja Georgia otettaisiin Naton jäseniksi.

sesti näkee, että tällaisessa ilmapiirissä naapurien välit eivät voi koskaan normalisoitua. Venäjän edustajat muistuttavat, että ”Ukrainan puolueeton, sitoutumaton ja ydinaseeton asema julistettiin juhlallisesti maan itsenäisyysjulistuksessa, joka hyväksyttiin vuonna 1991. Juuri tämä sitoumus, puolueettoman, sitoutumattoman ja ydinaseettoman aseman julistaminen ikuisiksi ajoiksi mahdollisti sen, että sekä Venäjän federaatio että kaikki muut kansainvälisen yhteisön jäsenet tunnustivat Ukrainan itsenäiseksi valtioksi”.

Tähän perustuen Venäjä vaatii, että Ukrainan tulee uudelleen omaksua puolueeton, sitoutumaton ja ydinaseeton asema ja politiikka. Maassa tulee suorittaa fasististen aineiden erottaminen (denatsifointi) poliittisesta päätöksenteosta.

Vähemmistöjen oikeuksien palauttaminen

Runsaan 10 vuoden kuluessa Ukrainassa venäjän kieltä puhuvien asemaa on muutettu radikaalisti. Venäjänkielisiä on pakotettu siirtymään ukrainan kieleen tavallisessa opetus- ja arkikielessä. Lailla on säädetty käyttämään Ukrainan kieltä kouluissa opetuksessa, virallisena kielinä ja myös tiedotuksessa. Käytännössä venäjän kielen puhuminen on kielletty. Venäjän vaatimuksiin kuuluu monikielisyys, kielten keskinäinen tasa-arvo ja venäjän kielen syrjinnän lopettaminen.

Myös uskovaisten asemaa on samaan aikaan vaikeutettu. Ukrainan ortodokseista puolet kuuluu Moskovan patriarkaatin alaiseen kirkkokuntaan ja puolet Kiovan patriarkaattiin. Moskovan patriarkaattiin kuuluvia kirkkoja on pakotettu siirtymään ensin Ukrainan ortodoksiseen kirkkoon, joka sitten siirrettiin Konstantinopolin alaisuuteen. Uskovaisten asemaa on selkeästi muutettu poliittisen painostuksen ja suuntautumisen perusteella. Luonnollisesti lopullisessa rauhansopimuksessa on sovittava kirkkojen oikeudesta valita itse se kirkkokunta, johon haluaa kuulua.

Heikki Männikkö
Helsinki

Erotaan Natosta

Emme kuulu sinne

Hölmöläisten hommaa: Veroja alennetaan ja kaikesta leikataan

Petteri Orpon hallituksen piti vaalilupauksensa mukaan tasa-painottaa valtion talous ja lopettaa velkaantuminen. Pitihän siinä synnyttää myös satatuhatta uutta työpaikkaa, ja nostaa siten työllisyysastetta ja vähentää työttömyyttä. Kun näitä lupauksia peilaa valtakunnan tämänhetkiseen tilanteeseen, voinee ymmärtää, että aina jokaisen vaalin alla meidän poliittisilla päättäjillämme on yhtenä huolena ja jännityksen aiheena äänestysviikkoa. Kuinka saada kansa aina edes jossakin määrin uskomaan, että muutos olisi mahdollinen, ja se olisi tulossa kuhan vain uskoo kaikkein kovimpia lupauksia.

Juuri tätä kirjoitettaessa eduskunnassa käydään välikysymyskeskustelua. Opposition tekemällä välikysymyksellä perätään hallitukselta vastausta koko ajan paisuvaan valtion velkaantumiseen. Toisaalla, Kuopiossa juhlitaan juuri samaan aikaan maan puolustusvoimien lipupujuhlaa. Siellä vaaditaan lisää rahaa puolustusmenoihin.

Edellisellä hallituksella oli riesana maailmanlaajuinen pandemia, ja nykyinen hallitus on ottanut hokemaksi – jos ei muuta keksi – suhdannetaantumaa, mikä pakottaa tekemään ”kipeitäkin päätöksiä”. Yhdestä asiasta kaikki kansanedustajat ovat yhtä tai ehkä kahta edustajaa lukuunottamatta samaa mieltä.

Sunnuntaina 18.5.2025 järjestettiin Helsingissä, Oulussa ja Kuopiossa hallituksen politiikkaa vastustavat ns. ”Epäluottamuslause” mielenosoitukset. Järjestäjinä toimivat Orpon/Purran toimiin kyllästyneet aktiivit, yksityiset kansalaiset Helsingissä. Tapahtumaan ja marssiin Senaatintorilla Eduskuntatalolle osallistui n. 3000-4000 osanottajaa.

tä. Suomen puolustus on se kaiken edelle menevä toimi, mikä siellä valtionhallinnossa ylipäänsä on tehtävänä.

Kansalle ei ole kyllä juurikaan avattu nyt meneillään olevan puo-

lustusvalmiuden kohottamisen syytä. Jos siellä Kremlissä olisi jotakin ”suuruudenhulluja suunnitelmia”, niin mitä ne mahtavat olla? Kuka tai mikä taho niistä täällä tietää? Onko tapahtumassa todella jotakin, josta

meidän kaikkien pitäisi edes jotakin tietää?

Eduskuntavasemmistollakin on se sama eetos ja hokema, että maanpuolustusta on vahvistettava. Sen tahon mukaan se on tehtävä ”oikeuden mukaisesti” niin, että maanpuolustustahtoa ei samalla heikennetä. Tällä ne tarkoittavat sitä, että esimerkiksi sosiaali- ja terveystalouden ei leikata. Siellä vasemmallakin kuitenkin hyvin tiedetään, että sen mittaluokan sotilasmenojen kasvattaminen, mitä hallitus on valmistelemassa, ei ole mahdollista ilman, että yhteiskunnan jokainen sektori tulee kärsimään tästä sotaan varustautumisesta. Tämä tieto ja ymmärrys pitäisi olla kaikilla päättäjillä, kun hallituksen suunnalta on vielä korostaen lausuttu, että tämä nyt käynnistetty sotatalouden kasvattaminen tulee olemaan vallitseva suuntaus yli hallituskausien.

Jos niitä rahoja sinne sotakoneiston ylläpitämiseksi pitää kylvää, niin ne on jostakin otettava. Vasemmisto asettuu kyllä poikkeuksetta vastustamaan kaikkia hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen leikkauksia, mutta se on tietenkin pelkkää teatteria. Nyt jo tiedetään, että Nato on nostamassa vaatettaan jokaiselle jäsenmaalle niin, että puolustusmenot on jatkossa oltava vähintään 3 prosenttia kunkin valtion brutto-

kansantuotteesta. Suomen osaksi tuosta koituu puolustusmenojen nostopakko, mikä rahassa merkitsee noin 3,7 miljardin vuosittaista lisämenoa. Tiedetään myös, että seuraavan hallituksen kontrolle jää niin sanottua ”sopeuttamistarvetta” ainakin 10 miljardin euron verran.

Tuntuu, kuin siellä korkeiden päättäjien keskuudessa olisi jonkinlaista näköharhaa. Valtiontalouden tulopuolta rapautetaan veronalennuksilla, ja sitten tuon talouden kokonaisuuden surkean tilan vuoksi kaikista mahdollisista pitää leikata, ja kaikki sotatalouden tarpeet kuitataan ilman mitään keskustelua. Eikä velkaa enää pitänyt ottaa. Tämä yhtiö ei mene tasan.

Tästä tulee mieleen se hölmöläisten touhu, jossa peittoja jatkettiin leikkaamalla toisesta päästä, ja leikattu pätkä liitettiin toiseen päähän. Eikä se peitto siitä yhtään jatkunut.

Varma konsti hoitaa valtiontalous siedettävään tilaan, on asetua vakaasti rauhanpolitiikan linjalle ja lopettaa kansantalouden muuttenkin hupenevien resurssien käyttäminen jatkuvasti kasvavaan sotilaalliseen varustautumiseen.

Unto Nikula Rovaniemi

Toverit, ”aloite yhteistyöstä”

Kommunistien Liitto vastaanotti Lapin tovereiden allekirjoittaman yhteistyöaloitteen, joka oli osoitettu Kommunistien Liitolle, Kommunistiselle Työväenpuolelle ja Suomen Kommunistiselle puolueelle.

Aloitteessa esitetään ensimmäisenä asiana, että puolueet yhdessä julkaisevat yhteisen kannanotton, jossa tuomitaan Suomen hallituksen nykyinen politiikka. Toiseksi pyydetään hahmottelemaan suuntaa järjestöjen vaatimuksena olevalle toisenlaiselle politiikalle.

Kommunistien Liitto käsittelee ehdotusta kokouksessaan to. 5.6.2025 ja esittää vastauksenaan, että Lapin tovereiden esitys on tärkeä ja ajankohtainen ainakin kahdesta syystä.

Uusliberalismia vastaan

Maamme politiikka tänään on voimakkaan uusliberalistista, joka tukee äärimmäisten toimintojen yksityistämistä ja alistamista yksityisen pääoman bisneksen välineeksi. Näin on toimittu jo useiden sektoreiden, mm. energian osalta. Tällä het-

kellä valmistellaan kaikkien julkisten toimintojen ja jopa vesilaitosten ja rautateiden yksityistämistä. Hyvinvointialueiden osalta tehdään isoja säästöjä, korotetaan asiakasmaksuja ja samalla leikataan palveluja, jotka kustannetaan asukkailla välttämättömien julkisten toimintojen lakkauttamisena, leikkauksilla ym. Hallituksen päinvastaisista lupauksista huolimatta työttömien määrä ja ulkomaanvelka kasvaa. Suurten tulojen verokevennyksiä perustellaan ns. dynaamisilla vaikutuksilla, jonka mukaan suurituloiset saadesaan lisää ”mania” sijoittavat sen investointeihin. Saman ajatuksen mukaan työttömät puolestaan hakevat aktiivisemmin töitä, kun heidän etujaan ja tukiaan leikataan. Kaikki tällainen höpinä on osoittautunut täydiksi humpuukiksi.

Juuri tänään tarvitsemme todellakin yhteistyötä tehdäksemme kannanotton, jossa tuomme tämän esiin ja vaadimme politiikkaan muutosta.

Militarismia ja sotahysteriaa vastaan

Maamme liittyi sotilasliitto Naton jäsenyyteen ja on omaksunut hyvin Venäjän vastaisen asenteen. Tässä maamme paavillisemmin kuin paavi itse palvelee EU/Nato/USA yhteisön imperialistista tavoitetta Venäjän hallituksen vaihtamiseksi ja maan luonnonvarojen kaappaamiseksi. Hallituksemme on rikollisesti katkaissut kaikki perinteiset arvokkaat suhteemme Venäjään ja pakottaa myös tavalliset kansalaiset katkaista suhteensa venäläisiin ystäviinsä sulkemalla valtionrajan kansainvälisten oikeuseriaatteiden vastaisesti. Hallitus valmistautuu yhdessä EU:n halukkaiden koalition kanssa Venäjän vastaiseen sotaan. Kaikki hallituksen esittämät säästöt ja leikkaukset, joita on perusteltu julkisen velan lyhentämisellä 9 miljardilla, valuvat velan lyhentämisen sijaan militarisointiin ja asevarusteluun. Sotilasmenojen taso uhkaa nousta 10–15 miljardiin budjetista.

Tämä militarismi ja uusliberalismi talouspolitiikassa ovat saman asian eri puolia. Kun kaikki eduskuntapuolueet ja myös Ay-liike tukevat tätä politiikkaa, merkitsee se, että kansan etujen puolusta-

minen törmää aina jossain vaiheessa ulkopoliittiseen ja militaristiseen seinään. Tämä nähtiin, kun SAK vapuna 2024 pysäytti lakko-oikeuden puolustamiskamppailun. Silloin lakkoistelu jatkuaan olisivat haitanneet herrojen Nato- ja sotakuviota ja SAK sai käskyn ”ylempää”, että hallituksen sotasuunnitelmia kamppaitava kamppailu tulee lopettaa.

Kannanotto poliittisen muutoksen puolesta

Tilanne vaatii, että kommunistit rakentavat hallituspolitiikasta yhteisen arvion ja kannanmäärittelyn, joka myös antaa suuntaa nykyiselle joukkoliikkeelle ja vaihtoehtoiselle politiikalle. Arvioon voisi liittää joitain selkeitä tavoitteita, jotka luovat suuntaa tulevalle liikkeelle ja edustavat todellista vaihtoehtoa nykypoliitikalle. Ohessa esitämme esimerkkejä tällaisista esityksistä.

1. Suomen tulee erota Natosta ja lopettaa kaikki Nato-yhteistyö.
2. On avattava Venäjän ja Suomen välinen rajayhteys ja aloitettava uuteen rajasopimukseen tähtäävät neuvottelut maiden välillä.
3. Tulee aloittaa hyvien naapurussuhteiden palauttaminen Suomen ja Venäjän välillä.
4. Suomen tulee olla aloitteellinen uuden kattavan rauhansopimuksen solmimiseksi Eurooppaan.
5. Sotapalveluiden yksityistäminen lopetettava ja vastuu niistä siirrettävä takaisin julkiselle puolelle.
6. Tulee luoda yhteiskunnan omistama energiayhtiö, joka vastaa energian tuotannosta ja siirrosta.
7. On perustettava valtion omistama kansallinen pankki, jossa palkansaajat ja eläkeläiset voivat riskittömästi säilyttää palkka- ja eläketulojaan sekä säästötään.

”Tavoitteeksi tulee asettaa Suomen hallittu eroaminen EU:sta. Lisäksi tulee valmistautua samalla myös oman rahan käyttöönottoon ja EU eroon tilanteesta, jossa EU itsessään ajautuu kriisitilanteeseen, joka käynnistää unionin hajoamisprosessin”.

Yhteistyöllä poliittiseen muutokseen

Kommunistien Liitto näkee, että tänään jokainen eduskuntapuolue oman asemansa varmistaakseen, hyväksyy eduskuntatyössään uusliberalistiset puitteet ja puolustaa natoalition Venäjää vastaan kohdistettua hyökkäyspolitiikkaa. Perinteiset vasemmistopuolueetkin näyttävät pelkäävän teatteria, jossa he uusliberalistien puitteissa tuovat esiin marginaalisia esityksiä kansan aseman puolustamiseksi, mutta mukautuvat kuitenkin Purran ja Orpon politiikan puitteisiin. Vuodesta 2015 lähtien meillä edelleen toimii spontaaneja joukkoliikkeitä, jotka kritisoivat ansiokkaasti uusliberalistista hallituspolitiikkaa ja vaativat näkyvästi hallituksen eroa. Mikään näistä liikkeistä ei kuitenkaan vaadi politiikan suunnan muutosta, eikä esitä vaihtoehtoisen politiikan perusteita. Pelkkä hallituksen vaihto ei auta ratkaisevasti tilanteesta, jossa kaikki ajavat kansallisesti ja globaalisti suuren pääoman etuja puolustavaa uusliberalismia.

Lähiajan keskeinen tavoitteemme on omaksua yhteinen kapitalismin vastainen luokkataistelutaktiikka. Sen perustana on työväenluokan tieteellisen yhteiskuntateorian, taloustieteen sekä dialektisen – ja historiallisen materialismin tutkimus ja opiskelu. Tärkein tavoitteemme tulee olla laajan kansanrintaman rakentaminen, joka pidemmällä tähtäyksellä pyrkii rakentamaan ja toteuttamaan uusliberalistiselle politiikalle vastavoiman ja vaihtoehdon.

Kommunistien liitto Helsinki 5.6.2025

PS: Tämä vastaus Lapin tovereiden aloitteeseen on toimitettu Suomen kommunistiselle puolueelle ja Kommunistiselle työväenpuolueelle sekä tiedoksi aloitteen tehneille Lapin tovereille: Pirkko Ezewuzie, Kaarina Pistokoski-Tikkala, Pirjo Saastamoinen, Tapio Siirilä ja Esko Tikkala

SKDL muodosti sodan jälkeen todellisen kansanrintaman, jonka tärkein vaatimus oli demokration puolustaminen ja voimistaminen. Sillä puolustettiin ja vahvistettiin hyvinvointiyhteiskunnan saavutuksia ja valitsevaa keynesiläistä yhteiskuntapolitiikkaa (kuva SKDL:n vappujuhla 1972 Senaatintori, Kari Hakli, Helsingin Kaupunginmuseo)

Kommunistien Liitto on osaltaan viime vuosina vuosittain tehnyt aloitteita järjestöjen välisen yhteistyön ja yhteinäisyyteen tähtäävän toiminnan aikaansaamiseksi. Edellisestä esityksestä on kuitenkin monestakin syystä vierähtänyt aikaa jo lähes kaksi vuotta. Tämä edellinen 26.5.2023 päivätty esityksemme löytyy mm. kansan äänen numerosta 3/2023 sivulta 2. Suora linkki tähän numeroon on https://kansanaani.org/wp-content/uploads/2023/06/2023-3-KA_compressed.pdf

Sotilasmenojen nostaminen johtaa talouden kestävämpään tilaan

Nato-maiden puolustusministerit kokoontuivat 4.-5.6.2025 Brysselissä. Kokouksessa pohjustettiin kesä-heinäkuun vaihteessa Haagissa pidettävää Naton huippukokousta. Naton pääsihteeri Mark Rutte esitti alustavasti, että Naton jäsenmaat nostaisivat puolustusmenonsa 5 prosenttiin bruttokansantuotteesta (BKT). Suomen BKT:n ilmoitetaan tällä hetkellä olevan 295,53 mrd. Esitystä yritetään pehmentää sillä, että Rutten esityksen mukaan 3,5 % rahoista käytettäisiin varsinaiseen puolustukseen ja 1,5 % puolustukseen liittyviin investointeihin.

Kyse on todella isoista rahoista

5 %:n puolustusmenojen bkt-osuus tarkoittaisi 16,3 % valtion budjetista, kun nykyinen osuus on 7 % tai tulee olemaan koko vuonna 2025 7,2 % (jos puolustusmenot 2,5 % bkt:sta). Puolustusmenojen 5 % osuus bkt:sta tarkoittaisi 14,5 miljardia euroa vuoden 2025 luvuin. Tämä tarkoittaisi puolustusmenojen suunnilleen kaksinkertaistamista ja lisäystä 7,2 miljardia euroa.

Mikäli samaan aikaan valtion budjettiin tehtäisiin tämä 5 prosenttia bkt:sta vastaava menojen leikkaus (2,9 miljardia v. 2025 luvuin), valtion budjetista pitäisi leikata muita menoja 10 miljardia euroa (7,2 miljardia plus 2,9 miljardia euroa). Valtion budjetissa puolustusministeriön ja rajavartiolaitoksen menoja on 7 miljardia, mikä on noin 7 % valtion budjettimenoista.

5 %:n puolustusmenojen bkt-osuus tarkoittaisi 16,3 % valtion budjetista.

Vuosien 2010–2020 puolustusmenojen bkt-osuus vastaa vuoden 2025 tasoissa 3,8 miljardia euroa. Summan nostaminen 5 %:iin bkt:sta ja 16,3 miljardiin tarkoittaisi lisäystä vuosien 2010–2020 tasoon nähden 12,5 miljardia euroa.

10 mird:n lisäleikkauksilla vuoden 2025 tasoista olisi vahingollisia seurauksia

Ennen kaikkea heikennettäisiin (1) sosiaaliturvaa sekä (2) terveys- ja sosiaalipalveluja (SOTE). Tämä merkitsisi voimakasta yksityistämistä siten, että ihmiset maksaisivat itse kasvavan osan terveys- ja sosiaalipalveluista ilman, että verotus kevenee. Päinvastoin verotusta ei kevennettäisi puolustusmenojen vuoksi. Leikkattaisiin (3) koulutuksesta lisää eikä (4) työvoimapolitiikkaan edelleenkaan panostettaisi.

K y t ä n - nössä tällaisia leikkauksia ei ole tehtävissä eikä verotuksella tätä katettaisi. Siksi seurauksena on valtion velkaantumisen lisääntymisen. Käytännössä sitä hillitään eri

Pekka Tiainen
Valt. tohtori, kansantaloustiede, 9.6.2025

tavoin: (1) Puolustusmenojen lisäämisen aikataulua pitkitetään ja venytetään. (2) Lisäyksiä pyritään ajoittamaan siihen, kun talous kasvaa, jolloin valtion tulot nousevat ja sosiaaliturvamenoja laskevat tätä kautta, kun tulee ansiotyötä enemmän; tämä on talouden suhdanteita voimistavaa, koska talouden kasvaessa lisättäisiin julkista kysyntää. (3) Sitä muutetaan, miten puolustusmenot lasketaan, jolloin menot eivät tältä osin kasva, vaan kasvu tehdään kynällä ja paperilla. Lisävelkaantumista ei kuitenkaan voitaisi välttää eikä sitä, että puolustusmenot ottavat paisuvan osan valtion budjetista.

Laskelma edellä täsmää lukujen kanssa, jotka esitin aiemmin vuonna 2025 ja myös tätä ennen. Puolustusministeriön pääluokan ja Rajavartiolaitoksen menojen yhteissumma on valtion vuoden 2025 budjetissa noin 7 miljardia euroa. 2,5 % aiemman laskelman bkt:sta olisi 7,2 miljardia euroa. Lukuihin tulee eroa eri syistä kuten: kun on puhuttu 2,5 %:sta, on käytetty pyöristettyjä lukuja; jatkossa bkt:n arvo muuttuu ennakoidusta; muutoksilla budjettiin lisäbudjetin ja varojen käytön vuoksi voi olla vaikutusta prosenttiyksikön kymmenyksen tai perin verran, vaikkei mitään suurempaa tapahtuisi.

Eri kansanryhmät ilmaisevat tyytymättömyyttään leikkauksiin

Hallitusohjelmaan nähden on tullut muutoksena se, että leikkausrahoja ei käytetäkään velan alentamiseen vaan yhtiö- ja suurten tulojen verokennyksiin, jotka eivät ole itseään

Kuva: Heikki Männikkö

Taloudellisen hyvinvoinnin puolustaminen on vain yksi syy lakkauttaa Nato. Tarvitsemme rauhaa ja turvallisuutta kehittääksemme maailmaa.

rahoittavia lyhyellä eivätkä edes pitkällä aikavälillä ja puolustusmenojen kasvattamiseen, joka lisää velkaantumista. Tämä on tärkeää kertoa, että ymmärtäminen velkaantumisen syistä lisääntyy. Syy ei ole vain talouskasvun heikkous, vaan lisäksi leikkaukset ovat heikentäneet kasvua.

Syy suurempaan velkaantumiseen on myös se, että hallituksen työttömyys- ja muun sosiaaliturvan leikkaamiseen perustuva työllistymisen edistymisen epäonnistunut, kuten ennakkoon arvioitiin tutkimustiedon, laskelmien ja kokemuksen perusteella. Kun työllisyys ei ole parantunut, vastaavasti valtion velka ei ole tätä kautta alennunut eikä hallitusohjelma ole toiminut. Vaihtoehtoja talous- ja yhteiskuntapolitiikkaa rakennettaessa edellä luetellut asiat ovat tarpeen ottaa huomioon. Kritiikki on tarpeen ja oikeutettua. Se ei silti ole yksistään

riittävää, vaan tulee kyetä rakentamaan vaihtoehtoja. Puolustusmenoja ei voida rajata ulkopuolelle niin, että ne olisi lisättävä joka tapauksessa kasvattamissuunnitelmien mukaisesti. Nekin on käsiteltävä ja on nostettava pöydälle toisenlaisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan rakentamisen vaihtoehto ja mahdollisuudet.

Sotilaiden painoarvo yhteiskunnassa on kasvussa

Tästä ei ole puhuttu. Yhä useammin poliittisia päätöksiä ovat tekemässä "entiset" sotilaat. Kansalaiset eivät voi tietää, kuinka paljon sotilaat ovat eri tavoin mukana valmistelemassa poliittisia päätöksiä. Lisäksi he yhä useammin pääsevät vaikuttamaan yhteiskunnan yleisen poliittisen ilmapiirin muotoutumiseen. Yhteiskunnan yleinen ilmapiiri on militarisoitumassa.

Tiainen Pekka 9.6.2025

Vuonna 2007 Vapunpäivänä vasemmistonuoret esittivät tätä tunnusta. Miksi he käänsivät takkinsa ja missä he ovat nyt? Takinkääntäjäpuolue sekin.

DSL tiedottaa

Elokuussa punaiset suvipäivät

Punaiset suvipäivät pidetään Harjulan leirikeskuksella, Leppävirralla viikonloppuna 15.-17.8. Leiri keskittyy Marx-opistoa hieman enemmän viihtymiseen ja ajanviettoon.

Ilmoittautuminen avautuu 23.6. osoitteessa desili.fi. Osallistuminen on maksutonta ja matkakulut korvataan DSL:n opintokeskuksen käytännön mukaisesti.

Leirikeskus löytyy karttapalveluista Harjulan musiikkileirin nimellä. Leirikeskukselle on noin 6 km Leppävirran linja-autoasemalta – kerrothan ilmoittautumislomakkeella mikäli tarvitset kyytiä asemalta.

Lisätiedot: jari.karttunen@desili.fi

Marxilaista teoriaa käytäntöön - verkkokurssi

Kiinnostaako kommunismi ja vallankumouksellinen toiminta? Kaipaako mahdollisuutta ruotia kapitalistisen järjestelmän ongelmia ja saada yhteiskunnallisen pohdintasi tueksi teoriaa? Mietitkö omassa aktivismissasi, mitä on tehtävä?

Marxilaista teoriaa käytäntöön on DSL:n opintokeskuksen verkkokurssi, jonka runkona on toimittaja Marko Korvelan kirjoittama Kommunismi tutuksi – Opi perusasiat teos. Kurssi sopii hyvin vasta-alkajille, mutta sillä on annettavaa myös kokeneemmille.

Etätapamisten lisäksi kurssilla on itsenäistä opiskelua, joka sisältää harjoituksia, luettavaa, katseltavaa, kuunneltavaa ja mietittävää. Laskennallinen työ määrä on kolme tuntia viikossa. Kurssin laajuus on kaksi opintopistettä ja hyväksytyn suorituksen voi halutessaan tallentaa Opetushallituksen ylläpitämään Koski-tietovarantoon.

Kurssi alkaa 3. marraskuuta 2025 ja päättyy huhtikuun lopussa 2026. Ilmoittautuminen alkaa syyskuussa. Seuraa viestintää osoitteessa desili.fi sekä DSL:n somekanavissa.

Opiskelijaprofilittiedot kerättävä jatkossa kaikissa opintotilaisuuksissa

Valtakunnalliset muutokset opintokeskusten tiedonkeruutarpeeseen vaikuttavat opiskelijaprofilittietojen keräämiseen. Nykyään kaikissa DSL:n opintokeskuksen kanssa yhteistyössä järjestettävissä opintotilaisuuksissa – fyysisissä, hybridi- tai etätilaisuuksissa – tulee kerätä opiskelijaprofilittiedot osallistujilta lomakkeella.

Tästä ja muista lomakemuutoksista lisätietoja osoitteessa desili.fi tai: jari.karttunen@desili.fi

Tutustu osoitteessa www.desili.fi

Eloranta ja tammikuun kihlaus

SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta yllätti SAK:n valtuustossa to. 22.5.2025 esityksellään puolustusverosta. Hän sanoi, että Suomi tarvitsee varoja oman puolustuskykynsä kasvattamiseen ja Ukrainan tukemiseen ja esitti 1-2 promillen varallisuusveroa yli 100 000 € varallisuudesta. Se olisi hänen mielestään oikeudenmukainen tapa kerätä osa tarvittavista varoista. Käytännössä hän ehdottaa uutta sotavarusteluun käytettävää varallisuusveroa. Aiempi varallisuusvero poistettiin v. 2006 Heinäluoman ollessa valtiovarainministerinä.

Eloranta paljastikin itsensä ja SAK:n militarismia sekä Orpon ja Stubbin sotapolitiikan tukijaksi. Tätä SAK tuki aiemminkin puolustustausta hävittäjien ostoa USA:sta. Eloranta puolusti sotaveron käyttöönottoa sillä, että leikkaukset ovat koskettaneet vain heikommin toimeentulevaa kansanosaa, koska niitä on tehty sosiaaliturviin, jotka ovat iso osa valtion menoista. Jarkko totesi myös, että "puolustustahto vaatii kansan yhtenäisyyttä, joka syntyy tunteesta, että olemme samassa veneessä".

Valtuuston kokouksen aikaan Eloranta tiesi, että "vyön kiristystä palkansaajaväestölle tullaan pian perustelemaan puolustusmenojen korottamisella. Silloin Mark Rutte oli jo antanut julkisuuteen esityksen Naton jäsenmaille puolustusmenojen korottamisesta 3,5 prosenttiin BKT:stä. Eloranta mukaan jokainen hänen esittämänsä veropromille tuottaa valtion kassaan n. 100 miljoonaa euroa. Jarkko ei silloin vielä tiennyt,

että nykyhetken tiedon mukaan

euroja tarvitaan 15 miljardia.

Hyvin lähestä tämä Jarkon ajatus sivuaa helmikuussa 1940 solmittua "Tammikuun kihlausta". Silloin SDP ja suojeluskunnat kehottivat työläisiä liittymään suojeluskuntiin. Työpaikoilla suojeluskunnat tunnettiin silloin siitä, että sieltä järjestettiin rikkureita lakonmurtajiksi ja hajotettiin joukkotahtumia ym. Vaikka tässä sopimuksessa työnantajat vastavaroisesti tunnustivat SAK:n neuvotteluosapuoleksi, ei tämä sopimus silloin mennyt läpi SAK:n aktiivikentän keskuudessa. Silloin SAK:n jäsenmäärä laski n. 50 000:nteen. Tiedotusylivoiman tuloksena sopimus hyväksyttiin syksyllä 1940 äänin 62–28. Esitystä vastustaneet vaativat Suomea rakentamaan uudelleen ystävälliset suhteet Neuvostoliittoon.

Tässä Elorannan ulostulossa on kyse samasta asiasta. Runsas vuosi sitten SAK lopetti nopeasti työtaistelut lakko-oikeuden puolustamiseksi. Tämä perustui ylemmälle tulleeseen käskyyn lopettaa lakot, jotka jatkuessaan olisivat haitanneet Orpon ulkopoliittisia Nato- ja EU- kuvioita. Nykytilanteessa SAK:lla olisi paikka esittää hallitukselle neuvotteluja Venäjän kanssa suhteiden- ja rajasopimuksen palauttamiseksi. SAK:n imagoon sopisi hyvin tehdä aloite keskustelujen avaamiseksi uuden Eurooppalaisen rauhansopimuksen rakentamisesta. Tätä mahdollisuutta ei haluta käyttää.

Kansan ääni/toimitus

Hallitus salaa kantansa ydinaseisiin!

Eduskunnassa puolueet kinastelivat joulukuussa hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon ydinaseita koskevasta osasta. Oikeisto haluaa todeta selkeästi, että Natoon liitettiin ydinsateenvarjon saamiseksi. Vasemmisto taas kiemurtelee kuin onkimato koukussa ja haluaa mahdollisimman tulkinnanvaraisen näkemyksen. Petteri Orpon oikeistohallituksen tulisi ilmoittaa kantansa ydinasepolitiikkaan. Marinin ja Orpon hallitukset reivasivat kaikessa hiljaisuudessa Nato-jäsenyyttä valmisteltaessa luvata pohjoismaisesta linjauksesta suhteensa ydinaseisiin ja ydinaseettomuuteen. Suomen etu ei ole omilla toimillaan kärjistä tuota valtataistelua tai syventää blokkeihin jakautumista.

Hallitus salaa kantaansa ydinaseista

Eduskunnassa puolueet kinastelivat joulukuussa hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon ydinaseita koskevasta osasta. Oikeisto haluaa todeta selkeästi, että Natoon liitettiin ydinsateenvarjon saamiseksi. Vasemmisto taas kiemurtelee kuin onkimato koukussa ja haluaa mahdollisimman tulkinnanvaraisen näkemyksen. Petteri Orpon oikeistohallituksen tulisi ilmoittaa kantansa ydinasepolitiikkaan. Marinin ja Orpon hallitukset reivasivat kaikessa hiljaisuudessa Nato-jäsenyyttä valmisteltaessa luvata pohjoismaisesta linjauksesta suhteensa ydinaseisiin ja ydinaseettomuuteen. Suomen etu ei ole omilla toimillaan kärjistä tuota valtataistelua tai syventää blokkeihin jakautumista.

Juu-ei-vaarin housut -keskustelua

Suomen Nato-jäsenyyshakuprosessin aikana Naton ja sen suurvaltajäsenten ydinasepolitiikka jäi hallituksen selvityksissä hyvin harvojen

lauseiden varaan. Ydinräjähteiden kieltä Suomen alueella todetaan, mutta ydinasetta ei esitellä yhtenä kansainvälisesti kielletyistä joukkotuhoaseista eikä Suomen mainita olevan ydinaseeton valtio.

Laki vaatii selontekoa

Suomen osallistumiseen Naton yhteiseen rauhanajan puolustukseen sovelletaan lakia, jonka mukaan valtioneuvoston on ennen päätöksentekoa kuultava eduskuntaa antamalla sille asiasta selonteko, jos päätös koskee erityisen vaativaa tilannetta. Ilmavoimat on osallistunut tänä vuonna Norjan edustalla USA:n strategisten B-52- pommikoneiden saatto- ja suojaamistehtävään. Laitteen neljästä koneesta kolme oli kelpuutettu ydinasetehtäviin. Selonteko tai ainakin tiedonanto olisi pitänyt antaa ennen päätöstä Suomen osallistumisesta ydinsoitaharjoitukseen.

Onko Suomi ydinaseettoman Pohjola osa?

Tätä kysyy moni tänä päivänä. Rauhaliitto toteaa: "Suomella on yhä mahdollisuus ja hyvät perustelut säilyttää alueellinen erityisyys nyt, kun Eurooppa jakautuu uudelleen kahdeksi jyrkästi toisiaan vastustaviksi sotilasblokeiksi. Suomen etu ei ole omilla toimillaan kärjistä tuota valtataistelua tai syventää blokkeihin jakautumista."

lyttää alueellinen erityisyys nyt, kun Eurooppa jakautuu uudelleen kahdeksi jyrkästi toisiaan vastustaviksi sotilasblokeiksi. Suomen etu ei ole omilla toimillaan kärjistä tuota valtataistelua tai syventää blokkeihin jakautumista." Kansanedustaja Johannes Yrttiaho (vas) toteaa selonteosta: "Suurin pettymys oli ydinaseita koskeva linjaus. Eduskunta ei torjunut niiden sijoittamista tai kauttakulkua ulkoasiainvaliokunnan mitinnössä. Se käytännössä tunnusti, että Suomen linja ydinaseriisuntaan on muuttunut: Nato estää jäsentensä liittymisen YK:n ydinkieltosopimukseen ja Suomi on äänestänyt YK:ssa sopimusta vastaan.

Ministerien vaikeneminen herättää huomiota

Lainsäädäntösuunnitelmassa ydinenergiailain muutos on mukana ja pääministeri Petteri Orpo on antanut asiasta ristiriitaisia lausuntoja. Puolustusministeri Antti Häkkinen totesi viime keväänä, että pykälän arviointi on menossa. Presidentti Alexander Stubb ajoi presidenttikampanjassaan vähintään ydinaseiden kauttakulun sallimista. Kysyin ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon yhteydessä asiasta jälleen, mutten saanut ulkoministeri Elina Valtoselta lainkaan vastausta. Valtonen jätti vastaamasta nimenomaiseen hänelle esitettyyn kysymykseen. Kun aiemmin syksyllä kysyin samaan tapaan eduskunnan edessä ministeri Häkkäselä asiasta, vastasi hänkin vaikenemalla. Ministerien vaikeneminen tässä asiassa alkaa olla sen verran huomiota herättävää, että voisi olla eduskunnan puhe- miehenkin paikallaan siitä sopivassa hetkessä huomauttaa. Eduskunnalla ja kansanedustajalla on oikeus saada ministerin vastaus.

Protesti "Ei ydinaseita ja USA:n tukikohtia Suomeen 25.11.2023". Suomi liitettiin eliitin ja median valheiden avulla Naton jäseneksi 1.3.2023. Rauhapolustajat ovat hämillään. On paikallaan toimia ydinaseita vastaan, joihin Suomikin nyt luottaa. Mutta tulee myös uskaltaa vaatia eroa Natosta ja uutta rauhansopimusta Eurooppaan.

la sen verran huomiota herättävää, että voisi olla eduskunnan puhe- miehenkin paikallaan siitä sopivassa hetkessä huomauttaa. Eduskunnalla ja kansanedustajalla on oikeus saada ministerin vastaus.

Suomen ydinaseista päätää Nato – ei Suomi

Nato-propagandassa korostettiin Suomen haluavan Naton ydinase- sateenvarjon alle. Marinin hallitus korosti Nato-hakemuksessaan, että Suomella ei ole mitään ehtoja eikä toiveita esim. ydinaseiden tai Naton tukikohtien sijoittamisen suhteen. Kaikki käy. Natoon ei voi liittyä ehdollisesti. Hallituksen kesäkuussa antamassa ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa ja DCA-sopimuksen eduskuntakäsittelyssä todettiin ydinräjähteiden kieltä Suomen

alueella. Suomen ei sanottu olevan ydinaseeton valtio. Yhdysvaltain apulaispuolustusministeri Vipin Narang ilmoitti elokuun alussa Suomen ja Ruotsin sitoutuneen julkisesti tukemaan Naton ydinase- pelotetta tavanomaisilla asevoimillaan. Suomen Ilmavoimat osallistui- kin Naton ydinsotaharjoitukseen. Sotilastukikohdista ja ydinaseiden sijoituspaikoista eri maihin päättää Naton neuvosto rauhan aikana ja sodanjohto kriisien aikana. Se maa, jota päätös koskee, ei saa osallistua päätöksentekoon. Ei siis ole merkitystä onko ydinenergialaissamme ydinasekieltä vai ei. Mitään tarvetta muuttaa ko. lakia ei siis ole. Suomen hallituksella ja eduskunnalla ei ole päätösvaltaa asiassa.

Juhani Tanski, Kuopio

USA:n uusi hyökkäys Irania vastaan

YK:ssa on vuosikymmenet yritetty määritellä valtioterrorismia. Se on joillekin valtioille kiusallinen kysymys ja USA on torpannut kaikki määritelmät, koska mikä tahansa muotoilu koskisi Israelia ja USA:ta, joka käy ympäri maailmaa terroristisia hyökkäyssotia. Israel on syylistynyt palestiinalaisten kansanmurhaan. Iran arvostele Israelin toimia ja tukee palestiinalaisia. Kesäkuun puolivälissä Israel teki ylätuhyökkäyksiä Iraniin. Iran vastasi lähettämällä raketteja ja ohjuksia Israeliin.

Kiista Iranin uraanin rikastuslaitoksista

Ydinasevaltiot Israel ja USA väittävät, että Iranilla on ydinaseohjelma, eli se haikailee ydinaseen valmistamista. Iranilla on yksi toimiva ydinvoimala ja polttoaineen rikastuslaitoksia. USA ja Iran ovat käyneet neuvotteluja Iranin ydinaseohjelmasta, jota USA vaatii lopetettavaksi. Neuvottelut takkuilevat. Iran kertoo maan tähtäävän vain rauhanomaiseen energian tuottamiseen.

"Trump toivoo diplomaattista ratkaisua"

USA:n ulkoministeri Marco Rubio kertoi pari päivää ennen juhannusta, että Trump haluaa sopimuksen, jossa Iran suostuu purkamaan ydinohjelmansa. Trump saattaa määrätä iskuja, jos Iran ei suostu lopettamaan uraanin rikastamista. Trump julisti: "Päättän iskusta Iraniin kahden viikon kuluessa. Haluan antaa aikaa diplomaattisen ratkaisun löytymiselle." Iran vaati, että Israelin on lopetettava pommittukset, jotta neuvottellut voivat jatkua. Kaikesta huolimatta USA iski kolmeen ydinkohteeseen Iranin maaperällä. B-2-häivepommikoneet osallistuivat iskuihin. Koneita voidaan käyttää yli 13 000 kiloa painavan "bunkkerinmurtajapommin" pudottamiseen. Vielä ei tiedetä tiputettiin näitä jät-

tipommeja ydinlaitoksiin.

USA:n tiedustelu: Iranin ei ole havaittu kehittävän ydinaseita

Trump sanoi uskovansa väitteitä Iranin ydinaseohjelmasta, vaikka USA:n kansallisen tiedustelun johtaja Tulsi Gabbard kertoi maaliskuussa kongressille, että maan tiedusteluyhteisö ei usko Iranin kehittävän ydinaseita." USA:n vakoiuorganisaatiolla on lonkeronsa ympäri maailmaa ja se toimii yhteistyössä länsimaiden tiedustelupalveluiden kanssa. Iran ei voisi edes harkita ydinaseohjelman aloittamista ilman että USA saisi siitä vihiä. Israelin väitteet Iranin ydinasesuunnitelmista ovat valettä. Aivan kuten Britannian pääministerin Tony Blairin jutut Irakin joukkotuhoaseista ennen USA:n hyökkäystä Irakiin. USA:n miehityksen jälkeen hän tä alettiin kutsua nimellä Tony B. Liar eli B-luokan valehtelija. Valehtelija on nykyään Sanna Marinin palkanmaksaja.

"Tämä on mennyt överiksi"

Suomen Lähi-idän instituutin johtaja Susanne Dahlgren arvioi, että USA ei iskenyt Iraniin vain ydinlaitosten vuoksi. Ne olivat vain yksi syy Israelin ja USA:n iskuihin. Taustalla on Iranin tuki Palestiinalle ja Hamasille Gazan sodassa. Tämä oli kostoisku. Israel haluaa jatkaa sotaa.

Ydinlaitosten tuhoaminen hidastaa muutamilla vuosilla Iranin ydinohjelmaa. Spekulonnit, että iskut johtaisivat hallinnon vaihtumiseen, olivat harhaisia. Päinvastoin: pappisvallan vastustajat tukevat hallintoa niin kauan kuin sota jatkuu. Ilmapommituksilla ei ole koskaan vaihdettu hallintoa missään maassa. Myös maaooperaatiot Afganistanissa ja Irakissa epäonnistuivat. Pahempi hallinto tuli valtaan. USA voi selittää, että Iranin ydinohjelman pysäyttäminen oli voitto.

Aloittiko Trump pitkän sodan?

Maailmanpolitiikan professori Teivo Teivainen toteaa: Trump on kritisoit aiempia USA:n hallintoja, jotka lietsoivat sotia mm. Lähi-idässä. Ennen USA:n iskuja Iran varoitti, että iskuilla olisi vakavia seurauksia. Iran uhkasi kostotoimilla. Iso kysymys on, yrittääkö Iran iskeä USA:n sotilaskohteisiin alueella. Siitä riippuu jummittaako Trump maansa uuteen pitkäkestoiseen sotaan. Iranissa näkyy merkkejä iskujen merkityksen vähättelystä. Se voi olla pohjustelua sille, että ei isketä USA:ta vastaan, kun sen isku ei kaksinen ollut. Trump uhoaa: Ellei Iran tee merkittäviä myönnytyksiä, iskuja saattaa tulla lisää.

Minne Trumpin tukijat kalistuvat?

Teivaisen mukaan Israel on hankkinut yliotteen Iranin ilmatilasta, ja pommi-isku oli ehkä riskitön. Siitä sai sulan hattuun. Trump tasapainottelee Iran-kysymyksen kanssa tukijoidensa edessä. Merkittävä osa heistä ei halua, että USA osal-

listuu maailman konflikteihin sotilaallisesti. Trumpilla "on kannustimia ja motiveja esittää, ettei hän jänistä aina". Nyt hän osoitti olevansa valmis toimimaan. Teivainen olettaa, että osa sodanvastaisista Trumpin ydinkannattajista kallistuu jossain määrin Trumpin tukemiseen – ellei se jumita USA:ta pitkäksi aikaa konfliktiin.

Iranin ulkoministeri Abbas Araqchi toteaa, että USA on tehnyt vakavan rikkomuksen YK:n peruskirjaan, kansainvälistä oikeutta ja ydinsulkusopimusta vastaan hyökkäämällä Iranin rauhanomaisia ydinlaitoksia vastaan. Tapahtumat ovat järkyttäviä ja niillä tulee olemaan pysyviä seurauksia. Jokaisen YK:n jäsenvaltion tulisi olla huolissaan tästä äärimmäisen vaarallisesta, laittomasta ja rikollisesta toiminnasta. Iran pidättää itsellään kaikki oikeudet puolustaa suvereniteettiaan, etujaan ja kansaansa.

Iran sanoo evakuoineensa ydinkohteita

Iranin valtionmedia sanoo, että USA:n kohteena olleet kolme ydinkohdetta oli evakuoitu "jonkin aikaa sitten". Iranilla on yhä hallussaan ydinteknologiaa. "Amerikkalaiset tekivät virhearvion".

"Laittomat sota-iskut"

Erkki Tuomioja kritisoi USA:n iskuja ja Suomen valtionjohtoa. Tuomioja kommentoi USA:n iskuja Ira-

niin. "Suomen 'tärkeimmän liittolaisen' USA:n käynnistettyä laittomat sota-iskunsa Iraniin odotan mielenkiinnolla, saadaanko valtiojohto kuulla muuta kuin 'USA:lla on oikeus puolustaa itseään' -muminaa".

Suomen valtiojohto on toistellut USA:n näkemyksiä iskuista. Presidentti Stubb jopa totesi, että Iranin ydinohjelma on pysäytettävä – ikään kuin ei olisi kuullutkaan USA:n vakoiuupäällikön lausunnosta, ettei Iranin ydinaseohjelmasta ole havaintoa.

Jos USA aloittaa uuden laajamittaisen sodan, on mahdollista, että se vetoaa Naton 5. artiklaan. Sen mukaan kaikkien jäsenmaiden on lähdettävä apuun, jos joku jäsenmaa joutuu hyökkäyksen kohteeksi. USA vetosi tähän artiklaan, kun sen siirtomaasota Afganistanissa joutui vaikeuksiin. Vaikka kyseessä oli USA:n hyökkäys, Suomikin lähti innolla mukaan Naton sodankumppanuusohjelman jäsenenä. Nyt tilanne on pahempi, kun Suomi on Naton jäsenmaa.

Juhani Tanski, Kuopio

USA:n tavoite on ollut Lähi-idässä hallitusten vaihto. Libyan, Irakin, Syyrian kohdalla on jo onnistuttu. Yritys Iranin osalta jatkuu. Tämä protesti oli 19.3.2007

Diplomatian mestari Ivan Maiskin päiväkirjat: Suomi olisi voinut väistää sodan Churchillin ratkaisulla

”Teillä (Neuvostoliitolla) on kaikki oikeus vaatia, että Suomi tarkistaa rajansa Karjalan kannaksella ja luovuttaa teille muutamia saaria Suomenlahdelta.”

Neuvostoliiton Iso-Britannan suurlähettiläs *Ivan Maiski* merkitsee päiväkirjaansa tämän *Winston Churchillin* vuonna 1939 esittämän käsityksen.

Churchillin ajatus olisi toteutuessaan tarjonnut Suomelle mahdollisuuden väistää sota, kirjoittaa Jan Nybondas.

Brittiläinen historioitsija *Paul Kennedy* luonnehtii Neuvostoliiton Lontoon suurlähettilään *Ivan Maiskin* teosta 1900-luvun merkittävimmäksi poliittiseksi päiväkirjaksi. Päiväkirjat on toimitettu ja julkaistu englannin kielellä vuonna 2015. Kennedyn luonnehdintaa on vaikea kiistää, semminkin kun briteillä ei ole tapana kehua ketään Moskovasta saapunutta vierasta.

Vaan kuinka Maiski päätyikään Lontooseen, jossa hän vietti vuodet 1932–1943? Sinne hän päätyi Helsingin russofobian ja yleisen tympeyden piiristä! Maiskin asemapaikkana oli nimittäin Helsinki ennen Lontoota. Perin juurin kylästyneenä tšekäläiseen nurkkakuntaisuuteen ja russofobiaan hän vetosi esimieheensä **Maksim Litvinoviin**, että tämä vapauttaisi hänet kärsimyksestä.

Niin Litvinov teki. Mutta Maiski ei voinut uneksiakaan, että hänet lähetettäisiin Lontooseen, joka oli diplomaatin kannalta keskeisin näyttämö siihen aikaan. Litvinov ilmeisesti näki Maiskin potentiaalin, ja lisäksi tällä oli valmiina hyvä englannin kielen taito, koska oli oleskellut maassa viisi vuotta poliittisena pakolaisena tsaarinvallan vuosina.

Diplomatiaa kiristyvässä ilmapiirissä

Kun nykyajalle on leimallista, että länsivallat ovat luopuneet diplomatiasta ja korvanneet sen sanelullaan, Maiskin tallentama ajankuva nousee arvoon arvaamattomaan. Tapa, jolla hänet otetaan vastaan ja hänen vaihteellinen luottamuksensa rakentaminen isäntämaansa päättäjiin ja yleisöön olisi ennenkuulumatonta tämän päivän länsimaissa. Aluksi isännät ovat varauksellisia mutta silti kohteliaita. Brittien omanarvon tunto oli korkealla ja se salli myös suopeuden toisenlaisia kohtaan.

Kerronnan taustalla on 1930-luvun poliittisen ilmapiirin kiristyminen Saksan kehityksen takia. Britanniaa tähän yritetään vastata myöntävyyspolitiikalla, jolla Saksalle annettaisiin, mitä se vaatii uskoen, että vaatimusten täyttäminen saisi sen asettumaan aloilleen. Tämän linjan pääarkkitehtina oli pääministeri **Neville Chamberlain**.

Samaan aikaan Moskovassa Maiskin esimies Litvinov teki itsensä tunnetuksi päinvastaisella linjalla: hän yritti saada aikaan Saksan vastaista liittoutumaa, jonka kulmakivinä olisivat hänen oman maansa lisäksi Britannia ja Ranska. Nämä kysymykset kulkevat punaisena lankana läpi päiväkohtaisten tapahtumien kerronnan. Ymmärrettävää on, että Britannian ulkopoliittinen oppositio lähestyy Maiskia ja päinvastoin. Aluksi oppositio on harvalukuinen ja vailla vaikutusvaltaa, mutta tapahtumien kulku ja kärjistyminen sodaksi asti vie lopulta opposition maan johtoon **Winston Churchillin** pääministeriyyden myötä.

Politiikan ulkopuolella Maiskin läheisimmät ystävät olivat yhteiskunnan monitasoisista uudistamista ajaneet sosiologi **Beatrice Webb** ja hänen miehensä **Sidney Webb** sekä kirjailija **George Bernard Shaw**. Maiski ja hänen vaimonsa **Agnija** olivat perinäläiseen tapaan kirjallisesti si-

vistyneitä ja kulttuurista kiinnostuneita. Kutsut Lontoon salonkeihin eivät olleet harvinaisia.

Maiskin mieluisin keskustelukumppani politiikan saralla oli entinen pääministeri ja politiikan veteraani **Lloyd George**. Heidän vilkaat luonteensa sopivat yhteen ja Lloyd George oli se joka alusta pitäen ja äänekkäimmin varoitti myöntävyyspolitiikan umpikujasta sekä tarpeesta lähentyä Neuvosto-Venäjää, jolla oli Saksaan nähden yhteneväiset intressit Britannian kanssa.

Tähän suhteiden paranemisen nousevaan kaareen mahtuu kaksivaiheinen notkahdus. Se tapahtui ensin lievemmin Neuvosto-Venäjän Saksan kanssa tekemän hyökkäämättömyyssopimuksen takia, ja seuraavassa vaiheessa voimallisesti Suomen takia. Sopimus Saksan kanssa v. 1939 yllätti enemmän julkisen mielipiteen, jossa se aiheutti myrskyn. Etenkin työväenliikkeen edustajat olivat hämillään koska eivät ymmärtäneet Moskovaa vaikuttamia.

Britannian johdossa ärtymys oli näkyvä mutta hillitympi. Monet tajusivat, että heidän oma vuosi jatkunut vitkuttelunsa oli saanut Moskovaa tarttumaan Saksan tarjoukseen voittaakseen aikaa sotaan valmistautumisessa.

”Nuo suomalaiset – politiikan todelliset provinsialistit”

Suomea koskevassa asiassa Maiskin päiväkirjat esittävät mielenkiintoisen ja kenties tähän saakka tuntemattoman keskustelun Maiskin ja Churchillin välillä. Sitä on syytä selostaa sanatarkasti.

Neuvostoliitto oli esittänyt Suomelle aluevaihdoksia ja tukikohtaa Hangon suunnalta, joihin vaatimuksiin Suomi ei suostunut. Maiski on tuohtunut ja tivaa Churchillilta vastausta kysymyksiinsä (Churchill ei vielä ollut maansa johtaja).

”Moitin häntä taas kerran brittidiplomaattien toimista: he yllyttävät suomalaisia vastustamaan luovaten heille Britannian ”moraa-lista tukea”, ja suomalaiset – nuo politiikan todelliset provinsialistit – kuvittelevat, että tämä moraalinen tuki saa Neuvosto-Jerikon muurit sortumaan ja he itseperäisesti kieltäytyvät huomioimasta meidän erittäin lailliset vaatimuksemme. Lontoon sekaantumisen takia näkymät sopimuksen aikaansaamiseksi Moskovaa ja Helsingin välillä ovat heikentyneet. Miksi brittidiplomatia toimii näin?”

Churchill: alueita ja saaria pitäisi luovuttaa

Ja Churchill vastaa toteamalla, että on parempi, että Neuvostoliitto eikä Saksa hallitse Baltian alueita: ”Pidän vaatimuksianne Suomea

Jan Nybondas, 7.6.2025
Naapuriseuran Sanomat
”Analyysit”

kohtaan luonnollisina ja normaaleina. On täysin nurinkurista, että Leningrad sijaitisi pitkän kantaman aseiden tulilinjalla Suomen rajalla tai että suomalaiset saaret sulki-sivat pääsyn Suomenlahdelle. Teillä on kaikki oikeus vaatia, että Suomi tarkistaa rajansa Karjalan kannaksella ja luovuttaa teille muutamia saaria Suomenlahdelta.”

Ja myöhemmin samassa yhteydessä: ”Suomen ei pitäisi asettaa esteitä Britannian ja Neuvostoliiton lähentymiselle, mikä on minun tärkein poliittinen päämääräni.”

Samalla Churchill myös varoittaa: ”Toivoisin kuitenkin, että Neuvostoliitto ei käyttäisi voimakeinoja kiistansa ratkaisemiseksi Suomen kanssa... tämä aiheuttaisi hyvin ikävän vaikutelman täällä Englannissa ja tekisi suhteidemme parantamisen mahdottomaksi pitkäksi ajaksi.”

Siinä se on: Churchillin ratkaisu, jota noudattaen Suomi olisi Ruotsin lailla voinut väistää sodan. Mutta Churchill ei ollut vielä maansa johtaja vaan vähemmistöjäni, jota ei ollut edes Britannia kuunneltu Suomesta puhumattakaan. Siinä on myös Maiskin kuvaus siitä, miksi neuvottelutulosta ei syntynyt. Suomea houkuteltiin olemaan sopimatta ja Suomi oli – silloinkin – varsin helppo saalis seireenien laululle.

Maiski protestoi houkuttelua eikä ensimmäisen kerran kuten hän sanoo. Churchillin ratkaisu olisi myös edellyttänyt maltillisia päätäjiä Suomessa. Niitä ei ollut – silloinkaan – ja ne muutamat, jotka olivat eivät heikään olleet vallassa. Kun tähän vielä lisätään ulkoministeri **Eljas Erkon** suhteet vaimonsa kautta brittien piireihin, lienee houkuttelijoita ollut yllin kyllin.

Suomessa ei ymmärretty, sitten tieto katosi

Britannian osalta on muistettava, että myöntävyyspolitiikka oli noudatettu pitkään ja sillä oli laaja kannatus joko sellaiseen tai vielä pahemmin, että Saksaa todellakin ohjattiin laajentamaan valtaansa Neuvostoliiton kustannuksella. Näille vaikutusvaltaisille piireille kaikkalainen sopiminen Moskovaa kanssa oli tuomittavaa ja he osasivat brittiläisellä kaunopuheisuudella vakuuttaa Suomen ”provinsialistit” kuten Maiskin sanonta kuului.

Näistä asioista on tiedetty vain Suomen valtapiireissä. Sodan jälkeen tieto on kätkeyty, jos sitä kirjallisena edes on ollut. Tässä ollaan historiankirjoituksen perimäisten ongelmien äärellä. Historioitsijat vaativat dokumentteja, ja kun niitä ei löydy, tullaan liian helposti johtopäätökseen, ettei koko ilmiötä ollutkaan.

Miksi Suomi toimi niin yksioikoisesti? Täällä ei ymmärretty Churchillin esittämää laajempaa tilannearviota, on asia, jota ei voitu auttaa. Mutta Suomi olisi edes voinut lähettää vastuulliset päättäjänsä Moskovaan, eikä sen missään nimessä olisi pitänyt antaa neuvottelujen katketa ja ylimielisesti ohjeistaa, ettei Neuvostoliitto ole suurvalta. Se sut-

Jan Nybondas

kautus on hyvinkin voinut olla brittiläistä alkuperää. Paljon kysymyksiä, vähän vastauksia. Eikä näitä kenties ratkaisevia päätelmiä löydy pöytäkirjoista. Syvimmät motiivit salataan ja neuvot annetaan suullisina ilman dokumentaatiota. **Stalin** ei kuitenkaan noudattanut Churchillin vetoomusta vaan aloitti sodan Suomea vastaan.

Maiskin suosio nousee korkeuksiin

Lontoossa Maiski joutui eristetyksi, ja siellä vallitsi hapan ilmapiiri. Sitä kesti kuitenkin lyhyemmän aikaa kuin edes Churchill oli uumoillut. Saksa hyökkäsi länteen keuhkälä 1940 ja eteni ennätysvauhtia Ranskan kaatuessa aina Pariisiin asti, ja brittien joukot joutuivat kaoottisissa oloissa perääntymään takaisin kanaalin yli. Lontoon ovet auksivat taas Maiskille ja hänen vaimolleen.

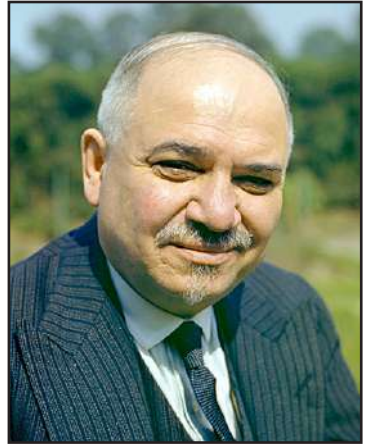
”Pariisi on vallattu. Saksan joukot marssivat paraatissa Champs-Élysées’tä pitkin... Agnija ja minä menimme **Keynesien** luo lounaalle. Keynes itse yritti suhtautua asiaan kuten taloustieteilijälle ja filosofille sopii, mutta hän myönsi näkevän tulevaisuuden synkkänä.”

Kun Saksa vuotta myöhemmin aloittaa hyökkäyksensä kohti Moskovaa ja muita Venäjän ydinalueita, Maiskin suosio Lontoossa nousee uusiin korkeuksiin. Britanniaa ymmärrettään vihdoin, miten paljon on pelissä ja miten heikkoja he itse ovat ilman Neuvostoliiton sotapanosta.

”Kaikki” pyrkivät Maiskin puheille ja hän kiertää tapaamisesta tapaamiseen. Kun Maiski astuu saliin, yleisö hurraa hänelle kovemmin kuin omille johtajilleen. Maiski pitää puheita parlamentissa ja Churchill on hänen vakituinen keskustelukumppaninsa samoin kuin ulkoministeri **R.A. Eden**. Churchillin poika **Randolph** vierailee usein ja Maiski käy Churchillin kartanolla tämän vieraana. Ulkoministeri Eden tulee niin tuttavalliseksi, että hän ja Maiski yhdessä lukevat Churchillin sähköitä hänen matkaltaan Turkkiin ja nauravat päälle.

Ei pelätty Neuvostoliittoa vaan työväenliikettä

Ensin Lontoossa pelättiin, miten Neuvostoliiton käy. Saksa torjuttiin Moskovaa porteilla ja se nostatti tunnelmaa ja sai aikaan Edenin vierailun Moskovaan tykkien jylinän vielä kuullessa kaupunkiin. Maiski on itselleen ja isännilleen melko realistinen selostaessaan tietoaan sodan kulusta. Alussa kaikki

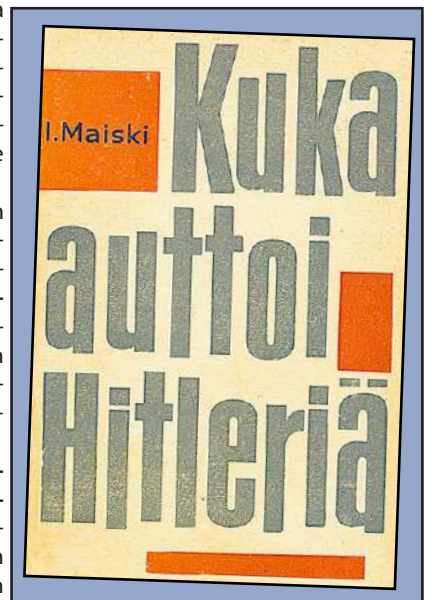

Ivan Mihailovits Maiski

on epävarmaa, mutta vuoden 1942 jälkipuoliskolla alkaa näkyä yhä selvempiä merkkejä Saksan heikkenemisestä. Uudeksi pääaiheeksi nousee kysymys toisen rintaman avaamisesta Eurooppaan.

Britannia ja Yhdysvallat lykkäävät maihinnousuaan yhä edemmäs ja se aiheuttaa Moskovassa suurta ärtymystä. Vuoroin Britannia ja vuoroin Yhdysvallat ovat jarrumiehenä. Tapahtumasarjalla on puolensa. Maihinnousu oli vaikea operaatio ja länsivaltojen valmius ei ollut paras mahdollinen. Samalla lienee niin, että enemmän olisi voitu tehdä ja nopeammin.

Sotaa siirrettiin Pohjois-Afri-

Ivan Maiski toimi vuosina 1932–1943 Neuvostoliiton Lontoon suurlähettiläänä. Hän oli kanssakäymisissä länsimaiden valtiomiesten kanssa ja osallistui silloin kansainvälisen elämän merkkipahtumiin. Muistelmissaan Maiski kuvaa henkilöitä, jotka lyhytnäköisellä, Neuvostoliittoa kohtaan vihamielisellä politiikallaan Englannissa, Ranskassa ja Yhdysvalloissa, auttoivat Hitleriä syttämään toisen maailmansodan. Nybondasin laajassa artikkelissa puhutaan hänen päiväkirjojensa julkaisemisesta Englannin kielellä v. 2015. Suomen kielellä ilmestyi Petroskoissa 1964 Maiskin kirja ”Kuka auttoi Hitleriä”, jossa Maiski kertoo kokemuksistaan Lontoossa Moskovaa suurlähettiläänä. Kirja on hyvin mielenkiintoinen ja sitä löytyy edelleen divareissa.

kaan, joka oli Churchillille mieluisin areena. Monessa paikassa kuitenkin kesti ennen kuin menestystä saavutettiin. Kun siirryttiin Eurooppaan, mentiin ensiksi Italiaan, joka oli helpompi mutta Saksan vastarintaa vähemmän kuormittava tie. Maihinnoususta oli ollut puhe jo v. 1942, mutta se toteutui vasta kesällä 1944.

Maiskin teoksesta välittyä selkeä vaikutelma siitä, että Britannian ja Ranskan hallitsevat piirit eivät pelänneet Neuvostoliit-

Valeoppositio vie Suomea syvemmälle EU-nieluun

EU-integraatio etenee entistä pitemmin askelin ja Suomesta on tullut "kollektiivisen lännen" vasallivaltio, joka hyppää juuri niin korkealle kuin ulkomaan isännät käskevät, kirjoittaa Naapuriseurran Sanomien Brysselin kirjeenvaihtaja Olli Kotro.

Vasemmistoliitto pääsi aikoinaan kuuluisaksi tulleeeseen **Paavo Lipposen** sateenkaarihallitukseen ja sai samalla kaksi merkityksetöntä ministerinpaikkaa, opetusministerin (**Suvi-Anne Siimes**, **Claes Andersson**) ja sosiaaliministerin (**Terttu Huttu-Juntunen**). Sitä ennen SKDL oli hallituksessa 1980-luvun alkupuolella. Vasemmistoliitto jakautui 18.11.1994 pidetyssä äänestyksessä eduskunnassa, mutta kääntyi vahvasti EU-mieliseksi heti jäsenyyden alettua vuoden 1995 alussa. Eumielisyys myös palkittiin, sillä se takasi pääsyn Lipposen tuleviin hallituksiin ja avasi Suvi-Anne Siimeselle uran ison rahan palvelukseen.

Vasemmistoliiton kannatus on vaihdellut eduskuntavaaleissa (1991–2023) noin seitsemän ja yhdentoista prosentin välillä. Se on tehokkaasti puhunut koulutuksesta, työstä, syrjäytymisestä, oikeudenmukaisuudesta, naisten oikeuksista ja puolustanut humanitaarista maahanmuuttoa. Suomesta on koko vasemmistoliiton olemassaolon ajan löytynyt kriittinen massa, johon vasemmistoliiton viesti on uponnut.

Puolueen toiminnalla on yhtymäkohtia perussuomalaisuuteen. Vähäosaisten ja oikeudenmukaisuuden puolustaminen on ollut retorisesti taitava valinta. Siinä missä vasemmistoliitto on löytänyt ilmastomuutoksesta ja sosiaalisesta epätasa-arvosta monille weltschmerzä tuottavan alustan, ovat perussuomalaiset löytäneet saman kolikon toisesta puolesta loistavan tematiikan. Luonnollisesti maahanmuutto on erityisesti Jussi Halla-ahon puheenjohta-

jakaudella (2017–2021) toiminut oivana pontimena massoja puhutellen. Jollain tapaa voisi jopa sanoa, että ns. vihervasemmisto on tarvinut perussuomalaisia ja perussuomalaiset vihervasemmistoa.

Järjestelmän tukena

Kun asiaa tarkastelee etäisyyden päästä, havaitsee kuitenkin ison yhtäläisyyden: siinä, missä vasemmistoliitosta tuli etabloitunut järjestelmäpuolue viimeistään 1990-luvun puolivälissä, tapahtui sama perussuomalaisille heti, kun puolue kasvoi isommaksi. Etabloituneen puolueen tunnistaa siitä, että se ei pyri ns. vasemmisto- tai oikeistoretoriikalla kyseenalaistamaan vallitsevaa järjestelmää, vaan toimii järjestelmän sisällä. Saumakohdissa järjestelmäpuolue ryhtynyt kuitenkin järjestelmän tueksi tavalla tai toisella.

Seuraavat esimerkit ovat kuvaavia. Kun eduskunta äänesti 17.4.1998 Suomen osallistumisesta euroalueeseen, rankaisi vasemmistoliitto kolmea kansanedustajaansa (**Jaakko Laakso**, **Pentti Tiusanen** ja **Reino Laine**) siitä, että äänestivät tiedonantoa vastaan. Kun Suomen Nato-jäsenyydestä päätettiin eduskunnassa 1.3.2023, jakaantui vasemmistoliitto äänestyksessä (8 puolesta, 6 vastaan), mutta se sallittiin, koska muutoinkin esityksen läpimeno oli varmaa. Sama näytelmä toistui, kun ns. elvytysrahastopäätöksessä kaikki kaksitoista vasemmistoliiton kansanedustajaa (4 poissa) äänestivät puolesta.

Perussuomalaiset kannattivat yksimielisesti Natoa, vaikka puolueen tuolloin voimassa olevassa ohjelmassa sotilasliitto torjuttiin. Elvytysrahaston osalta perussuomalaiset kyllä vastustivat pakettia, mutta lopettivat jarrutuskeskustelun, joka jatkuessaan kuukausia olisi voinut estää Suomen osallistumisen

Kuva: Heikki Männikkö

Kun Suomi liittyi vuoden 1995 alusta EU:n jäseneksi, joutui Vasemmistoliitto (VL) arvioimaan suhteensa EU-uusliberalismiin. Katsottiin, että jos VL puolustaa avoimesti työkansan etuja, joutuu se EU-voimain kanssa "napit vastakkain", eikä pärjää tässä mittelössä. Yhteiskunnallisen asemansa säilyttääkseen, VL toteuttaa toimintaansa EU-puitteiden sisällä ja esittää teatteria, jossa on ajavinaan työkansan asiaa. Se näkyy mm. vapputunnuksissa, jotka laajimmillaan ovat: "Oikeudenmukainen palkka ja työehdot" sekä "Työväenliike rasismia vastaan". Niistä ei laitetä "Päätä pölkylle".

maallemme tuhoisaan elvytysrahastoon. Hallitusneuvotteluja kokoomuksen kanssa käytiin kuitenkin jo 2021 ja siksi oli **Riikka Purralle** tärkeää, että jarrutuskeskustelu ei jatku. Koska EU:n budjetti tarvitsee yksimielisyyden, olisi Suomen kielteinen kanta voinut muuttaa koko pelin. Ei sovi unohtaa, että **Timo Soinille** kelpasi oikein hyvin Kreikan tukipaketti, kun perussuomalaiset olivat hallituksessa.

Mihin valeoppositiota tarvitaan?

Esimerkit osoittavat, miten tärkeä rooli ns. valeoppositiipuolueilla on. Ensinnäkin ne luovat kansalle toivoa, että perussuomalaisia tai vasemmistoliittoa äänestämällä yhteiskuntaan voisi saada radikaaleja muutoksia. Siksi tällaisten puolueiden retoriikka ja tempaukset (kuten **Paavo Arhinmäen** grafitikohu) ovat äärimmäisen tärkeitä. Sutkautusten ja tempauksien avulla huomio viedään pois todella suurista kysymyksistä.

Toisekseen estetään äänien valuminen ulkoparlamentarisille voimille. Olisi nykyisen establishmentin kauhu, jos eduskuntaan nousisi aidosti suverenistisia, EU-vastaisia tai vaikkapa kansallibolševistisia voimia.

Kolmanneksi valeoppositiipuolueet vetoavat vain laitoihin, joten keskellä olevat ryhmät vaikuttavat "maltillisilta" ja "järkevilta" puhuessaan vakavalla äänellä A-studiossa vaikkapa tarpeesta leikata suomalaisten sosiaaliturvaa.

Syvemmälle EU:n nieluun

Suurin merkitys suomalaisilla valeoppositiipuolueilla on kuitenkin ollut ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Niiden vankkumaton tuki EU-jäsenyydelle on ollut tärkeää, sillä EU-integraatio on edennyt ja etenee huimaa vauhtia. Elvytysrahastolla avattiin portti yhteisvelalle ja EU-imperiumisuunnitelmille. Naton myötä Suomi menetti lopullisesti kokoomuksen ja kollektiivisen lännen toiveen mukaisesti puolueetto-

man asemansa ja muuttui kansainvälisen politiikan lääkäristä muiden ohjaamaksi syyttäjäksi ja agitaattoriksi. Pettämällä äänestäjäänsä Riikka Purran johtamilla perussuomalaisilla on ollut olennainen rooli jälleen uuden yhteisvelan hyväksymisessä.

Nykyisin hallituksessa oleva perussuomalaiset tarvitaan myös siunaamaan valtionyhtiöiden myynti, sillä VR, Posti ja valtion lentoasemayhtiö Finavia on tarkoitus yksityistää. Kysymyksessä on merkittävä strateginen toimi, kun näin tärkeää omistusta siirretään ulkomaisiin käsiin. Kun media keskittyy epäolennaisiin "pöyristymisiin", eduskunnan taksikortin käyttöön tai vaikkapa inttämiseen sote-rahoituksesta, etenevät isot strategiset askeleet kulisseissa.

Suomen talous on kriisiytynyt, valtionomaisuutta myydään, EU-integraatio etenee entistä pitemmin askelin ja Suomesta on tullut "kollektiivisen lännen" vasallivaltio, joka hyppää juuri niin korkealle, kun ulkomaan isännät käskevät. Maailma on kuitenkin murroksessa ja moninapaistuu voimakkaasti.

Euroopan unionin imperiumihanke etenee, mutta entä jos seuraava eurokriisi lannistaa Brysselin yli-itsevarmat valtiat ja heidän suomalaiset lakeijansa? Silloin pikunäppäryydet, Sanomatalon "asiantuntija-analyysit" ja Suomen valtamedian peli eivät enää toimikaan. Suomella nimittäin ei ole vaihtoehtoja, vaan ainoa tie on aina vain syvempi uppoaminen integroituneen EU:n nieluun.

Euroglobalismi vaatiiikin jatkuvasti uusia uhrauksia ja tarvitsee aisankannattajia agendalleen. Olennainen rooli tässä vastuutomassa näytelmässä on ollut Vasemmistoliitolla ja Perussuomalaisilla ja sen roolin hoidosta heille voi antaa täydet pisteet.

Olli Kotro, KTM

Pohdintoja elämän tarkoituksesta

Mikä tekee maailmassa vähemmistönä olevista rikkaista ihmisistä niin erinomaisia? He omistavat lähes kaiken: luonnonvarat, maat, metsät, meret, ilmatilan, teollisuuden, tavarat, palvelut, pääomat, liiketoiminnan, työvoimatavaran, tiedotusvälineet, armeijat ja valtiot. He haluavat omistaa lisäksi koko aurinkokunnan. Heidän taloudellinen ja poliittinen luokkavaltaansa ulottuu kaikkeen maailmassa. Hallitukset, eduskunnat, aluehallinnot ja kunnat sekä media ovat heidän hallinnassaan. He säättävät lait mieleisikseen. He muokkaavat yleisen mielipiteen ja moraalin haluamukseen. He voivat aloittaa sodan, jos he hyötyvät siitä. Ikään kuin koko maailma olisi olemassa vain rikkaimpia varten.

Heidän kulutuksensa, ahneutensa, hulluutensa, elämäntapansa ja tyhjänpäiväisyytensä ohjaavat maailman menoa. Vähempiarvoisten ihmisten työvoiman, tarpeiden ja riippuvuuksien tehokas ja voittoa tuottava hyväksikäyttö pyörittää markkinoita ja heidän elämänsä. He ovat niin väkeviä, että maailman sadat jumalatkin kuuntelevat vain heitä. Onko tämä elämän tarkoitus? Mikä tekee maailmassa enemmistönä olevista köyhistä ja pieni-

tuloisista ihmisistä niin erinomaisia?

He omistavat yleensä vain kykynsä tehdä työtä ja lisääntyä. Heidän poliittinen ja taloudellinen valtansa on melko mitätön. Heidät kasvatetaan ja koulutetaan tottelemaan ja alistumaan maailman rikkaiden ihmisten tahtoon. He uskovat kiltisti valtamedian muokkaamaan yleiseen mielipiteeseen. He noudattavat kuuliaisesti luokkasidonnaista lainsäädäntöä. Heitä huijataan mahdollisuudella päästä jäseneksi etuoikeutettujen kerhoon. He suostuvat nurkuilematta emäntiensä ja isäntiensä puolesta jopa tykinruokaksi näiden sodissa.

Toki maailman enemmistön suodaan purnata ja kapinoida silloin, kun heidän toimensa eivät kyseenalaista maailman rikkaiden – yhteiskuntien omistavan luokan – yhteiskunnallista valtaa.

sa lainkaan tätä maailman suurinta enemmistöä varten. Historiallisesti ja sosiaalisesti periytynyt asema yhteiskunnassa sekä suhde tuotantovälineiden omistukseen määrittelevät yhä ihmisyksilön sijainnin hyvinvoinnin kartalla. Köyhyys ja

Toki maailman enemmistön suodaan purnata ja kapinoida silloin, kun heidän toimensa eivät kyseenalaista maailman rikkaiden – yhteiskuntien omistavan luokan – yhteiskunnallista valtaa.

työttömyys sekä niiden seuraukset tuppaaivat periytymään sosiaalisesti. Onko tämän elämän tarkoitus?

Elinympäristö ja elämäntavat vaikuttavat merkittävästi ihmisen terveyteen koko elin-

iän ajan. Ympäristö jakautuu ihmisen rakentamaan ympäristöön, luonnonympäristöön ja sosiaaliseen ympäristöön. Fysikaaliseen ympäristötekijöitä ovat melu ja säteily, kemiallisia ilmansaasteet ja ympäristömyrkyt, biologisia allergeeneja sekä ravinnon ja veden mikrobi, psykososiaalisia hyvinvointia heikentävät tekijät sekä kaupunkisuunnittelu. Ympäristötekijät eivät vaikuta tasapuolisesti rikkaisiin ja vähätuloihin ihmisiin.

Ihmiset ovat psykososiaalisia kädellisiä nisäkkäitä, jotka ovat valtaapitävä petolaji maapallolla. Ainoa eläinlaji,

joka kykenee tuhoamaan totaalisesti oman elinympäristönsä, muut lajit ja myös itsensä. Kaikki ihmiset yhteiskuntaluokasta riippumatta kuolevat ajallaan. Tämä on demokraattisin tapahtuma ihmiselon aikana. Tasa-arvoista kuolema ei kuitenkaan

ole. Eriarvoisuus ilmenee terveydessä, toimeentulossa, perusturvassa, hyvinvoinnissa ja eliniän kestossa. Nuolijat, huijarit ja kiipijät ovat tietenkin aivan oma lukunsa. Miksi joku voi ensisijaistaa itsensä ja mielihalunsa muiden ihmisten kustannuksella?

Miksi maailmassa vallitsee tällainen syvä dorkuus ja itsekäs ylimielisyys? Siksi, että sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys määrittää, kuinka valta, rajalliset luonnonvarat, parhaat maa-alueet, hyvinvointi, omaisuus ja markkinat maailmassa jaetaan, koska se on sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys. Onko tähän tyytyminen tai tämän muuttaminen elämän tarkoitus?

Kapitalismi ei voi olla ratkaisu sellaiseen ihmisarvoiseen elämään maapallolla, joka takaisi jokaiselle ihmiskunnan jäsenelle toimeentulon, perusturvan ja ihmisoikeudet – siedettävän elämän. Kapitalismi ei voi olla elämän tarkoitus.

**Matti Laitinen
vanhukainen ja rauhavete-raani16.4.2025**

Ajankohtaista Korean demokraattisesta tasavallasta

Songchonin alueen teollisuuskompleksi otettiin käyttöön

Pääsihteeri Kim Jong Un osallistui 20.12.2024 pidettyyn vihkiäissereemoniaan Songchonin alueellisen teollisuuskompleksin vihkiäisissä. Songchonin teollisuuskompleksin rakentaminen oli ensimmäisiä tuloksia Korean työväenpuolueen 20x10 aluekehityssuunnitelmasta.

Pääsihteeri Kim Jong Un piti avajaisissa puheen, jossa hän esitti kattavan ja kriittisen analyysin siitä, miksi aiemmat alueellisen teollisuuspolitiikan ja maaseutuvallankumouksen ohjelmat eivät saavuttaneet tavoitteitaan, vaikka niiden oli tarkoitus parantaa ihmisten elämää ja maataloutta kaikilla alueilla.

Hän korosti tarvetta jatkaa päättäväisesti politiikkaa, jossa 20 kaupunkia ja kuntaa muutuu vuosittain. Kim totesi, että Korean työväenpuolue tulee edelleen laajentamaan ja tehostamaan aluekehityspolitiikkaa ja maaseutuvallankumousohjelmaa tällä uudella aikakaudella, jotta kansa voi nauttia niistä vielä sadan vuoden kuluttakin. Hän kutsui kaikkia rohkeisiin ponnisteluihin sen päivän aikaistamiseksi, jolloin nuorempi sukupolvi ja koko kansa voi elää sivistyneessä ja vauraassa ympäristössä kotiseuduillaan.

Tehdaskierroksella Kim kehotti keskittymään erityisesti tuotteiden laatuun. Hän painotti nykyaikaisten tuotantoprosessien hyödyntämistä ja ehdotti, että tehtaot kilpailisivat toistensa kanssa rakentavasti, vaihtaisivat kokemuksia ja oppisivat toisiltaan. Kim painotti toistuvasti, että tuotannon normalisointi ja laadun parantaminen ovat modernin alueellisen teollisuuden tärkeimmät asiat.

Mikä on 20x10 aluekehityspolitiikka?

20x10-politiikka on Korean työväenpuolueen aluekehitysohjelma, jon-

Korean Työväenpuolueen 8. keskuskomitean laajennettu täysistunto 23.-27.12. Pjongjangissa

ka ideana on rakentaa moderneja alueellisia teollisuuslaitoksia 20 eri kaupunkiin tai kuntaan joka vuosi 10 vuoden ajan. Pääsihteeri Kim Jong Un esitteli ohjelman 15. tammikuuta 2024 Korkeimman kansankokouksen istunnossa, jonka jälkeen sen toteuttaminen aloitettiin välittömästi. Ohjelman tarkoituksena on:

1. Parantaa alueiden ihmisten elinoloja sekä aineellisesti että kulttuurisesti.
 2. Tasoittaa kehityseroja pääkaupungin (Pjongjangin) ja muun maan välillä.
 3. Edistää maatalous- ja teollisuustuotantoa paikallistasolla.
 4. Vahvistaa alueellista omavaraisuutta ja vähentää riippuvuutta keskusalueista.
- Ohjelma perustuu vuosittaisiin rakennushankkeisiin,** joilla

20 uutta aluetta saa omat modernit teollisuuslaitoksensa (esim. elintar-

vike-, tekstiili- tai rakennusmateriaalitehtaita).

Uusia asuntoja vuoden 2024 tulvista kärsineille

Vuoden 2024 tulvatuhoalueille Pohjois-Phyonganiin, Jagangin ja Ryangganin maakuntiin on rakennettu uudet asunnot tulvien tuhoamien tilalle. Avajaisereemoniassa 21.12.2024 pääsihteeri Kim Jong Un valotti tulvatuhoihin johtaneita syitä ja alueen jatkokehitystä. Hän totesi, että tulvat eivät olleet vain luonnon aiheuttama katastrofi, vaan myös seurausta valtion katastro-

fienhallintajärjestelmän puutteista sekä virkamiesten välinpitämättömyydestä. Siksi meidän tuli itse oppia, maksaa seurauksista ja katua, ja ottaa tämä kokemusena tulevaisuuden varalta. Tarjottua ulkomaisista apua ei haluttu tämän vuoksi ottaa vastaan.

Kim jatkoi, että seuraavaksi rakennamme laajan kasvihuoneviljelmäalueen Wihwan ja Tajin saarille. Aiemmat suuret kasvihuonehankkeet Itärannikolla ja Pjongjangissa ovat jo osoittaneet kasvihuoneviljelyn tehokkuuden. Tähän suunnitelmaan kuuluu myös nykyaikaisen vihannestuotantolaitoksen rakentaminen, kasvihuoneiden koeviljelyalueita, asuinrakennuksia ja julkisia palvelurakennuksia. Tavoitteena on tehdä saarista uuden ajan malliviljelyalue.

Myongsasimni – ko-realaistyylinen rannikkokaupunki

Myongsasimniin, Kalman niemimaalle, on rakennettu uusi rannikkoinen matkailukeskus, johon kuuluu hotelleja, hostelleja, uimarantoja, urheilu- ja vapaa-ajanpalveluja sekä ravintola- ja myymäläverkosto. Kalman rannikkokeskus on niin korkeatasoinen, et-

Korean työväenpuolueen 8. keskuskomitean 11. laajennettu täysistunto pidettiin 23.-27.12.2024 Pjongjangissa. Kokouksessa päätettiin vuoden 2025 tavoitteista.

1. Talouskehitys ja viiden vuoden suunnitelman toteutus
Pääsihteeri Kim Jong Un korosti viisivuotissuunnitelman päätösvouden onnistunutta toteutusta. Erityistä huomiota kiinnitettiin metallin, kemian, sähkötuotannon, koneenrakennuksen ja hiiliteollisuuden kehittämiseen sekä rautatieliikenteen parantamiseen. Rakennussektorilla asetettiin tavoitteeksi mm. 50 000 asunnon rakentaminen Pjongjangiin sekä Komdokin alueen asuntoprojektin loppuunsaattaminen. Lisäksi suunniteltiin uusien teollisuus- ja julkisten tilojen rakentamista alueellisen kehityksen edistämiseksi.

2. Aluekehitys ja infrastruktuurin vahvistaminen
Puolue esitteli vuoden 2024 alussa uuden aluekehityspolitiikan, joka sisältää modernien alueellisten teollisuuslaitosten rakentamisen 20 kaupunkiin ja kuntaan vuosittain kymmenen vuoden ajan. Tavoitteena on parantaa kansalaisten elinoloja ja edistää alueellista elpymistä. Lisäksi sovitettiin alueellisten terveydenhuollon, kulttuurikeskusten ja viljankäsittelylaitosten rakentamista.

3. Koulutuksen ja terveydenhuollon vahvistaminen
Koulutuksen kehittäminen nostettiin keskeiseksi valtion tavoitteeksi. Tarkoitus on parantaa koulutuksen laatua ja infrastruktuuria sekä kouluttaa uusia opettajia pitkän aikavälin tarpeisiin. Terveydenhuollossa painotettiin ennaltaehkäisevän ja parantavan hoidon yhdistämistä, lääketieteellisten palveluiden laadun parantamista ja valmiuksia vastata tuleviin kansanterveyskriiseihin.

4. Puolustuspolitiikka ja ulkosuhteet
Kokouksessa korostettiin kansallisen puolustuksen vahvistamista ja puolustusvoimien kehittämistä vastaamaan nykyaikaisen sodankäynnin vaatimuksia. Ulkopolitiikassa painotettiin itsenäisen ja moninapaisen maailman rakentamista sekä suhteiden kehittämistä ystävällisiksi maihin.

5. Organisatoriset muutokset
Kokouksessa tehtiin useita henkilövaihdoksia puolueen ja valtion johdossa. Pak Thae Song nimitettiin pääministeriksi, ja useita uusia jäseniä valittiin puolueen keskuskomiteaan ja poliittiseen toimikuntaan.

tä siellä voidaan järjestää valtakunnallisia ja kansainvälisiä poliittisia ja kulttuuritapahtumia. Kim totesi, että matkailuteollisuuden kehittämiseksi on tärkeää suojella luontoa ja ympäristöä, nostaa matkailuneuvonnan ja matkailupalvelujen taso kansainväliselle tasolle sekä monipuolistaa matkamuistojen ja lahjatavaroitten tarjontaa matkailijoille. Hän esitti yksityiskohtaisia tapoja matkailualan kehittämiseksi maassa.

Vieraillessaan alueella puheenjohtaja Kim Jong Un totesi, että Kalman rannikkokeskuksen rakentaminen on ensimmäinen suuri ja mer-

kityksellinen askel, jolla maan matkailuala astuu radikaalin kehityksen tielle ja jatko: "Tulevaisuudessa meidän tulee kehittää laadukas lomakohdealue, joka yhdistää Kumgangin vuoriston ja Kalman rannikon. Samalla meidän on aktiivisesti hyödynnettävä muiden alueiden matkailupotentiaalia, kuten vaellusmatkailua Samjiyonin alueella, jotta voimme vahvistaa alueiden taloudellista perustaa, parantaa kansan elintasoa ja muuttaa maan yleisilmettä perusteellisesti."

Toimitti:
Juha Kieksi

Putin ja Niinistö tapasivat Helsingissä 6 vuotta sitten

6 vuotta sitten presidentti Putin kävi Suomessa Niinistön vierana. Sittenmin ei ole näkynyt täällä. Tässä 6 vuotta vanha raporttini Niinistön ja Putinin väleistä. Miellenkiintoista, mielestäni.

Elokuu 2019:

Presidentti Vladimir Putin vieraili hiljattain Helsingissä työvierailulla. Suomen valtavirtamedia kohteli suurvallan presidenttiä ala-arvoisella tavalla, halveksien, pistellen ja tökkien. Journalismin pohjanoteeraus, eipä siitä sen enempää.

Mediaa diplomaattisemmin ei käyttäytynyt myöskään isäntä, presidentti Sauli Niinistö. Näin kuvasarjan presidenttien tiedotustilaisuudesta (jota myös katselin tvstä). Joka ikisessä kuvassa Niinistö mulkoili otsa rypyssä vihaisesti Putinia. Putinin kasvot olivat vakavat, ehkä vähän kyllästyneet välillä. Mutta ei hymyn häivettäkään kummankaan kasvoilla missään vaiheessa koko vierailun aikana – ainakaan niissä kuvissa, joita näin.

Mitä oli tapahtunut siinä lyhyessä, vajaan tunnin kestäneessä kahdenkeskisessä neuvottelussa? Sitä emme tiedä. Työvierailuilla neuvottelut kestävät yleensä paljon pitempään. Arvailen Putinin kes-

keittäneen Niinistön jorinat sanoen: "Miksi jauhaissimme tässä taas samat asiat uudelleen, eiköhän menä syömään?" Tarkoittaen, että kun umpiluuhun ei mikään mene läpi, niin antaa olla.

Ei siis hyvältä näyttäneet Putinin ja Niinistön välit. Tiedotustilaisuudessa Niinistö harjoitti (tapansa mukaan) neulanpistopolitiikkaa tökkien Putinia mm jätetuollosta. Näinhän sitä tehdään kutsutulle vieraalle?

Mutta sitten pääsi Niinistöltä iso valhe: "Ei USA ole sijoittamassa Eurooppaan INF-sopimuksen kieltäviä ohjuksia." Kohteliaasti Putin vastasi: "Tätä en ole tiennytkään. Jos näin on, se on hyvä asia." Näin ei asia kuitenkaan ole. Puolassa ja Romaniassa on valmiina USAn ns. ohjuspuolustusjärjestelmät, jotka on hetkessä muutettavissa ohjushyökkäysjärjestelmiksi. Sitä varten ne järjestelmät siellä ovat.

Ranskassa auringonpaise-tetta

Muutama päivä ennen Suomen vierailuaan Putin kävi presidentti Emmanuel Macronin vierana Ranskassa, Macronin kesäasunnolla. Työvierailu siis sekini.

Kaikissa näkemissäni kuvissa

molemmat presidentit ja myös rva Macron hymyilevät toisilleen aurinkoisesti. Jotain perin erilaista kuin Helsingissä oli siis tapahtunut Ranskassa. Noista keskusteluista Suomen mediassa tiedetään sen verran, että Macron oli moittinut kovia otteita Moskovan mielenosoituksissa. Siihen oli Putinin helppo vastata viittaamalla keltaliivien mielenosoituksiin, jotka ovat kestäneet jo 39 viikkoa ja joissa on kuollut 11 ihmistä ja loukkaantunut noin 2500, ja myös putkaan vietyjä on tuhansia.

Tästäkin huolimatta Macron maalaili tapaamisen jälkeen tyytyväisenä uutta suurta talousaluetta, joka "ulottuisi Lissabonista Vladivostokiin". Eli EU:n ja Euraasian alueen talousyhteistyötä.

Hetkinen, mistä tämä on tuttu sanonta?

Vuonna 2010 Putin piti puheen, jossa ehdotti seuraavaa: "Ehdotamme (EU:lle) yhtenäisen talousalueen perustamista, joka ulottuu Lissabonista Vladivostokiin. Tulevaisuudessa voisimme harkita jopa vapaakauppa-aluetta tai sitäkin syvempää taloudellista yhteistyötä. Lopputulos olisi koko mantereen kattava markkina-alue, jonka arvo olisi triljoonia euroja."

Putin ja Niinistö lehdistötilaisuudessa Helsingissä 21.8.2019

Saiko Putin siellä kesäasunnolla Macronin pään kääntymään puolelleen tässä asiassa? Ei se kyllä olisi ihme. Putinilla on aina hyvät perustelut. Tuohan olisi maailman suurin talousalue (ja sitä Putin haluaa, vastapainoa USA:n hegemonialle). Nähtäväksi jää, mitä tästä seuraa.

Ongelma sijaitsee USA:ssa. Siellä syvä valtio ei hyväksy tällaista vahvaa kilpailijaa. Kaikkensa USA on tehnyt, että Eurooppakin jakaantuisi kahtia eikä siitä olisi vaaraa USA:n hegemonialle.

Venäjän eristäminen Euroopasta aloitettiin pian tuon Putinin 2010 puheen jälkeen. Synnytet-

tiin Ukrainan kriisi ja hoidettiin valanvaihto siellä. Sillä saatiin EU-maat hylkimään Venäjää ja vielä pakotettiin EU asettamaan talouspakotteita Venäjälle. USA:n hegemoniasta on kysymys myös Ukrainan kriisissä. Se kriisi oli täystuho Putinin haaveille suuresta euraasialaisesta talousalueesta. Toistaiseksi.

Mutta maailma on muuttamassa. Kiina on yhtä suuri talousmahti kuin USA ja Kiina kannattaa Euraasian liittoa. USA:n hegemonia vapisee savijaloillaan. Elämme mielenkiintoisia aikoja.

Marjaliisa Siira
Helsinki 2019

Ibrahim Traore – Afrikan herättäjä?

Afrikka on ollut raaka-aineiden luovuttaja lännelle siitä lähtien, kun valkoiset saapuivat sinne ensin espanjalaisten ja portugalilaisten taholta ja varsinkin sen jälkeen kun britit ja USA tarvitsivat orjatyövoimaa pellavapelloilla ja industrialismin aikana. Afrikan maiden oma kulttuuri sai vakavia iskuja euooppalaisten orjakaupassa, johon useimmat maanosan valtiot osallistuivat, Pohjoismaista Tanska ja Ruotsikin. Miljoonia afrikkalaisia vietiin Englannin Imperian maihin ympäri maailmaa. 1800- luvun lopulla ja 1900-luvun alussa Afrikka oli jaettu suurten eurooppalaismaiden kesken. Kartat vedettiin näiden maiden toimesta, mitään välittämättä arikkalaisten kansojen kansallisuuksista tai kielistä. Euroopan tekninen aseellinen mahti pystyi kukistamaan useimmat suuretkin heimot helposti. Vastarintaa on ollut ajoittain, mutta ne kukistettiin verisesti.

Afrikalla on ollut suuria johtajia, jotka ovat halunneet kehittää omia maitaan: Patrik Lumumba, Thomas Sankara, Nelson Mandela ja Muammar Gaddafi, joka halusi koota Afrikan kansat yhteen pyrkimällä luomaan oman kultarahan koko maanosalle. Se maksoi hänen henkensä. Vain Mandela selvisi näistä hengissä, muut tapettiin. 2022 ilmestyi uusi peloton johtaja Burkina Fasosta, Ibrahim Traore. Hän vetoaa kaikkiin Afrikan maihin ja ihmisiin jotka ovat aikanaan joutuneet maailmalle diasporan johdosta.

Traoren tausta

Ibrahim Traore syntyi Kerassa, maan pohjoisosassa olevassa pikkukylässä 1988. peruskoulun jälkeen hän jatkoi koulutustaan Bobo Dilassossa, maan toiseksi suurimmassa kaupungissa. Hänet kuvattiin hiljaiseksi ja kyvykkääksi. Hän jatkoi opintojaan pääkaupungissa Ougadougoussa

Useat valtiojohtajat seurasivat Voitonpäivän juhlatilaisuuksia Punaisella torilla. Kuvassa vasemmalta oikealle: Brasilian presidentti Luiz Inacio Lula da Silva, Burkina Faso - Ibrahim Traore, Guinea-Bissau - Oumarou Sisoku Embalo, Egypti - Abdel Fattah el-Sisi, Zimbabwe - Emmerson Mnangagwa ja Kongon tasavalta - Denis Sassou.

lukemalla maantietoa yliopistossa. Hän oli mukana ylioppilasliikkeessä, jossa hän nousi hallitukseen ja tunnettiin hyvänä opiskelijona tukevana henkilönä. Hän oli mukana myös marxilaisessa opiskelijajärjestössä. Hän sai hyvät paperit yliopistosta.

Koulun jälkeen seurasi armeija ja täällä alkoi Traoren nousu kohti huippua. Hän oli aluksi Marokossa ilmatorjuntajoukoissa, josta hänet siirrettiin jalkaväkeen. Hän liittyi Minusmaan, YK:n turvajoukkoihin, ja osallistui Malin sotaan, jossa hän Timbuktussa osoitti rohkeutta ja taktista kykyä rintamalla. Sieltä hän riensi Djiboon, jossa ääri jihadistit aiheuttivat mellakoita ja levottomuuksia. Asiat järjestäytyivät ja Traore oli saanut kuuluisuutta ja hänet korotettiin toimintonsa vuoksi kapteeniksi.

Traore oli nähnyt armeijan huonon kunnan ja kuinka lahjuksia jaettiin "matkalaukuttain". Kansan johtajat eivät ajaneet kansan etua vaan omiaan. Pohjoisen armeijan kohdalla varsinkin oli aseky symys onneton. Hän oli paljon tukijoukon tuleviin tehtäviin.

Nopea nousu valtaan

Ibrahim Traore liittyi upseerien joukkoon, jotka suunnittelivat vallanottoa presidentti Kaborea vastaan. Kumous suoritettiin 30.

syyskuuta 2022. Väliaikaisena presidenttinä toimi Damiba, mutta hän ei toiminut kuten oli alkuun suunniteltu, niinpä nuoret upseerit tekivät uuden kumouksen ja Traoresta tehtiin Valtion päämies ja armeijan ylipäällikkö.

Ensimmäisiä tehtäviä oli luoda hyvä media, vähentää riippuvaisuutta länsimaista ja tällöin oli kulan asema tärkeä. Maa on suuri kulantuottaja. Kullalla hän maksoi nopeasti maan velkoja ja alkoi puhdistaa koko kultatuotannon maalle parempaan suuntaan. Hän laittoi suurimman ranskalaisen kultafirman johtajan selliin, jotta voitaisiin keskustella tulevaisuudesta. Kultayhtiöiden sopimuksia on käyty läpi ja muunneltu paremmiksi maalle. Kaupankäynnissä pyritään 50-50 eli win win tavoitteeseen. Hän haluaa että maa kehittyisi kaikilla yhteiskunnan aloilla ja on avoin avulle muualta, mutta selvin ja läpinäkyvin ehdoin. Neuvotteluja on pidetty Venäjän ja Kiinan kanssa.

Hän on ajanut ranskalaiset maasta 2023 kuten Mali, Niger ja Guinea ovat tehneet. Pyrkimyksenä on yhteinen liitto, joka olisi pinta-alaltaan suurin tämänkaltaisen liitto 450 miljoonine asukkaaneen. Mailla on yhteinen armeijakunta suojelemaan kansalaisia terrorismia vastaan.

Suurimpia saavutuksia on se, että maa on tänään omavarainen ruoan suhteen. Sitä kehitetään edelleen eteenpäin jopa vientiin, joka vielä on pientä, mutta kasvava ala. Takana on ajatus, että yhdessä me onnistumme. Hän otti vangit vankiloista ja pani töihin pelloille. Kaikki tuntuivat olevan tyytyväisiä tulokseen.

Traoren historiantuntemus auttaa eteenpäin

Burkina Faso, joka tarkoittaa Rehellisten/kunniallisten miesten maa vuodesta 1984 lähtien. Silloin vanha nimi Ylä-Volta vaihdettiin pois. Tämä on tietenkin kovan kritiikin ja paineen alaisena enimmäkseen siirtomaaorjuuttajien taholta ja Afrikan muiden johtajien, joiden on

Presidentti Ibrahima Traoren vierailu Mendelejevin yliopistossa (Venäjän Kemian-Teknologian Yliopisto, RCTU) oli osa hänen kiireistä virallista Venäjän-vierailuaan. Päivää aiemmin hän osallistui voittokulkueseen Punaisella torilla, ja RCTU:ssa pidetyn tapaamisen jälkeen hän meni Kremlin keskustelemaan Venäjän presidentti Vladimir Putinin kanssa.

vaikaa niellä Traoren antamia piikkejä, miten kansoja pitäisi johtaa, ei keinottelulla ja lahjuksilla vaan todellisella kehityksellä. Traore vastaa mielellään mediasta ja puhuu suoraan kokouksissaan. Hän omaa hyvät puhelahjat ja osaa maansa ja kapitalistisen keinottelun ja vallanhallituksen täysin. Lännessä johtajien on vaikea vastata suoriin kysymyksiin, sillä Traoren historian tuntemus heidän maitensa toiminnosta vie pohjan nopeasti jalkojen alta.

Traore on kertonut, että hänen kylässään asui valkoinen nainen, josta tuli hänen johtotähtensä tuleville toimintoilleen Thomas Sankaran ohella. Nainen auttoi, opetti, tuki kaikkia kyläläisiä parhaansa mukaan, se jäi hänen mieleensä. Presidenttinä hän on todennut, että maassa asuvat ihmiset, jotka toimivat maan puolesta ovat suojattuja rodusta ja uskonnosta huolimatta. Tämä on johtanut siihen, että hänen suosionsa on kasvanut juuri kansan keskuudessa, vaikka vastustajia kylä löytyy maasta.

Lopullisesti irti siirtomaaorjuudesta

Traore on saanut kokea sen itse. Häneen on kohdistunut jo 19 murhayritystä presidentiksi tulon jälkeen. Hän sanoo, että ei pelkää kuolemaa,

sillä jäljelle jää idea, joka vie eteenpäin. Ei kysymyksessä ole yksi mies vaan kansa. Yhden viimeisemmän yrityksen jälkeen hänen presidenttikautta pidennettiin viidellä vuodella.

Hän haluaa, että maasta tulee maa muiden joukossa, vapaana ja tasa-arvoisena. Hän näkee itsensä rakentajana ei sotilaana, vaikka hän sitäkin on. Hän piti Moskovassa maailmansodan 80-vuotisjuhlissa puheen, joka lopullisesti teki hänet tunnetuksi maailmalla. Se oli voimakas ja rohkea puhe, joka voimallaan sai kynelehtesi esiin monessa paikassa. Myöhemmin hän puhui Afrikan maiden Diasporakokouksessa selkeästi kuinka Afrika ottaa vastaan maailmalle hajotetut kansansa ja nostaa koko maanosan siirtomaaorjuudesta, joka vain jatkuu hienoimilla tempuilla nykyään. Afrika on rikas maanosia ja rikkaudet kuuluvat heille. Hän sai näillä puheillaan suuren reaktion: kansalaiset monista maista lähettivät konkreettista apua, lääkäreitä, opettajia ja ihmisiä alkoi ilmestyä Ougadougouun.

Viesti oli mennyt perille. Toive paremmasta kasvaa.

Esa Salomaa
Kvissleby, Ruotsi

Sanna Marin palkittiin jälleen Naton eteen tehdystä työstä

Suomen sosialidemokraattisen puolueen someprinssessa Sanna Marin vastaanotti jälleen kansainvälisen palkinnon Naton hyväksi harjoittamastaan sodanlietsonnasta. Tällä kertaa kyse oli Ruotsin kuninkaan Kaarle XVI Kustaan myöntämästä Pohjantähden ritarikunnan komentajamerkistä. Ruotsin suurlähetystössä järjestetyssä tilaisuudessa palkinnon Marinille luovutti Nato-Ruotsin pääministeri Ulf Kristersson, joka oli sopivasti Suomessa vierailulla pääministeri Petteri Orpon järjestämässä pohjoismaiden pääministerien tapaamisessa, johon osallistui myös Saksan uusi liittokansleri Friedrich Merz. Tapaamisessa suunniteltiin pohjoismaisen yhteistyön tiivistämistä Venäjän vastaisessa sodankäynnissä.

Pohjantähden ritarikunnan kunniamerkki on korkeimpia Ruotsin kuningaskunnan myöntämiä arvo-merkkejä. Pääministeri Kristersson korosti puheessaan Sanna Marinin merkittävää roolia Ruotsin Nato-prosessissa. Todennäköisesti kyse on Marinin ideologisesta vaikutamisesta keuhkollisella ja kesällä 2022 Ruotsin heiveröiseen sosialidemokraattiseen pääministeriin Magdalena Anderssoniin. Suomi ja Ruotsi hakivat Nato-jäsenyyttä yhtä ai-

kaa toukokuussa 2022.

Kyllä Venäjällä mahdetaan nyt pelätä, kun Suomi käy sankarilliseen hyökkäykseen korpraali Stubbin ja Pohjantähden Ritarikunnan komentaja Marinin johdolla. Hyvät lukijat, alkää naurako enempää, sillä loppujen lopuksi kyse on vakavasta asiasta. Kuten Kansan äänessä on aiemminkin todettu, on Sanna Marinilla rooli ennen kaikkea päällysrakenteen tasolla käytävässä ideologisessa sodankäynnissä. Vaikka hänellä itsellään ei ole mitään omia ajatuksia, suoltaa hän sujuvasti ulkoapäin hänelle annettua viestiä ja sitä hän tekee nykyään ammatikseen maailmanhistorian yhden pahimman sotarikollisen, Britannian ex-pääministeri Tony Blairin nimeä kantavan instituutin palkkalistoilla.

Sanna Marin on ehtinyt moneen mukaan. Erottuaan SDP:n puheenjohtajan ja kansanedustajan tehtävästä Sanna aloitti työt raskaisiin sotarikoksiin syyllistyneen Britannian ex-pääministeri Tony Blairin johtamassa globaalien kapitalistien agendoja lobbavassa Instituutissa. Sanna vieraili myös Butshassa 26.5.2022 "todistamassa" muka Venäjän sotilaiden tekemää siviilien joukkomurhaa, joka silloin jo kyettiin osoittamaan lavastetuksi. Kuvassa Sanna Marin ja Volodymyr Zelenskyi osallistuvat Kiovassa 10.3.2023 kuuluisan natsin Dmytro Kotsiubailon hautajaisiin.

Sanna Marin häippäsi Ruotsin suurlähetystöstä välittömästi palkintojen jaon jälkeen jättäen saapumatta suunniteltuun lehdistötilaisuuteen. Tämä johtuu siitä, että ilmeisimmin Tony Blairin Instituutti globaalien muutoksen puolesta ei ollut ohjeistanut etukäteen riittävästi Marinia siitä, mitä tilaisuudessa pitää sanoa, tai oli ohjeistanut, että mitään ei sitten sanota spontaan-

nisti, eikä mitään haastattelua anneta. Emme tiedä kummasta on kyse. Aiemmin Sanna Marinia vailla kritiikin häivää hehkuttaneet Suomen valtamedian naistoimittajat ovat tämän ainakin jollakin tasolla jo jonkin aikaa ymmärtäneet ja raportoineet nykyään lähinnä Marinin pukeutumisesta, meikkaamisesta, seurusteluista, leuanvedosta tai juoksu- ja kävelylenkeistä. Seremonian jälkeinen lehdistötilaisuus jäikin sitten

toisen Ritaripalkinnonsaajan huoleksi. Kyseessä on muuan Pekka Haavisto, jonka sekä henkilökohtainen, että hänen edustamansa puolueen poliittinen ura näyttävät nykyään olevan pysyvissä laskusuunnassa. Tilaisuuden jälkeen Haavisto sanoi pitävänsä saamaansa ritarimerkkiä "aivan erityisessä arvossa".

Pertti Hämäläinen
Hämeenlinna

Elokapina-liike organisoi 9.6.2025 alkaen Helsingissä protestteja, joissa hallituksen todettiin rikkovan ilmastolakia. "Ilmastokriisiä ei voi ohittaa" ja "ylikulutus alas." Kaikki hyviä tunnuksia, mutta tapahtuuko mitään? Tulisi jo myöntää, että hallitus ei näistä päästä. Se toteuttaa vain pääoman etuja. Lopullinen ratkaisu on vasta, kun ohitamme pääomapiirit, rakennamme ja toteutamme poliittisen vaihtoehdon nykykennolle. Ei Elokapina, vaan poliittinen valta kansalle.

Vapunpäivänä 2025: Sodan päättymisestä Euroopassa 80 vuotta Talous- ja yhteiskuntapolitiikalle luotava kestävä vaihtoehto

Hyvää vappua ja kevään juhlaa kaikille!

Vappu käynnistyi monilla tapahtumilla ympäri maan. Osallistuin Helsingissä vappumarssille, joka eteni noin klo 11.00 Hakaniemen torilta Kansalaistorille, jossa järjestettiin vapputapahtumia ja koontui erilaisia ryhmiä. Jo aamulla Helsingin Töölön muistomerkillä klo 9:stä laskettiin kukkia sisällissodassa punaisten puolella taistelleiden ja kaatuneiden sekä vankileireillä kuolleiden naisten ja miesten muistolle. Vastaavia tilaisuuksia on järjestetty eri puolilla maata.

Puheenvuoroni keskittyy talous- ja yhteiskuntapolitiittisen vaihtoehdon rakentamiseen tämän hallituksen ja eduskunnan loppukaudelle ja vuoden 2027 eduskuntavaalien jälkeiselle hallituskaudelle sekä kauemmas tulevaisuuteen niin, että sillä on laaja kansan tuki. Rauha, demokratia ja ympäristökysymykset ovat osa kokonaisuutta, jolla tulevaisuus rakennetaan kestäväksi ja paremmaksi.

Vuoden 2025 vappu on erityinen

Vappuaattona 2025 tuli kuluneeksi 50 vuotta Vietnamin sodan päättymisestä. ETYK-kokouksen päätösasiakirjan allekirjoittamisesta on 1.8.2025 kulunut 50 vuotta. Toisen maailman päättymisestä on kulunut 80 vuotta.

Toinen maailmansota Suomen osalta päättyi 80 vuotta sitten, kun viimeiset Saksan sotilaat olivat poistuneet Kilpisjärveltä Norjaan ja 27.4.1945 olivat suomalaiset nostaneet Suomen lipun Suomen, Norjan ja Ruotsin yhteiselle rajamerkille. Sota Neuvostoliittoa vastaan oli päättynyt 19.9.1944 Britanlian, Neuvostoliiton ja Suomen allekirjoittamaan välirauhaan. Vappuaattona Hitler oli tehnyt itsemurhan ja Berliinin valtiopäivätalon torniin oli nostettu voiton lippu. Tunnetun valokuvan lippu nostettiin 2.5. Vappumielenosoituksia järjestettiin kautta maan. Vielä ei tiedetty, että Saksan antautumissopimus tulitaisiin allekirjoittamaan 9.5. (Keski-Euroopan aikaa 8.5.) Vaikka sota Euroopassa oli päättynyt, Vappuna 1945 ei vielä tiedetty, että Hiroshiman ja Nagasakin atomipommituksen jälkeen Japani antautuisi 2.9.1945, jolloin toinen maailmansota lopullisesti päättyi 80 vuotta sitten.

Talous- ja yhteiskuntapolitiikan vaihtoehdon rakentaminen

Luvaten alentaa julkista velkaa 9 miljardilla on hallitus leikannut työttömyys- ja muusta sosiaaliturvasta sekä terveys- ja hyvinvointipalveluista sekä nostanut arvonlisäverotusta. Leikkaukset ovat kohdistuneet nuoriin, lapsiperheisiin, eläkeläisiin, vammaisiin, koulutukseen, kulttuuriin ja suuressa määrin etenkin pienituloisiin. Arvonlisäveron korotukset ovat kohdistuneet muiden ohella työtätekeviin yrittäjiin kaupungeissa ja maaseudulla. Velkaa ei alennetakaan, vaan varat käytetään asevarustelun lisäämiseen se-

kä suurten tulojen- ja yhtiöverojen kevennyksiin.

Hallituksen työllisyystavoite oli lisätä 100 000 työllistä. Työllisyys on kuitenkin alentunut 70 000:lla eli loppuhallituskaudella tarvittaisiin tavoitteeseen pääsemiseksi 170 000 työllistä lisää. Vaikka työllisyys loppukaudesta paraniikin, jäisi työllisyys hallituskauden loppuessa jopa sen alle, mistä aloitettiin. Työntekijöiden asemaa on monin tavoin heikennetty tarkoituksena, että työntekijöiden osuus työnsä tuloksista olisi alempi ja pääoman osuus ja valta suurempi.

Tulee toimia toisin

Työllisyyden hoitoon tarvitaan vähintään miljardin euron lisäys työllistämiseen ja työvoimapolitiikkaan jona useamman vuoden ajan, että nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys voitetaan ja työttömyys niin alhaiseksi, ettei se pääse pitkittymään.

Työttömyysturvaleikkaukset ovat olleet 1,2 miljardia euroa. Näiden perumiseen tarvitaan vastaava summa. Ei työttömyys alene sillä tavoin, että ihmisiltä, joiden on vaikea saada työtä, leikataan vielä työttömyysturvastakin.

Kolmanneksi tulee perua asuimistukien leikkaukset, vammaisiin, invalideihin ja pienituloisiin kohdistuvat sekä opintotukileikkaukset. Tässä on miljardin euron tarve.

Miljardileikkausten sijaan tulee osoittaa miljardi terveys- ja vanhustalvaeluiden sekä lasten ja lapsiperheiden hyväksi.

On paljon muita tärkeitä uudistamistarpeita. Yrittäjien eläke- ja työttömyysturvan puutteet etenkin, kun tulot ovat pieniä, tulee korjata. Joukkoliikennetyhteyksiä kaupungeissa ja maaseudulla tulee parantaa, sekä tehdä välttämättömiä teiden peruskorjauksia. Luonto- ja retkeilykohteiden leikkauksia tulee perua. Kulttuuritoimintaan tulee osoittaa leikkauksia korvaavaa rahoitusta. Ulosoton epäkohtia tulee korjata ja nykyisenlainen ulosottojärjestelmä tulee purkaa ja korvata toisenlaisilla menettelyillä. Tällaisiin eri tarpeisiin tarvitaan hyvinkin miljardin verran. Luettelo ei ole täydellinen.

Arvonlisäveroa tulee alentaa miljardilla eurolla perumalla 14 %:iin korotetut arvonlisäverokannat, alentamalla peruselintarvikkeiden arvonlisäveroa niin paljon, että sillä on merkitystä ja alentamalla ko-

Kuva: Heikki Mämmikkö

konaistasa.

Luettelusta kohteista tulee yhteen laskien kuusi miljardia, joka vähintään tarvitaan uudistuksiin.

Entä rahoitus?

Osa tulee rahoitettua sitä kautta, että kaikista maksetaan veroa, tuloveroa ja kulutusveroja. Leikkaukset vähentävät ostovoimaa ja työllisyyttä. Leikkausten peruminen ja toimeentuloa parantavat toimet saavat aikaan ostovoiman ja työllisyyden vahvistumista ja sitä kautta verotulojen lisäystä sekä työttömyysturvan tarpeen vähenemistä ilman turvaan tehtäviä leikkauksia. Suuntaa antavasti näistä tulee rahoitusta enemmän kuin kolmannes vastaten vähintään kahta miljardia.

Toiseksi Suomesta maksetaan EU:lle vuosittain 1,2 miljardia enemmän, kuin sieltä maksetaan Suomeen (mukana on elvytyspaketin rahoitus). Suomi on kärsinyt 2020-luvun kriiseistä enemmän kuin EU-maat yleensä. Tuleekin ajaa sitä, että Suomi ei ole jatkossa nettomaksaja. Säästö olisi runsaat miljardi euroa.

Yhtiövero- ja suurimpien tulojen verokevennykset ovat hallituksen kehysriihiesityksessä yhteensä 1,2 miljardia euroa. Progressiivisen varallisuusveron palauttaminen lakkautusvuoden 2005 tason mukaisena nykyrahaa on nykytilanteessa perusteltua ja toisi 200 milj. euroa vuodessa. Listaamattomien varakkaiden yritysten verokevennyksen peruminen toisi varoja, vaikka osa käytettäisiin pienten yritysten kohdalla epäkohtien poistamiseen. Näistä kertyisi 1,5 miljardia euroa.

Kuitenkin suoriin rahallisiin elinkeinotukiin ja muihin verokevennyksiin yhtiöveroissa, kuin listaamattomien varakkaiden yhtiöiden verotukiin käytetään useita miljardeja. Luopumalla pääsääntöi-

sesti suorista rahallisista tuista, verokevennysten rajaamisella sekä näiden korvaamisella takaisin maksettavalla rahoituksella sekä uudelleen suuntaamalla tutkimusta ja innovatiivisuutta ja ympäristöteknologiaa, on mahdollista saada vähennystä runsaan miljardin.

Luettelusta asioista kertyy 5,5–6 miljardia euroa suuntaa antavasti.

Militarisointia leikattava

Sotilaismenot olivat vuosina 2010–2020 nykyrahaa keskimäärin 3,8 miljardia euroa vuodessa. Niitä on lisätty nykytasoon. Mikäli lisätään vielä 3 miljardia, kuten on esitetty, taso olisi v. 2029 yli 10 miljardia euroa vuodessa. Lisäystä olisi vuosien 2010–2020 tasoon kuusi miljardia. Tähän tulee laittaa jarrua. Suomi ei voi rakentaa turvallisuuttaan yksipuolisesti kovan sotilaallisen voiman ja turvallisuuden varaan. Pitää kääntää ulkopoliittikan suunta: keskeinen osa maamme turvallisuutta on, että Suomen aluetta ei voi käyttää hyökkäämiseen eikä edes uhkaamiseen mitään muuta valtiota vastaan. Kun toiset eivät koe uhkaa, myöskään meihin ei ole tarvetta kohdistaa varustautumista. Kun samalla edistetään diplomatiaa ja neuvotteluja konfliktien ratkaisemiseksi ja liennytyksen hyväksi, se vahvistaa asemaamme maana, johon kaikki voivat suhtautua myönteisesti. Tässä kokonaisuudessa ulkomaan kauppa ja taloudellinen yhteistyö sekä yhteistyö tutkimuksessa, kulttuurin alueella, ympäristöasioissa jne. vahvistavat kokonaisturvallisuuttamme.

Kokonaisturvallisuuden kuuluu ulkoisen turvallisuuden ohella kuitenkin myös sisäinen turvallisuus, ettei ole katuvälikalaa, rikollisuuden vähentäminen eikä muuta maan henkilöihin kohdistuvaa väkivaltaa kotien ulkopuolella eikä ko-deissakaan.

Kokonaisturvallisuuden ja sisäisen turvallisuuden kuuluu

Pekka Tiainen
Valt. tohtori, kansantaloustiede
1.5.2025

olennaisesti sosiaalinen turva ja perustuslain perusoikeuksien määrittämä turva ja siitä huolehtiminen. Tätä on korostettava, ettei kovaa turvallisuutta hoideta sisäisen turvallisuuden kustannuksella.

Eläkerahastojen varojen sijoittamisella enemmän Suomeen saadaan lisää työpaikkoja ja sitä kautta verotuloja sekä säästöjä työttömyyden kustannuksiin.

Rahoituskeinoja löytyy vaihtoehtoiseen talous- ja yhteiskuntapolitiikkaan.

On myös paljon muita uudistustarpeita lähtien työntekijöiden aseman heikennysten perumisesta. Tulee löytää keinot pienimpien palkkojen nostamiseen, tasa-arvoiseen palkkaukseen ja työelämän uudistuksiin ja moniin muihin uudistuksiin asioissa, joissa ihmiset kohtaavat epäkohtia. Työaika-asioissa on mahdollista edetä siten, että lyhyet työajat, kun ne johtuvat työn puutteesta, korvataan kokoajatyöllä, että saadaan nostettua alhaista palkkausta. Sen sijaan, kun halutaan tehdä lyhyempiä työaikoja opiskelun, lasten hoidon tai iän tai osatyökykyisyyden vuoksi, siihen tulee lisätä mahdollisuuksia. Esteet tällaisten muutosten saamiseen tuntuvat tietenkin suurilta, jopa ylittämättömiltä.

Muistakaamme, kun työväenliike alkuaikoinaan asetti mittavia yhteiskunnallisia uudistustavoitteita? Ne suurelta osin toteutuivat, osa piankin, osa vasta pitkän ajan kuluessa. Tarvittiin työtä ja toimintaa, erittäin pahojenkin vuosiakien kestäneiden vastoin käymisten voittamista, ja taas työtä ja toimintaa. Niin on nytkin. Eivät tällaiset asiat toteudu kerralla eivätkä ilman toimintaa. Kyse on suunnasta, johon haluamme kulkea. Se tartuttaa meihin kaikkiin optimismeja, että eteenpäin edetään.

On hienoa, jos kaikissa lukuisissa vapun tapahtumissa nostetaan tärkeäksi viestiksi, että saadaan sodat loppumaan maailmasta, asevarustelukierre pysäytettyä ja käännettyä aseistariisunnaksi niin kuin saimme aikaan 1980-luvulla kauan jatkuneen rauhantien tuloksena. Käytän sanaa me, koska tarkoitan, että rauhanliike nousi ihmisistä Suomessa ja läpi maailman. Niin on tarve nytkin.

Vappu on tärkeä kokoontumis- ja mielenosoituspäivä, ja siksi olemme liikkeellä rauhan, demokratian ja perusoikeuksien puolesta.

Kuva: Heikki Mämmikkö

Vapputapahtuma Hermannin kerholla. Puhuu Pekka Tiainen

Kuva: Heikki Mämmikkö

Duo Tulitsa venäläisiä lauluja

Kuva: Seppo Aaltonen

Muistoseremonia punakaartin haudalla Tuusulan Paijalla

Voitonpäivänä 2025: 80 vuotta suuresta voitosta Voitonpäivää vietettiin eri puolilla maailmaa

Rauha, puolueettomuus ja antimilitarismi

Perjantaina 9.5.2025 tuli 80 vuotta, kun natsi-Saksan ylijohdon edustajat Keitel, Stumpf ja Friedenburg allekirjoittivat sopimuksen natsijoukkojen ehdoista antautumisesta. Tämä 50 miljoonaa kuolonuhria ja mittaamattomat aineelliset vahingot vaatinut sota oli seurausta suuren pääoman imperialistisesta pyrkimyksestä anastaa Neuvostoliitolta sen alueet ja taloudelliset resurssit.

Vuodesta 1933 Neuvostoliitto pyrki kaikin diplomaattisin keinoin rakentamaan Hitler-Saksan vastaisen liittouman. Britannia ja Ranska kehittivät kuitenkin politiikkaa, jonka tarkoituksena oli ohjata hitleriläiset hyökkäämään ensi vaiheessa Neuvostoliittoon. He myös esittivät Hitlerille sopimusta Euroopan jakamisesta. Natsien suunnitelmiin sopi kuitenkin turvata ensin selustansa Länsi-Euroopassa ja hyökätä vasta sen jälkeen Neuvostoliittoon.

Tämä kaikki tulisi muistaa niiden, jotka tänään kieltäytyvät näkemästä Naton imperialistista luonnetta, puhuvat "Venäjän arvaamattomuudesta" sekä samaistavat Neuvostoliiton ja Saksan yhteismitallisuutta sodan aiheuttajina.

Fasismi nostaa tänään monella tavalla aktiviteettiaan. Monet mieltävät fasismin tänään hitleriläisten tunnusmerkkien mukaiseksi ajatteluksi ja käyttäytymiseksi (tavalliset katunatsit). Se on kuitenkin vain fasismin yksi ilmentymä. Fasismi on ennen kaikkea kapitalismin talous- ja yhteiskuntapolitiikan äärimuoto, joka saa monia ulkonaisia muotoja. Uusliberalismin politiikka kuten myös Naton eskalaatiosota Ukrainassa lähestyy fasismia, ja on ilmaus selkeästä suuntautumisesta fasismiin. Lopullinen voitto fasismin on voitto raa'asta rosvokapitalismista.

Fasismista saatu voitto 80 vuotta sitten muutti ratkaisevasti maailman kehitystä. Pääomapiirien oli sopeuduttava politiikkaan, joka teki oikeutta myös vähävaraiselle kansanosalle. Työkansalla oli voimaa, jonka ansiosta kehitettiin hyvinvointiyhteiskuntaa ja entiset siirtomaat saivat vapautensa. Tänään globaali ylikansallinen pääoma tavoittelee uudelleen myös sotilaallisin toimin alueita ja taloudellisia resursseja. Toisen maailman-

sodan lopputulemat halutaan unohtaa ja mitätöidä natsi-Saksan tappion yhteiskunnallinen merkitys.

Vastoin v. 1990 jälkeen solmittuja kansainvälisiä sopimuksia Nato työnty kiinni Venäjän rajoihin ilmiselvänä pyrkimyksenään horjuttaa Venäjän sisäpoliittista tilannetta. Vaarallisenä osoituksena kriisin kärjistämisestä vastoin kansan tahtoa ja objektiivista etua, liitettiin Suomi Naton jäsenyyteen, sekä solmittiin isäntämaa- ja DCA-sopimukset. Useat meneillään olevat ja järjestetyt Suomen ja Nato-maiden yhteiset sotaharjoitukset on tarkoitettu voimannäytöksi Venäjää vastaan.

Kapitalistisen maailman taloudellinen voimistunut kriisi ja siitä seurannut ylikansallisten suur-yritysten pyrkimys saada uusia voimavaroja Venäjän alueelta on merkittävä perussyntyneeseen tilanteeseen, eikä se luonteeltaan poikkea lainkaan siitä tilanteesta, joka vallitsi ennen toista maailmansotaa. Tiedotusvälineissä asioiden julkinen vääristely ja naapurimaamme solvaaminen on yltänyt käsittämättömiin mittoihin.

Ukrainaan järjestettyä Naton eskalaatiosotaa (Proxy sota) hyväksikäyttäen kehitetään valheellista Venäjän vastaista mediavyörytystä. Jo 10 vuotta sitten jokainen asiantuntija osasi ennakoita, että yritys siirtää Naton kontrolliin venäläinen Krim, jossa on vuosisatojen ajan sijainnut yksi Venäjän tärkeimmistä laivastotukikohdista, oli vaarallinen yritys, joka ei voinut onnistua. Maailma myös olisi huomattavasti nykyistä turvattomampi paikka, jos Nato olisi onnistunut saamaan haltuunsa Sevastopolin, josta käsin se olisi voinut kontrolloida ison alueen liikettä ja toimintaa. Tämä osoittaa natohaukkojen ja pääomapiirien valinneen tien, jolla yritetään tavalla tai toisella väkivaltaisesti horjuttaa Venäjän poliittista tilannetta. Tämä on uhkarohkeaa ja tietoista seikkailupolitiikkaa.

SFT:n Kukkatervehdys Neuvostosotilaille Kivikossa

Meillä Suomessa voimistetaan Venäjä-vihamielisyyttä, jota tiedotusvälineet aivan avoimesti muun muassa Ulkopoliittinen instituutti (UPI), Mediapooli sekä koko valtiokoneisto ja sotilasjohto leviävät. Kaiken tämän keskellä suljetaan silmät Ukrainassa tapahtuvalta natsimieliseltä raa'alta väkivallalta. Liikenneyhteydet Venäjään on katkaistu ja rajaliikenne suljettu. Mielenosoituksellisesti maamme ja Venäjän väliselle rajalle alettiin rakentaa aitaa ja kaikki 80 vuotta yhtäjaksoisesti kehittyneet taloudelliset ja kulttuuriset yhteydet on Suomen hallituksen toimesta maidemme välillä katkaistu.

Kaiken tämän takia esitämme ja vaadimme:

1. On palattava Paasikiven-Kekkonen-linjan mukaiseen puolueettomuuspolitiikkaan ja lopetettava asiatojen Venäjän vastainen mediavyörytys.
2. Tulee palauttaa ystävällismieliset, rauhanomaiset, taloudelliset ja kulttuuriset naapuruussuhteet Suomen ja Venäjän välille.
3. Toisen maailmansodan lopputuloksen ja rauhansopimusten vastainen historian vääristely tulee lopettaa.
4. Maamme poliittisen korjausliikkeen jälkeen Suomen tulee olla aloitteellinen uuden kattavan rauhansopimuksen solmimiseksi Eurooppaan.
5. On peruutettava USA:n kanssa jo sovitut "isäntämaasopimus" ja DCA-sopimus.
6. Suomen tulee erota Nato-jäsenyydestä ja lopettaa kaikki Nato-yhteistyö

Sodan- ja Fasisminvastainen työ

Joensuun vappu ja punaisten muistomerkki, Siilainen

Itäraja auki - yhteistyöllä tuloksiin. Se oli näkyvin tunnus Joensuun vappukulkueessa tänä vuonna. Siilaisella Punaisten joukkohaudan muistomerkillä oli tavallista enemmän järjestöväkeä. Alla puheen- vuoroni muistotilaisuudessa, missä tiivistin sadan vuoden kehityksen viiteen minuuttiin.

Elämme jälleen levotonta aikaa, mitä leimaavat suurvaltojen edut, kauppasota ja sota, kuten ensimmäinen maailmansota ja sen jälkimainingit sata vuotta sitten. Nämä levottomat ajat ovat erityisen vaarallisia rajamaille. Ukraina on suomeksi käännettynä rajamaa. Suomi on alue, jossa on paljon soita ja vesistöjä. Sanan alkupe- rää ei vielä tiedetä, eikä ole varmaa, viittaako se suohon vai johonkin muuhun. Itsenäisenä valtiona Suomen historia on jo tumpi sotainen ja verinen.

Sen ensimmäiset uhrit olivat seurausta sisällissodasta, mistä sanotaan sodasta veli veljeä vastaan. Todellisuudessa kysymyksessä oli porvariston sota työväenluokkaa, työttömiä ja työväen järjestöjä vastaan. Tämän sodan lopputuloksen ratkaisi Saksan Itämeren Laivaston 10 000 ammattisotilasta, jotka murskasivat punakaartilaiset Helsingissä. Voittoa seurasi valkoisen terrorin kasvu tavalla, joka edelleen halutaan salata.

Työväenjärjestöille tämä vanhempi muistomerkki vakaumuksensa vuoksi ammutuille sallittiin pystyttää vasta vuonna 1946. Tämä uudempi paljastettiin 1918 ammuttujen punaisten muistoksi 1992. Tuolla moottoritien laidassa on muistomerkki 'Pietarin suojaksi kai-

vetun juoksuhaudan päällä. Juoksuhaudaan ammuttiin sinne tuodut 99 aseetonta nuorta miestä, sotavankia nuorimmat 16-vuotiaita aamuyöllä 1918, juuri ennen huhtikuun 14. päivän auringonnousua. Silloin sisällissodan ratkaisevat taistelut oli jo käyty. Tämä teloitus toteutettiin saksalaismielisen Jääkärirykmentin komennossa ja tapahtumat selvisivät vasta 70 vuoden kuluttua.

Ensimmäinen maailmansota oli ensimmäinen teollinen sota, mikä tarkoitti miljoonia uhreja Euroopassa. Sota päättyi Saksan keisarikunnan romahdukseen ja maailmansodan päättäneeseen aselepoon marraskuun 11. päivä 1918. Tunnuksella "EI KOSKAAN ENÄÄ" perustettiin YK:n edeltäjä Kansainliitto, jolla pyrittiin estämään uudet sodat.

Nyt Suomi on toimittanut tappavaa aseistusta Ukrainaan, ja on siten sodassa Venäjän kanssa ilman itsenäisiä diplomaattisia yhteyksiä. Historian valossa olemme jälleen suurvaltaryhmittymän etupiiriä, eteentyönnetty tukikohta.

Hyvät toverit! Samalla kun kunnioitamme työväenjärjestöissä toimineita sisällissodan uhreja, toivon että tämä muistohetki auttaa meitä rauhantöyssä.

Martti Vaskonen

Joensuun vappumarssilla tuotiin selkeästi esiin Itä-Suomen ja koko Suomen osalta hyvin tärkeä kysymys: On välttämätöntä palauttaa normaalit suhteet itänaapuriimme. Niitä, jotka ovat syyllistyneet tähän rikolliseen naapurusuhteiden katkaisemiseen tulee tulevaisuudessa myös kohdella rikollisina. (KÄ/toim.)

Voitonpäivää muistettiin Vähäraumalla Porissa

Voitonpäivän aattona 8. toukokuuta 2025 Porissa, Suomessa, järjestettiin neuvostosotilaiden joukkohaudalla Vähäraumalla seremoniallinen tilaisuus Suuren isänmaallisen sodan voiton 80-vuotisjuhlan kunniaksi. Tapahtumaan osallistuivat Venäjän federaation suurlähetystön edustajat - lähetystöneuvos Sergei Mihailovitš Meister - sekä alueella asuvat maanmiehet, jotka vaalivat huolellisesti sodan sankarien ja suuren voiton muistoa. Monet kansalaiset ilmaisivat myös aikomuksensa vierailla muistomerkillä ja laskea kukkia suoraan 9. toukokuuta, huolimatta tiedotuspaineesta ja Venäjän-vastaisten mielipiteiden provosoinnista.

Seremoniallisen tilaisuuden avasi Venäjän suurlähetystön edustaja Sergei Mikhailovich Meister, joka korosti, että on tärkeää säilyttää suuren isänmaallisen sodan tapahtumien ja osallistujien muisto sekä suojella Voiton perintöä sukupol-

vien ajan. Sergei Mihailovitš Meister päätti juhlallisen puheen pitäen minuutin hiljaisuuden fasismia vastaan taistelevissa taisteluissa kaatuneiden muistoksi ja laski sitten kukkia Neuvostoliiton sotilaiden muistomerkille.

Suurlähetystön lähetystöneuvoksen avauspuheen ja seremonian juhlallisen avajaisen jälkeen Valentina Izraika Severodonetskista luki Konstantin Simonovin kuuluisan

runon "Odota minua", ja Olga Peltola esitteli läsnäolijoille runon "Suuri taistelu on tulossa", joka paljastaa hyvän ja pahan välisen vastakkainasettelun syvällisen merkityksen.

Seremoniallisen tilaisuuden päätteeksi kokoontuneet esittivät Anita Salmin säestyksellä kappaleen "Cranes" sekä Alexandra Pakhmutovan kappaleen Mihail Lvovin sanoituksilla "Kumartakaamme noille suurille vuosille"; Tämän

jälkeen muistotilaisuuden osallistajat laskivat kukkia muistomerkille ja sytyttivät kynttilöitä.

Kuten aiempina vuosina, seremonian jälkeen pidettiin perinteinen teekutsu Voitonpäivän kunniaksi, jossa maanmiehet lauloivat yhdessä sotavuosien lauluja.

Suuren voiton merkitystä ei voida yliarvioida, kun otetaan huomioon traaginen kohtalo, joka olisi odottanut monia kansoja.

Adolf Hitlerin lausunnot "suuresta slaavilaisesta ongelmasta" keskustelussa Romanian varapääministerin Mihai Antonescun kanssa toimivat kiistattomana todisteena.

(Kokouksen pöytäkirjasta; Berliini, 27. marraskuuta 1941): "Olet oikeassa, slaavilainen ongelma on biologinen, ei ideologinen, kuten sanoit, ja kaikkien eurooppalaisten on taisteltava slaaveja vastaan. Tulevaisuuden Euroopassa pi-

täisi olla vain kaksi rotua: latinalaiset ja germaanis. Näiden kahden rodun on työskenneltävä yhdessä Venäjällä tuhotakseen slaavit. Venäjää vastaan on mahdotonta puhua laillisilla tai poliittisilla kaavoilla, koska Venäjän ongelma on paljon vakavampi, kuin monet ihmiset ajattelevat, ja meidän on löydettävä ratkaisuja slaavien kolonisointiin ja biologiseen tuhoamiseen.

Siksi kaikkien Euroopan kansojen on työskenneltävä yhdessä taistelussa slaaveja vastaan ja huomenna yhdessä muutettava Venäjää Eurooppaa varten.

Miksi belgialaisilla pitäisi olla 224 asukasta neliökilometriä kohden, kun Venäjällä on niin laajat tilat? Miksi länsisaksalaisten pitäisi elää vaikeissa oloissa, kun idän tilat tarjoavat heille tulevaisuuden?

Tehtäväni, jos onnistun, on tuhota slaavit."

Toimitti: Evgenia Järvenperä

Rooman tuhatvuotinen valtakunta (1)

Kirjoitin tämän kuusiosaisen jutun ymmärtääkseni syvemmin, kuinka Rooma syntyi kaupunkivaltiona, varttui sotilasmahtina ja kuoli rappeutuneena suurvaltana. Imperiumin hajota ja hallitse -politiikka merkitsi vuosisatoja sopimuksia, petturuutta, salaliittoja, valtaisteluita, kapinoita, sotia ja väkivaltaa. Suurvalta tarvitsi pönkittääkseen olemassaoloaan väkevän väkivaltakoneiston sekä sisäistä että ulkoista vihollista vastaan sekä tavaratuotannosta vastaavan orjanomistusjärjestelmän. Roomalaiset olivat omaksuneet makedonialaisen kuninkaan Filippoksen toimintaohjeen: ”Hajota ja hallitse!” Valloitetuihin maihin ja kansanjoukkoihin kylvettiin tarkoituksella eripuraa, jotta niitä oli helpompi hallita.

Rooman valtakunta

Rooman valtakunta oli antiikin aikaisen Rooman kaupunkivaltion pohjalta kasvanut laaja imperiumi, joka käsitti suurimmillaan koko Väli-meren alueen Afrikassa, Lähi-idässä ja Euroopassa sekä laajoja sisämaan alueita ympäri Eurooppaa. Imperiumi tarkoitti antiikin Roomassa viranhaltijoiden hallussa ollutta valtaa.

Aluksi roomalaiset alistivat valtaansa Apenniinien niemimaata asuttaneet heimot kuten etruskit ja latinalaiset sekä siirtolaisina alueille muuttaneet kreikkalaiset. Sen jakeen he levittäytyivät pitkin Väli-meren rantoja. Etelässä niemimaata asuttivat kreikkalaisten siirtokunnat ja pohjoisosaa keltit. Keskiosaa puolestaan hallitsivat etruskit.

Rooman valtakunta voidaan jakaa kolmeen valtakuteen: Kuninkaiden aikakausi (625–510 eaa), tasavallan (510 eaa – 40 eaa.) ja keisarikunnan aikakausi (31 eaa – 476 jaa.). Rooma hajosi v. 395 jaa. Länsi-Roomaksi ja Itä-Roomaksi (Bysantti). Länsi-Rooman loppu koitti v. 476, kun germaanipäällikkö Odovakar syrjäytti valtaistuimelta sen viimeisen keisarin Romulus Augustuksen. Itä-Rooma sinnitteli pystyssä vuoteen 1453, jolloin turkkilaiset valtasivat Konstantinopolin.

Talous

Rooman talous perustui vanhastaan maanviljelykseen. Orjatyövoiman käytön roima kasvu oli kiinteässä yhteydessä voimakkaan sotilasvaltion syntymiseen ja Rooman laajentumiseen idässä ja etelässä. Tämä ekspansio kasvatti orjien määrää ja orjanomistajien vaurautta. Lisäksi Rooman valtapiirin laajentaminen itään ja etelään päin mahdollisti roomalaiselle yhteiskunnalle tutustumisen antiikin Kreikan taiteellisen, tieteellisen ja filosofisen kehityksen saavutuksiin. Roomalaisten parissa heräsi harrastus kreikkalaiseen kulttuuriin. (Lähde: Filosofian historia I, Progress1982) Sotatalous korvasi maatalouden.

Rooman perustaminen

Rooman tasavallan lopulla eläneen oppineen kirjailijan Marcus Terentius Varron laskelmien mukaan Roo-

ma perustettiin 21.4.753 eaa., kun Romulus kynti aurallaan vaon Palatiumilla sijaitsevan kaupunkinsa ympäri ja surmasi kaksoisveljensä Remuksen, joka ei kunnioittanut kaupungin pyhää rajaa... On varmaa kuitenkin, ettei Roomaa koskaan perustettu, vaan se kehittyi kaupungiksi pitkän ajan kuluessa. Capitoliumin ja muiden kukkuloiden rinteiden luolissa majaillut pronsikautinen asujaismisto, josta myöhemmin roomalaiset käyttivät nimitystä Saturnia, korvautui ensimmäisen vuosituhannen alussa kukkula-asutuksilla, jotka käyttivät Forumin laaksoa hautaus- ja laidunmaanaan. (Lähde: Paavo Castrén, Uusi antiikin historia s. 85–86)

Milwaukee Public Museumin arvion mukaan Rooma perustettiin noin 625 eaa tienoilla Etrurian ja Latiumin alueille. Kaupunkivaltio muodostettiin vastatoimena Latiumin kyläläisten ja ympäröivien kukkuloiden uudisasukkaiden toimesta etruskien hyökkäyksille. On epäselvää, liittoutuvatko he puolustautuekseen vai etruskien vallan alle joutumisen seurauksena. (Lähde: Milwaukee Public Museum, The Roman Empire: A Brief History)

Roomalainen oikeus

Roomalainen oikeus tarkoittaa antiikin Rooman valtakunnassa kehittynyttä oikeusjärjestelmää. Se tarkoittaa nimenomaan antiikin Rooman oikeutta alkaen Rooman kaupungin perustamisesta ja loppuen Corpus iuris civilis -lakikokoelman säätämiseen v. 534 jaa. Roomalaisen oikeus muodostaa länsimaisen oikeustieteen perustan, minkä takia sen jälkivaikutus ulottuu yhä nykypäivään asti. Roomalaisten käsityksen mukaan oikeuden pääperiaatteita olivat: Elää kunniallisesti, olla loukkaamatta muita ja antaa kullekin se, mitä hänelle kuuluu. Hyvät lait syntyvät huonoista tavoista. Mitä rappeutuneempi yhteiskunta on, sitä enemmän se tarvitsee lakeja. (Lähde: Paavo Castrén, Uusi antiikin historia s. 596)

Rooman ensimmäiset kirjoitetut lait – Kaksitoista taulukkoa – vahvistettiin v. 451 eaa. Ne takasivat suuremman avoimuuden ja johdonmukaisuuden roomalaisten oikeudellisissa asioissa.

Ne sääti vuot- ta aikaisemmin plebeijien kymmenmiehistö.

Katolinen kirkko (universaali Kristuksen kirkko)

Ajanlaskun alkuun mennessä roomalaisessa yhteiskunnassa voimistui pyrkimys uskonnollisuuteen. Tätä edisti Rooman valtakunnan keskuksen ja sen itä-

osien kulttuurillinen vuorovaikutus. Länteen tulvi idästä uusia uskonnollisia oppeja, kultteja ja mystiikkaa. Juudea oli yksi Rooman provinssista. Opit lankesivat Roomassa otolli- seen maaperään etenkin kurjuutta, vastoinkäymisiä ja yhteiskunnallista vääryyttä kokeneiden ihmisten keskuudessa. Rooman valtakunnan johto ymmärsi taivaallisen valtakunnan yhteiskunnallisen merkityksen.

Rooman keisari Konstantinus salli kristinuskon harjoittamisen Roomassa v. 313 jaa. Vuonna 325 Nikeassa kokoontui ensimmäinen yleinen kirkolliskokous. Paikalla oli läsnä 300 piispaa imperiumin kaikista osista. Tuossa kokouksessa vahvistettiin kolminaisuusoppi, jonka mukaan ”Kristus on Jumalasta syntynyt ja samaa olemusta kuin Jumala.” Julistus hyväksyttiin yleiseksi eli katolilaiseksi opiksi. Tästä opinkapaleesta voidaan johtaa paavillinen johtopäätös: Koska Jeesus oli jumalaista alkuperää, paavi on myös kaikkivaltiaan jumalan sijainen maan päällä. Keisari Theodosiuksen hallitessa (379–395 jaa.) kristinuskosta tuli Rooman ainoa virallinen uskonto. Tästä alkoi vaikutusvaltaisen ja vauraan katolisen kirkon maailmanvalloitus.

Paavi (lat. papa) on Rooman piispa ja katolisen kirkon ylin hengellinen johtaja. Arvonimi paavi on lyhempi muoto täydellisestä arvonimestä: Rooman piispa, Jeesuksen Kristuksen sijainen, apostolien ruhtinaan seuraaja, yleismaailmallisen kirkon ylin paimen, lännen patriarkka, Italian priimas, Rooman provinssin arkkipiispa ja metropoliitta, Vatikaanivaltion hallitsija, Jumalan palvelijoiden palvelija. Paavi tunnustettiin 400-luvun lopulla länsimaiden kirkon päämieheksi.

Kaikki suuri ja mahtava ei ole kaunista

Tiberius Gracchus valittiin v. 133 eaa. kansantribuuniksi. Kansankokouksen nimittämällä tribuunilla oli veto-oikeus senaatin päätöksiin. Gracchus alkoi ajaa maareformia parantaakseen pienviljelijöiden asemaa. Hänet murhattiin häntä vastustaneiden senaattorien lietsomassa mellakassa. Hän luonnehti roomalaista yhteiskuntaa seuraavasti:

”Italian villieläimilläkin on luolansa, joissa ne voivat levähtää, mutta niillä miehillä, jotka taistelevat ja kuolevat Italian puolesta, ei ole osuutta muuhun kuin ilmaan ja valoon. Kodittomina ja konnuttomina he kiertelevät ympäriinsä vaimoineen ja lapsineen. Sotapäälliköt valehtelevat, kun he kehottavat sotilaitansa puolustamaan isien hautoja ja kotiliettä, sillä legioonalaisilla ei ole kotiliettä, ei isän hautaa. He taistelevat ja vuodattavat vertaan toisten nautinnonhalun ja rikkauten puolesta, ja ne joita sanotaan maailman herroiksi, eivät voi sanoa omakseen maatiilikuukaan.” (Lähde: Grimberg, Kansojen historia, osa 5, Rooma, WS-OY 1980)

Rooman väestö

Nykarvioiden mukaan Rooman monikansallisen valtakunnan väkiluku oli keisariajan alussa vähän yli 45 miljoonaa, joista 20 miljoonaa asui valtakunnan itäosissa ja 25 miljoonaa lännessä. Orjien osuus väestöstä oli noin 7 miljoonaa ihmistä. Noin kuudesosa väestöstä asui kaupungeissa. Noin 750 000 ihmistä asusti Rooman kaupungissa. BKT/

Keskustelua historiallisesta materialismista

Rooman historiaan olemme palanneet Kansan äänessä useaan kertaan. Historiallisen materialismin lainalaisuuksien ymmärtämisen ja tutkimisen kannalta Rooman menneisyydellä on iso merkitys. Sen kautta voidaan seurata laajan alueen yhteiskuntakehitystä alkuyhteisöstä aina kapitalismin alkuvaiheeseen saakka. Euroopan kehitystä voidaan ymmärtää pitkälti Rooman kautta. Rooman kehitykseen paneuduimme Kansan äänen sivuilla numerossa 5/20 (siv. 16–16). Silloin käsitelimme orjanomistuksellisen yhteiskuntamuodostuman lainalaisuuksia Rooman valtakunnan esimerkin osalta. Ohessa julkaisemaamme Matti Laitisen kirjoitusta Rooman historiasta kannattaakin lukea rinnan KÄ:n 5/20 kirjoituksen kanssa. Kansan äänen numeroissa 1-2/2023 julkaisimme kaksiosaisen historiallisen materialismin opintoaineistoon liittyvän kirjoituksen ”Uskonnon asema ja funktio yhteiskuntakehityksessä”. Viereisellä sivulla olevaa Juha Kieksin kirjoitusta Nikean kirkolliskokouksesta puolestaan kannattaa tutkia rinnakkain em. Kansan äänen numeroiden 1-2/2023 uskontoa käsittelevän kaksiosaisen artikkelin kanssa. Nämä ovat historiallisen materialismin keskeisiä kysymyksiä.

henkilö oli noin 380 sestertiusta. Vuonna 164 jaa. Rooman valtakunnassa eli ennätyskelliset 60 miljoonaa henkilöä. Samaa väkilukuun Väli-meren alueella päästiin taas vasta 1500-luvulla.

Kuninkaiden aikakausi (625–510 eaa.)

Kuningaskunnan aikana kuninkaalle keskittyi jakamaton sotilaallinen, uskonnollinen ja hallinnollinen valta. Tänä lyhyenä ajanjaksona Roomaa johti seitsemän eri kuningasta. Rooma eteni sotilaallisesti ja taloudellisesti. Siitä tuli sotilaallisesti merkittävä kaupunkivaltio. Se laajensi omaa aluettaan. Kaupankäynti ja tavaroiden tuotanto lisääntyvät. Ensimmäinen luonnos Rooman perustuslaista näki päivänvalon. Kuninkaiden aikakausi päättyi etruskien vallan hiipumisen myötä. Tämä aloitti Rooman tasavaltalaiskauden.

Kuningas Servius Tullius (578–534 eaa.) lakkautti vanhat sukuyhteisöihin perustuneet tribukset (sukua suurempi ja alaheimoa pienempi ryhmä). Hän korvasi ne neljällä uudella hallinnollisella alueella: Suburana, Esquilina, collina ja Palatina. Nämä nimetykset säilyivät antiikin ajan loppuun asti Rooman kaupungin neljän äänestyspiirin niminä. Roomasta kehittyi näin neljän hallintoalueen kaupunki. (Lähde: PC, UAH, s. 156) Tellius vakiinnutti valtiolliset olot panemalla toimeen yleisen verotuksen ja organisoimalla sotajoukon. Hän uudisti Rooman armeijan.

Useat antiikin lähteet pitivät Servius Tulliuista myös Rooman toisen ja vaikutusvaltaisimman kansankokouksen, Comitia centuriatan, perustajana. Se oli sotaväenkokous, jonka kokoonpano vastasi hopliittitaktiikkaan perustuvan uuden armeijan kokoonpanoa.

Rooman militarisoiminen alkaa

Comitia centuriata päätti sodasta ja rauhasta, valitsi korkeimmat virkamiehet (consulit, preetorit, censorit ja neljän ensimmäisen legioonon sotatribuunit ja vahvisti lainmuutokset sekä käsitteli kuolemantuomioon johtavat valtionrikokset.

Uudistus oli sotilaallinen, mutta sillä oli syviä poliittisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Solonin Ateenassa luoman järjestelmän tavoin kansalaisten oikeudet ja velvollisuudet määräytyivät tämän jälkeen myös varallisuuden eikä pelkästään syntymäperän mukaisesti. (Lähde: PC, UAH, s. 157) Sadanpäämies eli centurio komensi sodassa ja taistelujen ulkopuolella 60–80 miehen vahvuista yksikköä, centuriaa. Centuriat saivat osallistua kansankokouksiin.

Kansalaisarmeija käsitti Rooman alkuaikoina noin 3000 jalkamiestä ja 300 ratsumiestä. Se perustui kansalaisvelvollisuuteen, johon sisältyi varsin laaja asevelvollisuus. Roomalaisilla oli kuningasvallan kuitumisen tienoilla sotaväessä n. 16 % miesluvustaan samalla kun atikalaiset kokosivat persialaissotien alussa 10 % miehistään sotaan, mukana oli myös orjia. (Lähde: Rooman armeija ja hallinto, Steinerkouluun päättötyö, Kaur Jaakma v. 2004)

Kuningasajan lopulla armeijaan kuului n. 8 400 jalkamiestä. Näistä 6 000 miestä oli raskaasti aseistuttuja ja 2 400 näiden aseentantajia. Lisäksi käytössä oli 600 ratsumiestä. Asevelvollisten armeijaan kuului myös käsityöläisiä, palvelusväkeä, muonittajia, kirjureita ja sotilassoittajia. Sotajoukko kävi lähitaistelua, joten jousi- ja lingomiehiä ei tarvittu. Vasta puunilaisotien aikana jousimiesten merkitys taisteluissa kasvoi.

Hopliittiarmeija

Tullius loi pohjan tulevalle legioonalle ja sotaiselle suurvallalle. Roomalaiset omaksuivat antiikin Kreikasta hopliittifalangin, jossa raskaasti aseistettuja jalkaväen sotilaita taisteli tiiviissä muodostelmas- sa suljetussa rivistössä (survaisu- keihäin aseistettu liikkuva kilpikatos). He kehittivät siitä oman joustavamman ja tehokkaamman manipuli- järjestelmän (manipulos = legioonan tärkein taktinen yksikkö, 120 sotilasta eli kaksi kenturiaa). Sankarien pienen joukon korvasi uudessa manipuliarmeijassa hopliittisotilaiden muodostama sankarillinen joukko, manipulos. Tämän seurauksena sotasankaruus yhteiskunnallistui. Hopliitit alkoivat vaatia arvoistaan asemaa yhteiskunnassa.

Roomalainen hopliitti oli raskaasti aseistettu keihäsmies, jolla oli varusteinaan 2,5 metriä pitkä työntökeihäs, lyhyt teräsmiekka (gladius), pronssinen kypärä, rintahaarniska, säärisuojat ja puinen pronssilevyillä päällystetty halkaisijaltaan 90 cm leveä pyöreä hoplonkilpi, josta hopliitit saivat nimensä. (Lähde: Goldsworthy, Adrian: Rooman puolesta. Sotilaat, jotka loivat Rooman valtakunnan, Ajatus Kirjat, 2006)

Kuningaskunta vaihtui tasavallaksi

Rooman seitsemäs kuningas Tarquius murhasi Servius Tulliuksen. Hän aloitti sen jälkeen muiden poliittisesti merkittävien henkilöiden tappamisen. Hänen poikansa jatkoi samaa perinnettä. Kansa, talonpojat ja

Jatkuu sivulla 13

Kuva: Wikimedia Commons

Rooman valta myös levitti sivistystä, kulttuuria ja tekniikkaa hallitsemillaan alueilla. Kehitettiin infraa, väyläverkostoa yms. Rooman valta löi leimansa vuosisadoiksi keskeisen Euroopan ja lähi-idän kehitykseen. Kuvassa roomalaista alkuperää oleva pyhiinvaeltajien silta Molinasecassa Pohjois-Espanjassa Ranskaan johtavan väylän varrella.

Nikean kirkolliskokous sitoi yhteen valtiollisen- ja uskonnollisen vallan

Nikean kirjolliskokouksen järjestämisestä on kulunut 1700 vuotta ja juhluvuotta vietetään monin tavoin kristillisessä kirkossa. Nikean kirkolliskokouksen tarkoitus oli ratkaista kirkkoa jakanut ns. areiolaiskiista. Areiolaiset opettivat, että Kristus oli luotu olento, ei täysin jumalan kaltainen. Perimmäiset tavoitteet olivat kuitenkin valtioliittisä.

Nikean kirkolliskokous pidettiin vuonna 325 Nikeassa (nyk. İznik, Turkissa). Kokouksen kutsui kokoon keisari Konstantinus Suuri. Hän myös vastasi kokoukseen osallistuneiden matkakuluista sekä valvoi ja ohjasi kokouksen kulkua. Kokouksessa muotoiltiin kristillinen kolminaisuusoppi. Jumala on kolmiyhteinen isä, poika ja pyhä henki, kolme persoonaa, mutta vain yksi jumala. Areolaisuus julistettiin harhaopiksi. Kokouksessa laadittiin myös useita kanonisia sääntöjä mm. piispojen nimittämisestä, ehtoolliskäytännöistä sekä pappien siveellisyydestä ja maallisten tehtävien rajoituksista.

Rooman valtakunnan tilanne 300-luvulla

Rooman valtakunnassa tuotanto perustui pitkälti orjatyöhön, mutta 200–300-luvuilla järjestelmä alkoi horjua. Imperiumin laajeneminen pysähtyi, ja uusia orjia saatiin vähemmän. Taloudellinen painopiste siirtyi yhä enemmän maaseudulle. Rooman valtion kasvavat kulut, erityisesti armeijan ja byrokratian ylläpito, rasittivat kansaa. Viljelijöiden verorasitus kasvoi merkittävästi, mikä johti tilojen hylkäämiseen ja

talonpoikien velkaorjuuteen. Suurmaanomistus alkoi korvata aiempaa pienomistusta. Orjatalous ei enää ollut yhtä tuottavaa suurtiloilla, mikä lisäsi painetta siirtymään tuotantomuotoon. Entiset vapaat talonpojat tai orjat sidottiin maahan vuokratilajelijöiksi.

Keskushallinnon heikentyessä paikalliset suurmaanomistajat alkoivat lisätä valtaansa. He saattoivat suojella vuokratilajelijöitä verottajilta ja samalla tehdä heistä omia riippuvaisia työvoimaresurssejaan. Luokkakajoko jyrkkä rikkaiden maanomistajien ja köyhtyvien maatyöläisten välillä. Tuotantosuhteissa oli alkamassa siirtymä orjataloudesta kohti esifeodalismia.

Alkukristillisyydestä valtionuskonnoksi

Samaan aikaan alkukristillisuus alkoi kehittyä. Jeesuksesta ja hänen alkuperäisestä sanomastaan ei ole aikalaisdokumenteja. Kaikki mitä tiedämme, on Paavalin sekä evankeliumien kirjoittajien kirjoittamaa. Jeesuksen lahkolla oli kuitenkin yhteiskunnallinen tilaus juutalaisten keskuudessa.

Paavalin tiedetään syntyneen noin v. 10 jaa. Uuden testamentin Paavalin ollessa matkalla Damaskokseen (n. v. 33 jaa) pidättämään kristittyjä "ilmestyi salaman muodossa jumala" joka sanoi hänelle "Saul, miksi vainoat minua". Tarinoiden mukaan tästä alkoi Paavalin toiminta kristittynä. Paavalin aikana alkukristityt olivat perustaneet

Nikealais-konstantinopolilainen uskontunnustus. Ikoni, joka kuvaa Nikean ensimmäistä kirkolliskokousta, jossa on kymmenen miestä ja kreikankielinen Nikean uskontunnustus. Se on osoitus nikaan kirkolliskokouksen merkityksestä luokkayhteiskunnalle ja sen arvoperustalle.

seurakuntia myös Palestiinan ulkopuolella juutalaisten keskuuteen. Paavali vainosi uransa alussa kristittyjä ja todennäköisesti tunsikin heidän opinkappaleensa hyvin. Tässä lieenee se asetelma, joka teki Paavalista roomalaisen imperiumin, tulevan feodalistisen- ja kapitalistisen markkinatalousyhteiskunnan ehkä yhden merkittävimmän ideologin.

Mistä Paavalin kääntymyksessä oli kysymys?

Oppineena ihmisenä Paavali oli aitiopaikalla näkemässä Roomassa muodostuneen yhteiskunnallisen tilanteen. Hän näki, miten ihmiset olivat uskonnollisesti ja kansallisesti hyvin heterogeenisiä ja miten tämä vaikeutti ihmisten kanssakäymistä ja keskinäisten asioidensa hoitamista. Ehkä Paavali saattoi nähdä myös kristinuskon mahdollisuudet koko Rooman imperiumin yhteiseksi aateperustaksi ja yhteiskunnalliseksi pelastajaksi.

Alkukristillisuus sisälsi käsitteen yleisestä jumalasta, jonka Rooman koko väestö saattaisi hyväksyä. Tämän oivalluksensa ("kääntymyksensä") jälkeen Paavali alkoi levittää ja kehittää kristinuskoa. Hän perusti matkoillaan seurakuntia

Yksi Vatikaanin Sikstuksen salin ekumeenisten kirkolliskokousten freskoista. Tämä maalaus kuvaa keskustelua siitä, mistä tuli Nikean uskontunnustus.

ja ohjasi niiden toimintaa kirjeillään sekä avustajiensa välityksellä.

Apostolien Jerusalemin kokouksesta muodostui tärkeä virstanpylväs

Apostolit ja seurakuntien johtajat pitivät n. vuonna 45 Jerusalemissa kokouksen, johon myös Paavali osallistui. Siellä tehtiin tärkeä opillinen päätös. Sen mukaan myös ympärileikkaamattomilla oli oikeus tulla kristityksi. Se merkitsi, että kristinuskoa voitiin levittää muuallakin kuin juutalaisten keskuudessa. Tämä oli Paavalin vaatimus ja merkitsi sitä, että seurakuntien jäsenten ei tarvinnut maksaa juutalaisia tapoja. Kristillisyyden irtaantui juutalaiseen kansaan sidoksissa olevasta ideologiasta koko Rooman (ja maailman) ideologiaksi. Tällä päätöksellä oli selvä poliittinen tavoite, jolla pyrittiin vaikuttamaan koko Rooman imperiumiin.

Keisari Konstantinus Suuri näki kristinuskon mahdollisuudet luokkayhteiskunnan koossapitäjänä

Keisari Konstantinus Suuri tunnisti kristinuskon mahdollisuudet Rooman imperiumin yhdistäjänä ja alkoi suosia kristinuskoa vuodesta 312 eteenpäin. Konstantinus itse otti kasteen vasta kuolinvuoteellaan. Keisari kutsui kokoon Nikean kirkolliskokouksen vuonna 325.

Nikean kirkolliskokous ei ollut pelkästään teologinen tapahtuma, vaan osa laajempaa yhteiskunnallista ja poliittista muutosta. Kokousta ei olisi voitu järjestää ilman keisarin antamaa rahoitusta. Konstantinus Suuri näki mahdollisuuden yhdistää valtakunta ideologisesti kristinuskon avulla. Tässä mielessä kirkolliskokous toimi osana keisarin pyrkimystä oikeuttaa oma asemansa ja lujittaa keskusvaltaa. Myös nouseva maaomistajaluokka saattoi liittyä kirkon kanssa oikeuttaakseen asemansa jumalallisena järjestyksensä.

Nikean kokous määritteli oikean uskon ja vahvisti kirkon hierarkiaa. Varhaiskristillinen liike oli pitkään köyhien ja sorrettujen liike, mutta 300-luvulla siitä tuli osa hallitsevaa luokkaa, ja kristillinen oppi muokkautui vastaamaan ylhäisön ja keisarivallan tarpeita.

Areiolaisuuden torjuminen ei ollut teologinen kysymys

Ennen Nikean kokousta kristinuskosta oli monimuotoinen liike, jossa erilaisia tulkintoja Jeesuksen olemuksesta eli rinnakkain. Areiolaisuus oli yksinkertaisempi ja rationaalisempi teologia ja levisi erityisesti Itäisessä imperiumissa. Areiolaisuus ei ollut vain teologinen kysymys Kristuksen olemuksesta, vaan siinä kiteytyivät erilaiset käsitykset vallasta ja auktoriteetista. Areiolaisuuden keskeinen

väite oli, että Kristus oli luotu olento, ei samasta olemuksesta kuin isä jumala. Tämä korosti jumalan ykseyttä ja asetti Jeesuksen alemmas jumalallisessa hierarkiassa.

Nikean kirkolliskokous torjui tämän ja määritteli Jeesuksen olevan yhtä olemusta isän kanssa. Tämä päätös palveli keskeisiä poliittisia tavoitteita. Jos Jeesus oli täysin jumala, ja keisari toimi hänen edustajanaan maan päällä, kirkollinen ja keisarillinen auktoriteetti sulautuivat yhteen tehokkaammin. Nikeassa vakiintunut teologia loi pyhän, mysteerisen ja ylimalaisen Jeesuksen, jota ei ollut helppo haastaa, niin kuin ei valtiollista valtaakaan.

Areiolaisuuden torjuminen loi selkeän oikean opin, jota vastaan kaikki poikkeamat voitiin leimata harhaopeiksi. Tämä aloitti harhaoppisten vainot, aluksi areiolaisen, myöhemmin mm. donatistien ja gnostilaisten. Uskonnollisen kontrollin sekä kirkollisen hierarkian ja kurin lisääntyminen lujitti keskusvaltaa.

Kristinuskosta oli ainoa vaihtoehto yhteiseksi ideologiaksi

Paavalin käynnistämän kehityksen myötä kristinuskosta oli 300-luvulla kehittynyt tehokkaasti järjestäytyneeksi ja hierarkiseksi liikkeeksi. Siinä oli selkeä johtorakenne (piispat, synodit), joka muistutti valtiollista hallintoa. Se oli universaali, ei etnisyyteen tai alueellisuuteen sidottu, kuten monet muut kultit (esim. Mithras-kultti tai Isis-palvonta). Kirkon kyky kurinalaiseen organisoitumiseen teki siitä ihanteellisen kumppanin hallitsijalle, joka tarvitsi ideologista välinettä laajan ja monimuotoisen imperiumin hallintaan.

Kristinuskon kannatus kasvoi erityisesti alimmissa yhteiskuntaluokissa (orjat, naiset, siirtokuntien asukkaat), mikä teki siitä tärkeän poliittisen kohteen. Se kykeni luomaan yhteisöllisyyttä ja lojaaliutta. Moni uusi uskonto ei tarjonut samanlaista yksilöllistä pelastusta ja yhteisöllistä verkostoa. Kristinuskon hyveet (kärsimys, nöyryys, kuuliaisuus, "keisarille kuuluu mikä keisarin on") tuki kansan passiivisuutta ja yhteiskunnan järjestystä. Kun kristinuskosta siirtyi maan alla vainotusta uskonnosta valtion uskonnoksi, se alkoi oikeuttaa valtaa eikä enää kyseenalaistaa sitä.

Konstantinukselle kristinuskosta ei ollut uskonnollinen vaan poliittinen projekti. Hän alkoi suosia kristinuskosta jakautuneen imperiumin yhdistämiseksi. Nikean kirkolliskokous oli ensimmäinen askel kohti valtion ja kirkon symbioosia. Lopulta vuonna 391 Theodosius I kielsi muut uskonnot ja kristinuskosta tuli ideologinen monopoli. Tämä symbioosi jatkuu vuonna 2025.

Juha Kieksi
8.6.2025

Mustan Meren itärannalla sijaitsevan Abhasian historia ulottuu kauas menneisyyteen. Noin v. 500 eaa kreikkalaiset perustivat tälle paikalle (Gagra) siirtokunnan. Tämä kirkko Gagraan perustettiin roomalaisten hallintoaikaan 500-luvulla jaa, eli pian sen jälkeen, kun kristinuskosta tuli Rooman valtionuskonto

Rooman tuhatvuotinen valtakunta (1) ...

Jatkoa sivulta 12

rikkaampi yläluokka sai tarpeekseen kuninkaastaan. Viimeinen kuningas Tarquinius Superbus karkotettiin v. 510 eaa. maanpakoon. Rooma alkoi suuntautua kohti tasavaltaa.

Tasavallan aikakausi (510 eaa.– 40 eaa.)

Roomasta muodostettiin kahden konsulin johtama tasavalta, jotka äänioikeutetut kansalaiset valitsivat senaatin jäsenistä vuoden mittaisiksi virkakausiksi. Senaatissa oli tasavallan alkuaikoina 300 jäsentä. Roomassa väestö jakautui kolmeen yhteiskuntaluokkaan: perinnöllisesti etuoikeutettuihin patriiseihin (aatelisiin) ja alempiarvoisiin plebeijihin eli rahvaaseen sekä orjiin. Vanhassa Roomassa asui patriiseja, ritareita, plebeijä ja orjia. Senaatissa istuivat vaikutusvaltaiset patriisisuvut. Vaalijärjestelmä suosi vauraimpia sukulia. Valtion johto oli käytännössä kapean eliitin käsissä. He käyttivät senaattia oman vallankäytön välineenä. Valta jakaantui vain nimellisesti senaatin, kansankokousten ja eri virkamiesten kesken. Sisäisen tai ulkoisen vaaran uhatessa se-

naatti asetti määraaikaisen diktaattoriin.

Patriisit olivat suljettu ryhmä. Siihen ei otettu uusia sukulia. Valta ja asema periytyivät suvussa. Toista yhteiskuntaluokkaa edustavat plebeijit olivat mm. vaipaita talonpoikia, käsityöläisiä, legioonalaisia ja pienkauppiaita. He maksoivat valtaosan veroista. Vain harvalla heistä oli äänivalta kansankokouksissa. Jos he eivät maksaneet esimerkiksi velkojaan, he saattoivat joutua orjiksi. Roomalaisessa demokratiassa kaiken pystyi ostamaan rahalla kuten nykyaikaisessakin demokratiassa.

Karl Marx kirjoitti Pääomasään: "Antiikin maailman luokkataistelu liikkuu pääasiallisesti velkojen ja velallisten välisen taistelun muodossa ja Roomassa se päättyi velallisen plebeijin häviöön, jonka jälkeen orjat tulevat hänen sijaansa." (Pääoma osa I, s. 132). Tasavallassa hyödynnettiin halpana työvoima-

Rooman kartta n. 116 jaa.

mana kasvavassa määrin orjatyövoimaa. Orjat olivat isännän omaisuutta.

Rooman tasavallan aikana armeija koostui valtaväestöstä, joka liittyi armeijaan sodan ajaksi ja palasi sodan loputtua takaisin siviilielämään. Vasta tasavallan lopulla v. 396 eaa Rooman armeijasta muotoutui kurinalainen legioonalaisten ammattiarmeija, jona monet sen yleensä tuntevat. Legioonalaisille maksettiin palkkaa ja sotapalveluksen jälkeen saattoi saada korkean viran.

Matti Laitinen
Helsinki

Miljoonat ihmiset eri puolilla Yhdysvaltoja protestoivat Trumpin hyökkäystä työläisiä ja sorrettuja ihmisiä vastaan (Workers World)

Demokraattipuolueeseen kytköksissä olevat ryhmät, kuten Indivisible ja 50501, ovat järjestäneet valtavia mielenosoituksia presidentti Donald Trumpin ohjelmaa vastaan teemoilla, kuten "Kädet pois NATOsta" ja viimeisimpänä "Ei kuninkaita"-päivä. Heidän tavoitteenaan on hillitä joukkovihaa Trumpin fasistisia hyökkäyksiä kohtaan ja kanavoida se vaaliareenaan. Näiden mielenosoitusten poliittinen luonne on rajallinen ja tietyllä tapaa jopa taantumuksellinen, kun iskulauseisiin sisältyy vaatimuksia, kuten "Kädet pois NATOsta", ja osallistujille annettiin kannettavaksi Yhdysvaltain lippuja.

Nämä toimet – viimeisimpinä yli 2 100 erillistä toimenpidettä kaikissa 50 osavaltiossa, joihin osallistui arviolta 5–8 miljoonaa ihmistä – edustavat kuitenkin joukkoliikettä Trumpin ankaria sosiaalisten ohjelmien leikkauksia vastaan. Ihmiset haluavat suojella satojatuhansia liittovaltion työntekijöitä, joiden työpaikat ovat uhattuina.

Philadelphia

Mielenosoittajat, joista osa tuli jopa Marylandista asti, kantoivat kylttejä, joissa vastustettiin Trumpin hyökkäyksiä maahanmuuttajia ja sananvapautta vastaan, pyrkimyksiä yksityistää Yhdysvaltain postilaitos, kasvavaa poliisivaltiota, hyökkäyksiä naisiin ja transihmisiin ja paljon muuta. Mielenosoittajat vaihtelivat pienestä ryhmästä American Postal Workers Unionista useisiin satoihin aktivisteihin, jotka vaativat Palestiinan kansanmurhan lopettamista. Kun yksi puhuja sanoi, että demokraattien äänestäminen on ratkaisu, palestiinalaisryhmän osallistujat skandasivat äänekkäästi "Ei ääniä kansanmurhalle".

Koko marssin ja mielenosoituksen ajan ihmiset skandasivat "Ei ICE:tä, ei KKK:tä, ei fasistista USA:ta!" ja "Lopettakaa Gazan nälkiinnyttäminen!" ja vaativat, että puhujien tulisi käsitellä Yhdysvaltojen ja Israelin välisiä sotia Länsi-Aasiassa. Toiseksi viimeinen virallinen puhuja, Georgian osavaltion edustaja Ruwa Romman, puhui Palestiinasta, mutta tämä oli poikkeus.

Marssi järjestettiin vain päivien jälkeen, kun yli tusina mielenosoittajaa pidätettiin Center Cityssä heidän protestoidessaan maahanmuutto- ja tulliviranomaisten (ICE) ratsioiden lisääntymistä alueella, mukaan lukien yli 20 ihmisen sieppaus läheisessä Norristownissa, Pennsylvaniassa. No Kings -mielenosoituksen päätyttyä joukko ihmisiä marssi ICE:n käyttämään liittovaltion pidätyskeskukseen.

Rhinebeck, New York

Ei vain suurissa kaupungeissa, vaan myös alle 8 000 asukkaan pienissä kaupungeissa, kuten Rhinebeckissä New Yorkissa, ihmiset mobilisoituivat ennennäkemättömän suurissa määrin uhkaavaa Trumpin diktatuuria vastaan. Yli 500 ihmistä kokoontui leikkikentälle lähellä julkista koulua vastustamaan presidentin viimeisimpiä toimia. Maahanmuuttajille osoitettiin vahvaa solidaarisuutta ja vastustettiin kansalliskaartin joukkojen ja merijalkaväen käyttöä

Protesti Clevelandissa (WW-kuva: Martha Grevatt)

Martha Grevatt, 17.6.-25

mielenosoittajia vastaan.

Kuten Rhinebeckin väestö, mielenosoittajat olivat 90-prosenttisesti valkoisia. Monet puhujat olivat värillisiä ihmisiä, jotka edustivat järjestäytyneen demokraattisen puolueen johtajien vasemmistoa, erityisesti sen aktivistisempaa sektoria. Järjestäjät ja koivat osallistujille Yhdysvaltain lippuja, mutta he tarjosivat myös pahoja ja tusseja, jotta ihmiset voivat tehdä omia kylttejään. Yksi kyltti, jossa luki "Ei karkotuksia, ei kansanmurhaa, ei sotaa Irania vastaan", sai peukut pystyyn, vaikka se voisi sopia yhtä lailla sekä republikaanien että demokraattien hallintoihin.

Oli monia kylttejä, joissa pilkattiin Trumpia ja Yhdysvaltain lippuja, sekä kylttejä, joissa kerrottiin terveydenhuollon ja muiden sosiaalipalvelujen leikkauksista.

Cleveland

Ainakin 10 000 ihmistä osallistui Clevelandin historian suurimpaan, mutta ei ainoaan, mielenosoitukseen ja marssiin 14. kesäkuuta. Mielenosoitus oli suurempi kuin viikkoa aiemmin järjestetty LGBTQIA2S+ Pride -paraati, joka itse oli yksi kaupungin historian osallistutuin.

Demokraattipuolueen hallitsevien teemojen – isänmaallisuus, "Ei kuninkaita", demokratian pelastaminen jne. – ohella paikalla oli monia kylttejä, jotka hyökkäsivät ICE:tä vastaan ja puolustivat maahanmuuttajia, sekä runsaasti kylttejä, lippuja ja keffiyehjejä, jotka osoittivat solidaarisuutta Palestiinalle. Muutamia "Ei sotaa Irania vastaan" -kylttejä havaittiin.

Kotitekoisissa kylteissä käsiteltiin useita aiheita, tuomittiin leikkaukset Medicareen, Medicaidiin, koulutukseen, ruoka-apuun ja muihin Trumpin "suureen kauniiseen lakiesitykseen" sisältyviin ohjelmiin ja torjuttiin fasismi.

Denver

Yli 10 000 ihmisen valtava väkijoukko, nuoria ja vanhoja, uhmasi Den-

Protesti Denverissä (Kuva: Viviana Weinstein)

Philadelphian protesti (WW-valokuva, Joe Piette)

verissä 32 asteen helteitä ilmaistakseen äänekkäästi vihansa Trumpia ja heidän henkeään uhkaavaa politiikkaa kohtaan. He marssivat keskustan läpi ja osavaltion kongressitalon ympäri. Sosiaalipalveluihin, kuten Medicaidiin, sosiaaliturvaan, koulutukseen ja työllisyysohjelmiin, kohdistuvat uhat ovat suuttaneet coloradolaisia.

Monet kyltit tukivat maahanmuuttajia ja vastustivat Trumpin hallinnon hyökkäyksiä maahanmuuttajaperheitä vastaan sekä ICE:n, poliisin, kansalliskaartin ja armeijan laitonta käyttöä. Työntekijöiden ja opiskelijoiden katoamiset ja karkotukset ilman asianmukaista oikeudenkäyntiä ovat laittomia ja terrorisoivat yliopistokampuksia ja rauhallisia työväenluokan asuinalueita Los Angelesissa, Chicagossa, Denverissä ja muissa kaupungeissa. Kyltti, jossa luki "Lopeta karkotukset – Sulje säilöönottokeskukset!", sai vahvan hyväksynnän.

Hyvin äänekkäs joukko oli kansanmurhaa vastustavia ja palestiinalaisia mielenosoittajia, joiden kylteissä luki "Lopeta nälänhätä – ruoki Gaza!" ja "Vapauta Palestiina!", ja he huusivat. Nuoret sanoivat olevansa iloisia nähdessään niin paljon vanhempia ihmisiä, ja seniorit saivat inspiraatiota nuorten energiasta.

No Kings -liikkeen jälkeen ICE:n vastaiset mielenosoittajat yrittivät mennä valtatielle I25 tukkiakseen liikenteen. Poliisi ampui ammuksia ja muita "ei-tappavia" aseita ja pidätti 36 ihmistä.

Houston

Yli 20 000 ihmistä kokoontui Houstonin kaupungintalolle. Jotkut nauttivat valtavasta väkijoukosta, joillakin oli erittäin luovia kylttejä ja jotkut olivat täysin vihasia, aivan raivoissaan! Houstonissa asuu lähes 2,5 miljoonaa ihmistä, ja yli 45 % heistä on latinalaisamerikkalaisia. Maahanmuuttokysymys ja ICE:n viimeaikaiset kidnappaukset ovat siis kiireellinen kysymys, ja suurin osa kylteistä heijasteli tätä.

Sadat ihmiset kokoontuivat Houstonissa sijaitsevaan Kingwoodin kaupunginosaan, joka on tyypillinen esikaupunkialueiden leviämisen, Indivisible-järjestön Kingwood-osaston käynnistämään ensimmäiseen mielenosoitukseen.

Houstonissa väki protestoi I.C.E. vastaan (WW-kuva Gloria Rubac)

Rhinebeck, New York (WW-kuva: John Catalinotto)

Kingwood on vahvasti republikaanien hallitsema alue, joten tällaiset mielenosoitukset ovat täällä epätavallisia. Mielenosoitusta hallitsivat isänmaalliset liberaalit, jotka haluavat palauttaa Yhdysvallat aikaan ennen Trumpin virkaanastumista. Lähes jokaisella osallistujalla oli Yhdysvaltain lippu. Monet ihmiset käyttivät demokraattiseen puolueeseen liittyviä tuotteita ja viittasivat kylteissään Yhdysvaltain vapaussootaan ja muihin vastaaviin.

Siitä huolimatta monilla Yhdysvaltain lippuja kantavilla ihmisillä oli myös kylttejä, jotka viittasivat tärkeisiin asioihin, kuten transihmisten oikeuksiin, hyökkäyksiin maahanmuuttajia vastaan ja näennäisesti kaikkeen muuhun paitsi Palestiinaan. Muutamia nuorempia marssijoita oli ilman lippuja ja joidenkin kylteissä oli radikaalimpia iskulauseita, kuten "Kukaan ei ole laittomasti varastetulla maalla".

Monet ihmiset olivat selvästi hyvin yllättyneitä siitä, että Kingwoodissa ylipäättään järjestettiin mielenosoituksia Donald Trumpia vastaan. Ohikulkija nuori musta aikuinen sanoi olevansa ylpeä kaikista paikallaolijoista ja että se sai heidät tuntemaan olonsa vähemmän yksinäiseksi. Toinen ohikulkija, iäkäs valkoinen mies, sanoi luulleensa olevansa ainoa demokraatti Kingwoodissa.

Kaiken kaikkiaan tämä mielenosoitus oli sisällöltään vaatimaton, mutta kontekstinsa puolesta se on huomionarvoinen. Kyseessä on vahvasti konservatiivinen esikaupunkialue, ja satojen ihmisten kokoontuminen tänne Donald Trumpia vastaan on ennennäkemätöntä. Se osoittaa, että jopa alueilla, jotka ovat pitkään olleet taantumuksellisuuden linnakkeita, vastustus Trumpin politiikkaa kohtaan kasvaa.

Portland, Oregon

Kymmenet tuhannet ihmiset protestoivat Portlandissa, Oregonissa ja kymmenissä kaupungeissa eri puolilla osavaltiota. Portlandin keskustassa järjestetyssä mielenosoituksessa kasvoi imperialismin vastainen joukko-osasto, joka vastusti Yhdysvaltojen tukea Israelille ja sen sodille Palestiinaa ja Ira-

Portland, Oregon protesteissa voimistui imperialismin vastainen joukko (WW-kuva Lyn Neeley)

nia vastaan sekä protestoi siirtolaisiin kohdistuvaa militarisoitua hyökkäystä vastaan Los Angelesissa ja kaupungeissa ympäri maata. Mielenosoitukseen osallistuneet olivat hämmästyneitä väkijoukon valtavasta määrästä ja ohi ajavien autojen jatkuvasta peukkujen ja torvien näyttämisestä.

Alison G. marssi tuhansien ihmisten kanssa itäpuolella, joka valtasi Hawthorne-sillan liittyäkseen kymmenientuhansien mielenosoittajien joukkoon keskustassa. Hän sanoi: "Kaikkien viime viikkojen järkyttävien tapahtumien jälkeen oli rohkaisevaa, kuinka monet ihmiset tulivat ilmaisemaan syvää huoltaan tämän hallinnon kaoottisista ja harkitsemattomista toimituksista. Kertaakaan maahanmuuttaja tai transhenkilö ei ole vaikuttanut kielteisesti minun tai kenenkään tuntemani elämään. Elämäämme vaikuttavat kohtuuhintainen asuminen, opioidiepideemia, työsuhteiden turvaaminen ja tullit. Ehkä kannattaisi yrittää ratkaista todelliset ongelmamme ja lopettaa harmittomien yhteisöjen pelottelu."

Vallankumouksellisten on voitettava tämän uuden joukkoliikkeen parhaat elementit antikapitalistisen näkökulman puolelle irtautumalla sekä demokraateista että republikaaneista ja rakentamalla yhtenäinen rintama fasismia ja imperialismia vastaan.

PS: John Catalinotto, Alex Colwell, Dianne Mathiowetz, Jim McMahan, Lyn Neeley, Betsey Piette, Viviana Weinstein ja Workers World Houstonin ja Länsi-Virginian toimistot osallistuivat tämän artikkelin kirjoittamiseen.

I.C.E.
USA:ssa monet edistyskelliset protestoivat tänään I.C.E. -organisaatiota vastaan. Mikä on I.C.E.? Se on lyhenne, joka tulee sanoista "Immigration and Customs Enforcement" suom. Yhdysvaltalainen virasto, joka vastaa maahanmuuton ja tullilakien valvonnasta. Se organisaatio metsästää ja pidättää paperittomia ym. siirtolaisia karkottaakseen ja muilut-taakseen heidät ulos maasta.

Nihilismin vaikutus Neuvostoliiton romahdukseen: Kiinan ideologinen näkökulma

Tässä artikkelissa tarkastellaan Kiinan ideologisia tulkintoja Neuvostoliiton hajoamisesta, keskitetty historiallisen nihilismin rooliin romahduksen selittäjänä ja sen vaikutuksiin Kiinan politiikkaan.

Neuvostoliiton hajoaminen vuonna 1991 merkitsi lännelle historiallista voittoa, mutta Kiinalle se oli ennen kaikkea varoittava esimerkki. Kiinan kommunistinen puolue on yli kolmen vuosikymmenen ajan analysoinut Neuvostoliiton romahdusta, ei niinkään sosialistisen järjestelmän epäonnistumisena, vaan puolueen ja sen johdon antautumisenä. Kiinan näkökulmasta sosialismi ei kaatunut omiin sisäisiin ristiriitoihinsa, vaan sen vartijat menettivät uskonsa järjestelmäänsä ja pettivät sen periaatteet.

Kiinan ensimmäinen ja keskeisin oppi liittyy talousuudistusten järjestykseen. Neuvostoliitossa Mikhail Gorbatšovin johdolla poliittiset uudistukset (glasnost) ja sekavat talousuudistukset (perestroika) toteutettiin samanaikaisesti ilman selkeää priorisointia, mikä johti yhteiskunnalliseen kaaokseen ja taloudelliseen romahdukseen. Kiinassa Deng Xiaopingin strategia oli päinvastainen: taloudelliset uudistukset toteutettiin ensin, mutta sosialistisen järjestelmän perusta säilytettiin.

Kiinan analyysissä painotetaan, että uudistusten tulee aina vahvistaa sosialismia, ei purkaa sitä. Neuvostoliiton yksityistämisaalto johti varallisuuden räikeään eriarvoistumiseen, yhteiskunnalliseen epävakauteen ja kollektiivisen yhteenkuuluvuuden heikkenemiseen. Kiinan näkökulmasta romahdus johtui hallitsemattomasta reformista,

Markku Siira
12.5. 2025

vaikka länsimaisissa analyyseissä korostetaan myös sosialistisen talousjärjestelmän sisäisiä heikkouksia.

Toinen keskeinen oppi liittyy ideologian rooliin. Kiinan mukaan Neuvostoliiton kommunistinen puolue menetti valtansa, koska se hylkäsi uskonsa omaan historiaansa ja ideologiaansa. Nikita Hruštšovin Stalinin-vastainen puhe vuonna 1956 nähdään käännekohtana, joka aloitti 'historiallisen nihilismin' ilmiön, jolla Kiinassa viitataan puolueen historian ja arvojen kyseenalaistamiseen, mikä uhkaa ideologista yhtenäisyyttä. Puhe heikensi puolueen legitimitettiä ja avasi oven länsimaiselle, sosialismia vastustavalle propagandalle.

Kun puolueen johto alkoi kyseenalaistaa omat saavutuksensa ja johtajansa, syntyi ideologinen tyhjiö, jonka täyttivät länsimaiset arvot sekä markkinatalouden ihanointi. Kiinassa tätä pidetään itsetuhoisena: puolue, joka ei usko omaan tehtäväänsä eikä kykene puolustamaan historiaansa, menettää kansan tuen ja lopulta valtansa.

Neuvostoliiton hajoaminen nähdään Kiinassa myös puolueen itsepurkautumisena. Gorbatšovin uudistukset hajottivat puolueen kurinalaisuuden ja auktoriteetin: puolueen valta mureni, kun osittain vapaista vaaleista alettiin järjestää vuonna 1989 ja presidentin asema erotettiin puolueen johdosta. Lopulta puolueen jäsenet, armeija ja kansa eivät enää puolustaneet järjestelmää, vaan antoivat sen hajota ilman vastarintaa. Kiinan keskustelussa tä-

mä tulkitaan varoittavana esimerkkinä siitä, mitä tapahtuu, kun puolueen sisäinen yhtenäisyys ja kurinalaisuus katoavat.

Lisäksi Kiina on analysoinut Neuvostoliiton liittovaltion rakenteen ongelmia. Neuvostoliiton perustuslaki sisälsi teoreettisen oikeuden tasavaltojen irtautumiseen, ja kun keskushallinnon ote heikkeni, kansallismieliset liikkeet hyödynsivät tätä hajottaen liiton. Kiina on tästä syystä torjunut liittovaltiomallin ja pitänyt kiinni periaatteesta, jonka mukaan kansallinen yhtenäisyys ja suvereniteetti ovat jakamattomia. Kiina tunnustaa etniset monimuotoisuutensa, mutta ei salli valtiollista hajanaisuutta.

Geopoliittisesti Neuvostoliiton ylikuormittuminen ja asevarustelukilpailu, erityisesti vasteena Yhdysvaltojen strategisiin aloitteisiin, nähdään Kiinassa osin itse aiheutettuna rasitteena ja lännen ansana. Sotilasmenot kasvoivat kestävämmiksi, heikentäen siviilitaloutta. Tästä Kiina päätelee, että vahvuus kumpuaa ideologisesta johdonmukaisuudesta ja taloudellisesta kehityksestä, ei sotilaallisesta voimannäytöstä tai luottamuksesta länteen.

Lännen roolia Neuvostoliiton tuhoamisessa arvioidaan Kiinassa kriittisesti. Yhdysvaltojen ja liittolaisten taloudellinen painostus, öljyn hinnan lasku 1980-luvulla – osin Saudi-Arabian tuotannon lisääntymisen seurauksena – ja länsimaiset lainat, jotka edellyttivät markkina- ja yksityistämisuudistuksia, nähtiin osana strategiaa, jolla Neuvostoliiton talous ajettiin ahtaalle. Kiinan johtopäätös on, että talouden ei tule olla riippuvainen ulkomaisista valutoista, markkinoista tai lainoista.

Kiina on kiinnittänyt huomiota myös informaatio-osodan ja ideologisen vaikuttamisen merkitykseen. Neuvostoliitossa länsimaiset arvot, kansalaisjärjestöt ja kulttuurinen vaikutusvalta levisivät hallitsemattomasti, kun puolue menetti otteensa ideologisesta kentästä. Kiinassa tämä johti tiukkaan ideologiseen valvontaan, 'historialliseen nihilismiin' kohdistuviin kampanjoihin ja lainsäädäntöön, kuten vuoden 2018 lakiin, joka kieltää vallankumoussankareiden ja puolueen

historian halventamisen.

Kiinan keskustelussa painotetaan, että Neuvostoliiton romahdus oli ennen kaikkea sisäinen, ideologinen ja poliittinen kriisi. Länsi saattoi kiihdyttää kehitystä, mutta ratkaisevaa oli puolueen kyvyttömyys ylläpitää kansan luottamusta ja tarjota uskottava tulevaisuudenvisio, mikä eristi sen yhteiskunnasta. Kiina on ottanut tästä opikseen: puolueen tulee säilyttää ideologinen hegemonia, pitää kiinni sosialistisista periaatteista ja varmistaa, että talousuudistukset edistävät yhteistä hyvinvointia eivätkä aiheuta eriarvoisuutta tai yhteiskunnallista hajanaisuutta.

Kiinan nykyinen johto, erityisesti Xi Jinping, on korostanut, että Kiinan tie on 'socialismia kiinalaisin ominaispiirtein'. Tämä tarkoittaa, että talousuudistukset, poliittinen vakaus ja ideologinen yhtenäisyys tukevat toisiaan. Xi on varoittanut, että ilman vahvaa aatteellista perustaa valtio ajautuu pragmatistien, ideologisesti tyhjiä teknokraattien ja opportunistien käsiin, kuten kävi 1990-luvun Venäjällä, jossa Jeltsinin kauden nopea yksityistäminen ja poliittinen epävakaus johtivat oligarkkien valtaan. Tällainen kehitys johtaa hänen mukaansa lyhytnäköiseen politiikkaan, jossa kansallinen etu unohtuu ja valta keskittyy harvojen käsiin.

Länsimainen analyysi rinnastaa usein Kiinan autoritaarisuuden ja Venäjän itsevaltaisuuden, mutta Kiina korostaa maiden merkittäviä eroja. Kiinassa puolue on säilyttänyt ideologisen valtansa, kun taas Venäjällä ideologinen tyhjiö on täytetty pragmatteisella vallankäytöllä ja kansallismielisellä retoriikalla ilman sosialistista yhteiskunnallista visiota. Kiinan mukaan vain vahva, kansan elintasoja parantava sosialistinen ideologia estää yhteiskuntaa ajautumasta epävakauteen ja oligarkkiseen hallintoon.

Kiina on jo saavuttanut ykkössijan aurinko- ja tuuliteknologian saralla. Maan arvioidaan investoineen vihreään teknologiaan enemmän kuin muu maailma yhteensä. Kiina on maailman johtava maa uusiutuvassa energiantuotannossa. Kuva China today

Kiina on siis omaksunut Neuvostoliiton romahduksesta joukon periaatteita, jotka ohjaavat sen nykyistä politiikkaa: ideologinen vakaus, taloudellinen kehitys, puolueen kurinalaisuus ja kansallinen yhtenäisyys ovat avainasemassa. Nämä periaatteet näkyvät Xi Jinpingin politiikassa, kuten köyhyyden poistamisen ohjelmassa ja 'yhteisen vaurauden' kampanjassa, jotka pyrkivät estämään eriarvoisuutta.

Lännen liberaali kapitalismi ja siihen liittyvä 'historiallinen nihilismi' nähdään Kiinassa uhkana, joka voi johtaa yhteiskunnalliseen hajoamiseen ja valtion tuhoon. Kiinan malli pyrkii tarjoamaan vaihtoehdon, jossa sosialismi yhdistyy talouskasvuun ja kansalliseen vakauteen – ja jossa puolueen johto säilyttää vahvan kontrollin sekä vallasta että ideologiasta.

Lähteet:

Milanovic, Branko. 2022. "The Rule of Nihilists." Branko's Newsletter, July 9, 2022. <https://branko2f7.substack.com/p/the-rule-of-nihilists>.
Redsails. 2022. "Regarding the Construction of Socialism with Chinese Characteristics." Redsails, April 11, 2022. <https://redsails.org/regarding-swcc-construction>.
Shambaugh, David. 2008. China's Communist Party: Atrophy and Adaptation. Berkeley: University of California Press.
Zubok, Vladislav M. 2007. A Failed Empire: The Soviet Union in the Cold War from Stalin to Gorbachev. Chapel Hill: University of North Carolina Press.

Kuvia Chang'an Avenuen varrella Pekingissä Kiinan kommunistisen puolueen perustamisen 100-vuotisjuhlan kunniaksi

Venäjän uusi punainen aalto: Kommunistipuolueen kansallismielinen paluu

Venäjän federaation kommunistinen puolue (KPRF) on viime vuosina vahvistanut asemiaan kansalliskonservatiivisena voimana, joka yhdistää sosialistiset aatteet perinteisiin arvoihin. Puolueen varapuheenjohtaja Juri Afonin kertoo ranskalaiselle Géopolitique Profonde -julkaisulle puolueen edustavan "patrioottista sosialismia", joka eroaa jyrkästi länsimaisesta vasemmistolaisuudesta.

Punainen isänmaa: KPRF:n uusi sosialistinen identiteetti

KPRF ei enää aja puhdasta marxismileninismia, vaan on omaksunut kansallismielisen sosialismin, joka korostaa Venäjän erityispiirteitä. Afonin mukaan puolueen tavoitteena on "suvereeni ja sosialistinen Venäjä", jossa valtio ohjaa taloutta, mutta markkinatalous säilyy rajoitetusti. Talouspolitiikassa painotetaan dollaririippuvuuden vähentämistä.

Sotilasosastoista ruokahuoltoon: Kommunistien talousvisio

Puolue kannattaa sekataloutta, jossa valtio hallitsee energia-, puolustus- ja infrastruktuurisektoreita, mutta yksityiset yritykset voivat

toimia muilla aloilla. Afonin tuomitsee 1990-luvun "villit kapitalismin vuodet", jotka hän näkee Venäjän heikentymisen syynä. Puolue ajaa teollisuuden modernisointia ja kotimaista ruoantuotantoa vahvistavaa politiikkaa ulkoisen riippuvuuden vähentämiseksi.

Ulkopoliittinen manifesti: NATOa vastaan, kohti moninapaista maailmaa

Afonin tukee Venäjän nykyistä ulkopoliitiikkaa, mukaan lukien "sotilaallista erikoisoperaatiota" Ukrainassa. Hänen mukaansa länsi on aiheuttanut kriisin laajentumispolitiikallaan, ja Venäjän on puolustauduttava. KPRF pitää NATOa aggressiivisena liittoumana, joka uhkaa Venäjän turvallisuutta. Puolue vetoaa Eurooppaan, jotta maat irtautuisi-

vat Yhdysvaltojen vaikutusvallasta ja omaksuisivat itsenäisemmän ulkopoliittikan.

Kommunistien konservatiivinen käänne

KPRF:n sosiaaliset arvot erottavat sen jyrkästi länsimaisten vasemmistopuolueiden liberaalista linjasta. Afonin korostaa perheen, avioliiton ja sukupuolten luonnollisen järjestyksen merkitystä. Puolue hylkää "woke-ideologian" ja pitää sitä länsimaisena häirintänä. Historiallisen muistin puolustaminen on keskeistä – KPRF vastustaa Neuvostoliiton historian uudelleenkirjoittamista, jota se pitää osana Venäjän identiteettiä.

Järjestyksen vasemmisto: Tulevaisuuden Venäjä?

Vaikka KPRF ei enää aja kommunistista vallankumousta, sen vaikutusvalta kasvaa. Puolueen visiona on "järjestyksen vasemmisto", joka yhdistää sosialismin, nationalismin ja perinteet. Vaalimenestys on ollut maltillista, mutta kannatus ulottuu

Venäjän federaation kommunistinen puolue lähetti 138. humanitaarisen saattueen Kurskin, Donbassin ja Novorossijan tasavaltojen taistelualueelle Leninin nimiseltä Moskovian alueen valtiotilalta 29. toukokuuta. Saattue on ajoitettu ja omistettu suuren voiton 80-vuotisjuhla- ja kansainväliselle lasten päivälle.

vanhoista kommunisteista nuoriin patrioottihin.

Yhteenveto

KPRF on muuttumassa kansallismieliseksi liikkeeksi, joka yhdistää autoritaarisen valtion, taloudellisen suunnittelun ja konservatiiviset arvot. Jos sen suosio kasvaa, se voi ohjata Venäjän politiikkaa pois länsimaisesta liberalismista kohti kan-

sallismielistä sosialismia.

Markku Siira

Lähde:

Géopolitique Profonde. Interview à Moscou: "La Russie peut-elle redevenir communiste?". [https://geopolitique-profonde.com/videos/pcfr-russie-yury-afonin/Venäjän_federaation_kommunistinen_puolue_\(kotisivut\).](https://geopolitique-profonde.com/videos/pcfr-russie-yury-afonin/Venäjän_federaation_kommunistinen_puolue_(kotisivut).) <https://kprf.ru/>.

Euroopan loiston päivät ovat takana!

Euroopan Unionin pääkaupungissa Brysselissä on nuhrusta ja likaista. Arvokkain rakennuskanta tulee siirtomaa-ajalta. Katukuva Brysselissä on kuin Helsingissä: kadut auki ja paljon tietöitä.

Kuninkaallinen Keski-Afrikan museo sijaitsee Brysselin ulkopuolella Tervurenissa.

Brysselin matkan päätarkoitus pääsiäisenä oli Afrikka-museo ja sitä kautta avautuva Belgian siirtomaa-historia. Kuningas Leopold II:n valtakautena 1865–1909 Brysselissä rakennettiin monta hienoa rakennusta, joiden rakennuskustannukset katettiin Kongosta varastetuilla rahoilla. Kongo oli Leopold II:n henkilökohtaista omaisuutta. Hän hyödynsi siirtomaataan niin perusteellisesti, että tänä päivänä häntä luonnehditaan kansanmurhaajaksi. Leopoldin varallisuus perustui erityisesti Kongosta hankittuun norsunluuhun ja kumiin. Työntekijät, jotka eivät täyttäneet päivän tavoitteita kumi-plantaskeilla, ammuttiin. Tapettujen kädet piti toimittaa silvottuina belgialaisille esimiehille todisteena, että huono työntekijä oli kuollut.

Kongon väkiluvun on arvioitu laskeneen Leopoldin hallintokaudella 20 miljoonasta 10 miljoonaan. Leopold II:sta on tullut siirtomaavallan riiston symboli. Belgia on halunnut poistaa hänen patsaitaan. Orjuus, silpomiset, raiskaukset ja murhat aiheuttivat aikalaisissa moraalista järkytystä. Kirjailija Joseph Con-

rad kirjoitti Kongo-joelle sijoittuvan kirjansa Pimeyden sydän Leopold II:n Kongosta. Leopold II joutui luopumaan siirtomaastaan 1908, kun Belgian valtio pakotti hänet luovuttamaan alueen Belgialle.

Uudet tulkinnot

Brysselin ulkopuolella Tervurenissa sijaitseva Kuninkaallinen Keski-Afrikan museo sijaitsee Leopold II:n rakennuttamassa palatsissa. Ympäristö on Pariisin Versaillesin tapaan muotoiltu puisto. Leopold rakennutti museon vuoden 1897 Brysselin maailmannäyttelyä varten. Museon sisältö kattaa monipuolisesti kongoalaisten heimojen rituaaleja, seremonioita ja heidän käsityötään sekä eläin-, kasvi- että kivikunnan näyttelyesineitä. Museossa viertää helposti koko päivä.

Museon sisältöä on voimakkaasti uusittu, kun Leopold II:n uudelleen arviointi alkoi. Vuonna 2018 uudelleen avattu museo julistaa rasmin vastaisuuttaan. Kongon itsenäisyystaistelija Patrick Lumumballe on annettu runsaasti tilaa. Kongo itsenäistyi Belgiasta 1960 Lumumban johdolla. Hän ennätti olla maan pääministerinä 10 viikkoa ennen kuin hänet murhattiin. Lännessä hänestä ei pidetty, koska hänen arveltiin olevan liian vasemmistolainen jakamaan luonnonrikkauksia lännen kanssa. Hänen mur-

hasaan olivat osallisina sekä lännen tukemat kongoalaiset että belgialaiset joukot. Lumumba oli pyytänyt kaivosalue Katangan rauhatoimuuksien tukemiseen Neuvostoliiton apua. Yhdysvallat, sen keskus-tiedustelupalvelu CIA ja Belgia olivat toisella puolella tukemassa Mobutu Sese Sekoa, joka nousikin valtaan Lumumban murhan jälkeen.

Dokumentit propagandaa

Museossa on myös uusi audiovisuaalinen osasto, jossa opetetaan kongoalaisille sortotietoisuutta. Museoyleisölle näytetään videota, jossa vanhoja dokumenttifilmejä 1900-luvun alusta katsotaan uusiksi kongoalaisten nuorten kanssa. Dokumentit hehkuvat intoa teollistua ja modernisoida Kongoa. Tutkijat korostavat nyt, että dokumentit unohtavat johdonmukaisesti ihmisten väkivaltaisen kohtelun. Belgialaisten toimet esitetään taloudellisenä projektina ja paikallisten vastustus puuttuu niistä. Vanhat dokumenttifilmit Kongosta ovat belgialaisen nykykäsityksen mukaan propagandaa.

Belgian siirtomaa-ajasta Kongosta on muistona Brysselissä Afrikka -kaupunginosa, jossa on paljon afrikkalaisia ravintoloita ja katukuvassa paljon afrikkalaisia maahanmuuttajia.

Tämän päivän arkea Kongossa on taas se, että maan raaka-aineista taistellaan jälleen. Kongo on kuparin ja kobolttin tuottaja. Maailman koboltista 70 prosenttia ja kuparista 10 prosenttia tulee Kongosta Katangan kaivoksilta, jotka ovat Kiinan ja Kongon yhteisomistuksessa. Jälleen kerran työntekijöiden olot huoletta-

Lumumballe ja Kongon itsenäistymiselle on museossa suotu tilaa

vat. Kaivosyhtiöiden on todettu rikkovan paikallisten asukkaiden hyvinvointia ja saastuttavan ympäristöä. Kongon mineraaleja ei pidetä lännessä eettisinä.

Antwerpenin rautatieasema

Afriikka-museon

lisäksi toinen huomattava luomus Leopoldin ajan arkkitehtuurista on Oikeuspalatsi Brysselissä. Se oli rakentamisensa aikaan (1866–83) maailman suurin rakennus. Kolmas Kongosta varastetuilla rahoilla rakennettu kohde on Antwerpenin rautatieasema. Se on päässyt arkkitehtuurin historiaan kauneutensa ja suuruutensa ansiosta. Se on rakennettu vuosina 1895–1905. Arkkitehtinä oli Louis Delacenserie, jonka tyyli-irous tekee mahdolliseksi sijoittaa asemarakennusta tiettyyn tyyli-suuntaan. Sen korkeus oli kuitenkin suoraan seurausta siitä, että höyryvetureiden savu oli saatava haihtumaan sisätiloista.

Belgiassa on kiinnostavaa uuttakin arkkitehtuuria. Antwerpenin satamasta löytyy irakilaisen naisarkkitehti Zaha Hadidin vuonna 2016 suunnittelema Havenhuis, joka sijaitsee satamassa palolaitoksen yläpuolelle maamerkkinä mereltä tuleville. Zaha Hadidin arkkitehtuuri on aivan omaa luokkaansa maailman mittakaavassa.

Brysselistä pääsee junalla Antwerpeniin 10 euron lipulla

Sortokuva Kongosta. Leopold II:n Kongon vapaavaltio.

edestakaisin. Matka kestää yhteen suuntaan tunnin.

NATO ja EU hukkuvat

Brysselin ilmapiiiri on miellyttävä siihen nähden, että se on pääkaupunki ja sellaisten kansainvälisten järjestöjen kuin NATO:n ja EU:n pääkallonpaikka.

EU:n parlamentin vieressä on Eurooppa Museo, jossa on yritetty luoda Euroopalle yhteistä historiaa. Museossa on kuusi kerrosta menneisyyden tapahtumia ja sotia, jotka voisivat herättää monia tulkintoja. Eurooppa ei todellakaan ole ollut aina yhtenäinen.

Kiinnostavaa oli, että Venäjä oli saanut varsin maltillisen kohtelun. Venäjän kieli oli yksi museon kielistä. Lieneekö selitys siinä, että museo oli aukaistu 2019 eli ennen Venäjän sotilaallisen erityisoperaation alkua. Museossa kannattaa poiketa. Siellä on Leninin ja Stalinin kuviakin paljon enemmän kuin kuvia Suomesta.

Leena Hietanen Toimittaja Helsinki

Antwerpenissä irakilaisen naisarkkitehti Zaha Hadidin Havenhuis (Satamatalo) on näkemisen arvoinen

MAANANTAINA HELMIKUUN LOPULLA

Käännyimme Refinolta Dos Acenos-kadulle. Kartsan yläpää näytti olevan rempassa. Läheisen Altan alkupään arkeologiset kaivaukset oli tongittu loppuun. Syvässä raksamontussa valettiin sokkeliä parhaillaan. Vuoriorion kiveys oli aidattu ja fulsatu rakennustarvikkeilla. Miguelin baari oli jo auki. Irkkumesta mesta pysyi bosessa iltaan asti. Vinyyliputiikin fönäriin tarratut Johnny Cash ja Bo Didley pummasivat meitä tsekkaamaan peremmälle, löytyisikö bluesloodasta aarteita.

Usea gamla bygga oli rempassa. Niitä ei oltu pamautettu paskaksi. Kulahtaneet kaunottaret saivat pian uuden rappauksen ja ehon smogelin julkisivuilleen. Kaiken mahdollisen tarpeellisen ja tarpeettoman taivas oli pistänyt lapun luukulle. Tilalla toimi klininen

Dynamit-rafla. Stadin duunarien sinikeltaiset lakaisun erikoisjoukot olivat putsanneet kärryineen eilen sunnuntaina asuinhuudimme kapeat kadut viikonlopun ryönästä. Keväinen suulis lämmitti. Kirkkaus kävi öögiin. Me dallasimme kolmissin mäkeä alas.

Käännyimme Carreterialle.

Jalkikset ja yksisuuntainen ajoväylä olivat nyt kondiksessa. Tasaista, esteetöntä ja matalia erkkeritaloja. Diasta sai yhä iberialaisia lihapul-lia ja ruisvuokaa. Tarjoilijat raahasivat ikivanhan jättipuun katveen tassille pöytiä ja tuoleja. Kauppojen edessä jalkiksen laatat oli jo aamulla jynssätty puhtaiksi. Elämä oli vironnut aamupalamestoissa. Sumppia ja sokerissa kieritettyjä churroksia siirtyi sulavasti aamupaloitteilijoiden

suusta sisuksiin. Prätäkä- ja skootterivuokraamot, minimarketit, röökiskat ja bocadillopystit valmistautuivat päivän kulutustaistoon. Tarjolla oli myös luureja, tietsikoita, reissukamojen säilytyspisteitä ja kunnallisia jäteastioita.

Jostain lehahti Ducadospaddun tumma aromi klyyva-

riini. Suussa maistui hetken oma nuoruus. Snadien hostellien ja lomakämppien ulko-ovet vetivät keuhkoihinsa ulkoilmaa. Yhdellä kadunvarren puupenkillä goisasi vanhan vällyn alla kimpassa koditon kundi ja kulunut kitara. Pari katukerjäläistä pummasi fyrkkaa. Kunnostetun Carreterian istutuspuut olivat nuoria, kokemattomia ja mitään näkemättömiä. Kolmikkomme vael-si malagalaisten joukossa reput selässä eteenpäin kohti kuivaa jokea. Tsiigailimme Auroran sillan päältä alhaalle. Paikalliset säilit skulasivat

Guadalmedinan betonipohjalla futista. Kämpättömien patjat ja pahliloodat olivat kaikonneet sillan rakenteiden suojusta.

Marraskuussa 2024 rankkaset

teet tunkivat Málagan tekoaltaiisiin vodaa 300 000 ihmisen vuosikulutuksen verran. Tämä oli malagalaisille toisaalta hyvä uutinen Andalusian pitkään kestäneen kuivuuden ja vesipulan vuoksi. Toisaalta rajut tulvat aiheuttivat paikoitellen ikäviä tuhoja ja myös taloudellisia menetyksiä. Málagan keskustassa tulvavesi ylsi tuolloin stadin kiveytyillä kaduilla paikoin polviin saakka. Kun joki tulvi yli äyräidensä, kaikki on toisin. Myrskyn jäljet oli korjattu ja biitsit putsattu joen tuomasta kuonasta.

Etelä-Espanja ja maan itäran-nikko ovat nykyisin kauttaaltaan tulvaherkkiä alueita. Niillä vaikuttaa ns. kylmä pisara -ilmiö. Se syn-

tyy, kun yöilmakehässä oleva kylmä ilma ajautuu lämpimän ilmassan ylle. Ilmiön tapahtuessa lämpimän skönen päällä siinä valitsevat valtavat pystysuuntaiset lämpötilaerot synnyttävät rankkasateita. Viime marraskuun lopulla Costalla meriveden lämpö oli yhä 20 astetta. Valencian alueella vedenpaisumuksessa delasi kuusi ihmistä. Tuhotulvan aikana oma fiude voi muuttua peltiseksi ruumisarkuksi.

Euroopan valtiojohtajien olisi syytä keskittyä enemmän

arvaamattomien sääilmiöiden tuhojen torjumiseen ja omien väestöjensä köyhyyden poistamiseen kuin pienituloisten ihmisten perusturvaa leikkaavaan asevarusteluun.

Matti Laitinen vanhukainen ja rauhaveteraani Málaga 24.2.2025

Itsenäinen Karjala oli Suomen projekti

Historiantutkija Denis Popovin mielestä separatistisen Karjalan väliaikaisen hallituksen perustaminen oli osa valkosuomalaisten interventiota Itä-Karjalaan. "Itsenäisellä" Karjalalla Suomi halusi toteuttaa aluevaatimuksensa Venäjälle.

8. kesäkuuta Karjalan tasavalta on täyttänyt 105 vuotta. Samana päivänä vuonna 1920 perustettiin autonominen Karjalan työkansan kommuuni. Tällä Neuvosto-Venäjän johdolla panin pisteen kysymykselle Itä-Karjalan eli Venäjän Karjalan valtiollisesta asemasta.

Sitä olivat edeltäneet kovat sisällissodan taistelut Itä-Karjalassa ja suomalaisten heimosotureiden ja brittien interventio siihen. Näissä olosuhteissa osa Vienan karjalaisista pyrki eroon Venäjästä.

Keväällä 1918 Uhtuan toimikunnan kokouksessa valkosuomalaisten valloittamassa Uhtuassa päätettiin Itä-Karjalan liittymisestä Suomeen. Koska suomalaiset olivat valloittaneet aika pienen alueen, tämä suunnitelma ei toteutunut, kertoo aiheita tutkinut Petroskoin valtionyliopiston historiantutkija Denis Popov.

S y k s y l - lä 1918 brittien perustama Vienan karjalaisista koostuva Karjalan rykmentti ajoi valkosuomalaiset pois Uhtuas-

ta Suomen puolelle. Brittien vetäytyessä Pohjois-Venäjältä Uhtuassa julistettiin kesällä 1919 Vienan Karjala itsenäiseksi Venäjästä ja perustettiin Vienan Karjalan väliaikainen toimikunta.

Maalis—huhtikuussa 1920 Uhtuassa pidettiin maakuntapäivät, joilla myös julistettiin Karjala itsenäiseksi. Vienan Karjalan väliaikaisen toimikunnan tilalle valittiin Karjalan väliaikainen hallitus, että koko Itä-Karjala kuuluisi itsenäiseen valtioon, Popov toteaa.

Karjalaiset asukkaat karjottivat separatistit

Karjalan väliaikainen hallitus eli niin sanottu Uhtuan tasavalta, miten ve-

Historiantutkija Denis Popovin mukaan ratkaiseva rooli separatistijoukkojen murskaamisessa vuonna 1920 oli Vienan karjalaisten sissijoukolla. Se kertoo sen puolesta, etteivät kaikki Vienan karjalaiset halunneet eroon Venäjästä. Kuva: Sergei Karpov

näläisessä historiankirjoituksessa sanotaan, ei kestänyt kauan. Toukokuussa 1920 puna-armeijan 6. suomalaisrykmentti valtasi Uhtuan.

Toistaiseksi ei tiedetä tarkkaan, minä päivänä Uhtua vallattiin. Venäjän sota-arkisto RGVA:n asiakirjoissa päivämäärinä ovat 18. ja 19. toukokuuta. Joissakin historiikirjoissa se on 21. toukokuuta, Popov sanoo.

Uhtuasta aseistautuneet karjalaiset separatistit, noin 200 henkeä, vetäytyivät Jyvälahteen ja Vuokkiniemeen. Karjalan väliaikainen hallitus pakeni Vuokkiniemeen. 6. kesäkuuta puna-armeijan 6. suomalaisrykmentti yritti vallata Jyvälahden, muttei onnistunut. Kylän valtaus onnistui vasta 26. kesäkuuta.

On kiinnostavaa, että puna-armeija sai kylän haltuunsa vasta sen jälkeen, kun Risto Bogdanovin komentama karjalaisjoukko oli hyökännyt separatistien selustaan ja he olivat joutuneet perääntymään. Sitten ratkaiseva rooli separatistijoukkojen murskaamisessa oli paikallisilla karjalaisilla asukkailla eikä puna-armeijalla, Popov kertoo.

Kesäkuun puolivälissä karjalaiset separatistit pitivät Vuokkiniemessä toiset maakuntapäivät, joilla päätettiin muun muassa perustaa Karjalan vapaaehtoinen vapautusarmeija. Suunnitelmaa ei saatu kuitenkaan toteutettua, ja kesäkuun lopussa Karjalan väliaikainen hallitus pakeni Suomeen.

Suomi tuki karjalaisia separatisteja

Popovin mukaan venäläiset ja suo-

Karjalan väliaikaisen hallituksen ministereitä ja virkamiehiä Suomussalmella 1920. Hallituksen jäsenenä olivat Suomessa kauan asuneet varakkaat karjalaiset sekä suomalaiset. Kuva: Karjalan Sivistysseura

malaiset historiantutkijat ovat eri mieltä sisällissodasta Itä-Karjalassa, suomalaisten heimosotaretkistä ja itäkarjalaisten itsenäisyysliikkeestä, muun muassa Karjalan väliaikaisesta hallituksesta.

Toinen kanta on, että vuosien 1918—1922 tapahtumat Itä-Karjalassa olivat valkosuomalaisten interventio ja Karjalan väliaikaisen hallituksen perustaminen oli osa sitä. Toinen kanta on, että Karjalan väliaikaisen hallituksen perustaminen oli Vienan karjalaisten itsemääräämisyrittä, että he yrittivät perustaa oman itsenäisen valtionsa eikä se ollut valkosuomalaisten interventiot, Popov kertoo.

Popovin mielestä Karjalan väliaikaisen hallituksen perustaminen oli osa valkosuomalaisten interventiot, koska Vienan karjalaiset separatistit saivat Suomelta suurta tukea.

Suomi oli ainoa valtio, joka tunnusti Karjalan väliaikaisen hal-

lituksen. Suomi myönsi sille valtaavan, muutaman miljoonan markan lainan. Suomalaiset antoivat separatisteille kulttuurista ja poliittista tukea, muun muassa kertoivat kansainvälisissä konferensseissa karjalaisten itsenäisyyspyrkimyksistä, Popov selittää.

Hänen mukaansa myös Itä-Karjalan kansannousu 1921—1922 oli paljolti suomalaisten heimosotureiden tekoa. Silloin Suomen puolelta hyökkäsi noin 3 000 sotilasta, 500 suomalaista upseeria ja 2 500 karjalaista, ja Suomi antoi kapinoitsijoille huomattavaa sotilaallista apua. Itäkarjalaisten, lähinnä Vienan karjalaisten keskuudessa oli tietysti niitä, jotka tavoittelivat itsenäistä Karjalaa. Mutta se oli pieni osa karjalaisista, Popov päättlee.

Sergei Karpov
Toimittaja
Petroskoi

Puolustakaa Ibrahim Traoréa ja Sahelin valtioiden liittoa!

Afriikka nousee, kolonialismin päivät ovat ohi: Tämä on kutsu, joka kaikkua ympäri maailmaa, Burkina Fason ja Afrikan maiden massoista Jamaikaan, Haitiin ja koko Karibialle, Pariisiin, Lontooseen ja New York Cityyn. Miljoonat ihmiset ovat vastanneet kutsuun puolustaa Burkina Fason asukasta Ibrahim Traoréa sekä Malin ja Nigerin anti-imperialistisia hallituksia – kolmea maata, jotka muodostavat Sahelin valtioiden liiton.

Joukkomobilisaatiot olivat reaktioita merijalkaväen kenraali Michael Langley'n halventaviin huomautuksiin. Langley, joka kommentaa Yhdysvaltain imperiumin Afrikassa toimivaa sotilassiipeä – AFRICOMia – panetteli Traoréa syyttämällä tätä Burkina Fason kultavarantojen väärinkäytöstä käyttämällä niitä henkilökohtaiseen turvallisuuteen sen sijaan, että ne olisi käytetty Burkina Fason kansan tukemiseen.

Tämän lausunnon ironia herätti afrikkalaisen diasporan huomion. Traorén suosio juontaa juurensa hänen sinnikkyystään nostaa paitsi maansa kansaa, myös koko afrikkalaista kansaa. Kuten lähes kuka tahansa muukin johtaja maapallolla, Traoré on osoittanut,

että juuri Yhdysvaltojen ja Ranskan imperialismi on pitänyt Burkina Fason köyhyydessä.

Ja samat voimat demonisoivat presidentti Traoréa uuden tien raivaamisesta. On myös ironista arvostella Traorén tarvetta henkilökohtaiseen turvallisuuteen, kun Yhdysvaltain ja Ranskan imperialistit ovat asettaneet hänet maalitaukuksi. He ovat helpottaneet useita vallankaappaus- ja salamurhayrityksiä hänen presidenttikaudestaan lähtien.

Viimeaikaiset voitot Burkina Fasossa

Traorén presidenttikausi seuraa monin tavoin Thomas Sankaran, Burkina Fason vallankumouksellisen panafrikkalaismarxilaisen johtajan, jalanjälkiä. Sankara murhattiin osana imperialistista vallankaappausta vuonna 1987. Sankaran hallituksen tavoin Traorén hallinto on ottanut valtavia edistysaskeleita terveydenhuollossa, koulutuksessa, infra-

struktuurissa ja talouden uudelleenjärjestelyssä. Tämä edistys on antanut Burkina Fason kansalle mahdollisuuden alkaa hyötyä omista resursseistaan sen sijaan, että he olisivat yhdysvaltalaisen ja eurooppalaisten yritysten imukuppipaikka.

Traorén johdolla Burkina Faso on kansallistanut kultakaivoksensa, jotka aiemmin olivat Lontoossa sijaitsevien yritysten hallussa. Hänen hallituksensa karkotti myös ranskalaiset joukot maasta vuonna 2023. Hän on arvostellut Ranskaa terroristiryhmien suojelemisesta ja tukemisesta Afrikan maiden horjuttamiseksi sekä Ranskan siirtomaavallalle uskollisten nukkehallintojen perustamisesta.

Maaliskuussa 2025 presidentti Traoré ilmoitti viisivuotisesta suunnitelmasta rakentaa vähintään 55 modernia kunnallista sairaalaa. Pelkästään tänä vuonna hallitus aloittaa 20 lääketieteellisen keskuksen, kahden hemodialyysiyksikön, viiden elvytysyksikön ja sydänlaitoksen rakentamisen. Vuoden 2024 lopussa Traoré ilmoitti maan ensimmäisen paikallisesti rahoitetun tehtaan, tomaatteja jalostamon, avaamisesta.

Nämä edistysaskeleet ovat merkittäviä askeleita kohti Burkina Fasoa, joka kehittää omaa taloudellista itsemääräämisoikeuttaan ja murtaa siirtomaavallan riippuvuuden ulkomaisista investoinneista.

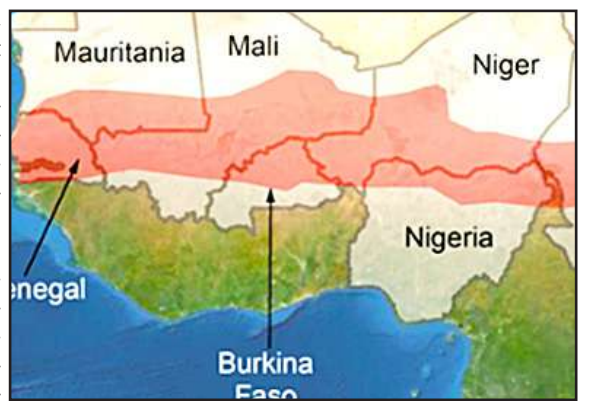
Traoré johtaa Malin presidentin Assimi Goïtan ja Nigerin presidentin Abdourahmane Tchianin rinnalla Sahelin valtioiden liittoa (AES), joka on siirtomaan ajan vas-

taisen liittouma, joka on pyrkinyt palauttamaan jäsenmaat kolonialismin valasta. AES vastustaa Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisöä (ECOWAS), Afrikan maiden blokia, jonka hallitukset ovat edelleen Yhdysvaltojen ja Länsi-Euroopan imperialistien suurvaltojen alaisia.

Vuonna 2023 Nigerian hallituksen johdolla ECOWAS uhkasi sotilaallisella hyökkäyksellä Nigeriin. Hyökkäyksen tavoitteena oli syrjäyttää Nigerin anti-imperialistiset johtajat ja korvata heidät toisella komprador-valtiolla. Ranskan ja Yhdysvaltojen imperialismi pyysi Nigerian toimia. Sekä Sahelin alueen sisä- että ulkopuoliset Afrikan maat asettuivat tukemaan Nigerin uutta hallitusta, kun taas Nigerin kansa vastusti hyökkäystä. Tämä esti hyökkäyssuunnitelman toteutumisen.

Kansallinen omavaraisuus

Traorén rohkea, kansalliseen omavaraisuuteen suuntautunut talouspolitiikka yhdistettynä vallankumoukselliseen maailmanlaajuiseen imperialistisen kapitalistisen järjestelmän tuomitsemiseen on tehnyt hänestä sankarin afrikkalaisille ja sorretuille ihmisille ympäri maailmaa. Samoin hänen alueellisen maiden blokin organisointinsa kolonialismin vastustamiseksi. Nämä teot ovat tehneet hänestä myös im-

Kartta näyttää Sahelin Afrikan valtioihin kuuluvat Burkina Fason, Malin ja Nigerin.

perialistisen hallitsevan luokan ykkösvihollisen.

Traoré kulkee luokkamme johtajien, kuten Thomas Sankaran, Kwame Nkrumahin ja Che Guevaran, jalanjäljissä. Burkina Fason kansa on julistanut: "Emme koskaan anna teidän tehdä Ibrahim Traoréelle sitä, mitä teitte Thomas Sankaralle! Se ei tule koskaan toistumaan!"

Maailman anti-imperialistien on nähtävä, että Burkina Fason kansa ei ole yksin puolustamassa maansa itsemääräämisoikeutta. Panafrikkalaiselle liikkeelle sekä monikan-salliselle työväenluokalle, kaikille sorretuille ihmisille, jotka taistelevat kolonialismia vastaan, globaalin luokkasodan etulinjat ovat avautuneet Afrikassa, Länsi-Aasiassa ja Palestiinassa. Meidän on vastattava solidaarisuuden kutsuun.

Näpit pois Ibrahim Traorésta! Näpit pois Afrikasta! Lakkautakaa AFRICOM!

Kirjoittanut Arjae Red,
julkaistu 5. toukokuuta 2025

Times Squaren mielenosoitus, New York City, 30. huhtikuuta 2025. Protestissa puolustetaan Ibrahim Traoréa ja Sahelin valtioliittoa, WW-kuva: Sara Flounders

KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

Kauppasaartoa ylätasolla

On varsin erikoista, kun maamme liittyi sotilasliitto Natoon ja solmi DCA-sopimuksen Yhdysvaltojen kanssa, Danske pankki alkoi kiinnostua, mihin minä suon taloudellista tukea ja solidaarisuutta. Yhdysvallat näköjään haluaa, että sen taloussaartoa Kuubaa vastaan noudatetaan tiukasti sen kaikissa liittolaismaissa. Pankin lakisääteinen velvollisuus on nykyisin tunnistaa ja tuntea asiakkaansa. Toki olen ollut pankin kirjossa 71 vuotta. Pankin tulee siksi myös maksuja välittäessään varmistua, ettei maksun osapuolina ole esimerkiksi pakotteiden kohteina olevia tahoja.

Minä en suostu tällaiseen Kuuban kauppasaarron laajentamistoi- meen, joka ulotetaan yksilötasolle. Olen osallistunut kahdesti pohjois- maiseen työ- ja solidaarisuusprikaa- tiin Kuubassa. Olen seurannut Kuu- ban yhteiskunnallista kehitystä aktiivisesti v. 1976 alkaen. Minulla on oma käsitykseni Kuubaan lahjoitta-

mani tuen tarpeesta ja sen perille menosta. Minusta pankin tällainen toiminta on ihmisarvoa loukkaavaa. Pankit tuskinpa kyselevät asiakkail- taan mitään, näiden sijoittaessa va- rojaan aseteollisuuden osakkeisiin.

Sain pankilta viestin, jonka mukaan: ”Maksusi on pysähtynyt ja tarvitsemme lisätietoja, jotta voim- me käsitellä sen. Olet maksanut 04.04.2025 kotimaanmaksun EUR 10.00 saajalle Suomi-Kuuba-seura lääkelahjoitus viitetiedolla 1245.” ”Il- moittaisitko meille ystävällisesti seu- raavat tiedot:

- 1.Maksun tarkoitus
- 2.Maksun kaikki osapuolet
- 3.Kaikki maat, jotka suoraan tai epäsuorasti liittyvät maksuun
- 4.Maksuun liittyvät tuotteet tai palvelut
- 5.Mistä tuotteet/palvelut on toimi- tettu/toimitetaan
- 6.Tuotteiden tai palveluiden lopulli-

nen toimituspaikka
7.Laskukopio maksusta”

”Helpoiten voit ilmoittaa tarvitta- vat tiedot vastaamalla tähän vies- tiin. Pyydämme ilmoittamaan tiedot 11.4.2025 klo 15:00 mennessä. Tar- vitsemme pyytämämme tiedot voi- daksemme käsitellä maksun”.

Vastasin pankille

Maksu on Las Tunasin lastensai- raalan tukimaksu sairaalan kirur- gisen osaston kunnostamiseksi. Hankkeen virallinen keräyslupa on RA/2022/98. Ota yhteyttä Suomi- Kuuba-seuraan, jos haluat tarkem- pia tietoja tai kenties evaluaation hankkeen tarpeesta, toteutumises- ta ja tai sen välttämättömyydestä. Jo 700 lasta ja nuorta odottaa Las Tuna- sissa hoitoon pääsyä.

Terveisin:
Matti Laitinen, humanisti

Onko historiallisessa rakennuskulttuurissa hävettävää?

Tähän kysymykseen ensimmäi- sen kerran törmäsin tutkimukses- sa, ”Lappi palaa sodasta” (2018) vaikka mielessäni olen asiaa poh- tinut 50 vuotta. ”Lego-sukupolvi” halusi siirtyä nykyaikaan? Lapis- sa oli kysymys sodan jälkeisen ra- kentamisen tyyppitaloista ja nii- den soveltumisesta perinteiseen rakentamistapaan. Tuo historial- linen rakennusjakso haluttiin hä- vittää ja tämä antoi tutkijoille ym- märryksen, että rakennuskannas- sa oli jotain ”hävettävää”.

Saman tyyppinen rakennuskanta syntyi ns. ”elintasosivistä”, joiden jäl- kimaininkeja olin kokemassa 80-lu- vulla Porvoon MLK:n rakennuslauta- kunnassa, eihän ne ”siivet” aina so- pineet vanhempaan arkkitehtuuriin. Tällä vuosituhannella niitä alkoi kat- somaan sosiaalisemmasta näkökul- masta, ihmiset tarvitsivat lisää tilaa ja nuo siivet kertoivat hyvinvoinnis- ta, vaurastumisesta, yhteiskunnalli- sesta kehityksestä.

Historiallisia monumentteja

on hävitetty ”nykyaajan” tieltä, eh- kä siitä syystä, että ne ovat kertoneet jotain ”hävettävästä”, köyhyydestä, eriarvoisuudesta tai yksinkertaises- ti niiden ylläpito on ollut kallista ja uusiokäyttöä niille ei ole tuona hek- tisenä hetkenä löytynyt. Jälkikäteen on usein haikailtu menetetyt histo- riallista arvoa, Helsingissä vanhaa rakennuskantaa, Porvoossa Seura- huonetta ja torin ympäristöä, Liek- sassa Kaarisiltaa ja sen historiallista miljöötä. Viimemainittu ei ole vielä ”haikailtavissa”, mutta on ”Lego-su- kupolven” hampaissa.

Lieksassa on teollistumisen ajatus voimissaan suorine ja välilli- sine tukineen, kuin 70-luvulla konsa- naan, mutta perustuotanto ja mat- kailu, jotka ovat maakuntaohjemas- sa, eivät innosta päättäjiä edes sen vertaa, että kaupunkikuva pysyi- si eheänä, metsineen, aseman seu- tuineen, jokimaisemineen. Histo- rian hylkääminen on inhimillisesti ja taloudellisesti raskasta, mutta suu- rimpaan suorituspaineeseen pan-

naan luonto.
Pohjois-Karjalassa ja Lieksas- sa tuo historian häpeä on jotenkin kouriin tuntuva, kaikki saa väistyä ”edistyksen” tieltä. Tehokkuuden vaatimukset saattaa ymmärtää kas- vavissa kaupungeissa, mutta Liek- san kohdalla väestöllisen kehityk- sen alamäki on jatkunut 40 vuotta, eikä se korjaannu historiallisen kes- kustaajaman ja kylien asteittaisella hävityksellä, metsineen, rakennuk- sineen, siltoineen.

Häpeähän on henkinen tila, jota kukin saattaa aika ajoin tuntea vaihtelevista syistä. Köyhyys, joka näkyy vaatetuksessa, harrastuksis- sa, asumisessa ja monissa muissa seikoissa saattaa synnyttää häpeää. Kysymys kuuluukin, että voiko vanhahtava, kulunut, luontorikas kaupunkikuva synnyttää kollektii- vista häpeää ja pystyykö sen kään- tämään kollektiiviseksi ylpeydeksi?

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia/Ispica

Liberaali kapitalismi tekee yksilön jäätävän tyhjäksi

Yksittäinen ihminen voi edistää rauhaa pitämällä hyvää huolta sii- tä tilasta, jota hän tarvitsee fyysi- senä ja tietoisena olentona maail- massa. Ihmisen velvollisuus on ol- la hyväntahtoinen.

Valtiovalta ei ole puolueeton voi- ma vaan kokonaisen yhteis- kunnan epäsymmetristen voi- masuhteiden todentaja. Val- taa voidaan määräjain jakaa ky- nän jättämällä merkillä vaaleissa. Liberaali kapitalismi tekee yksi- lön jäätävän tyhjäksi. Meillä oli en- nen jossakin ikuinen sielu. Siellä si- jaitsee nyt globaalin kapitalistisen maailman autiomaan tuotteet.

Kansalaisten kollektiivit ja yh- teisöllisyys on mitätöity. Sen tilalle on asetettu täysi idiootti, jonka pään ympärillä leijuu tavaroita, himoja ja haluja laajalla vyöhykkeellä. Liberaa- li kapitalismi pakottaa ihmiset koh- taamaan toisensa kauppiaina kaik- kialla siellä, missä ennen vallitsi kan- salaisten välinen luottamus, viisaus ja onnellisuus.

Saksan armeija varustau- tuu 100 miljardilla eurolla

Mitä pitäisi ajatella siitä, että mei-

kein kaikki Euroopan valtiot varus- tautuvat tällä hetkellä sotaan? So- taan varustautuminen on yleispä- tevä peruste mille tahansa sarjal- le tekoja, jotka kaikki johtavat pe- rikatoon. Niin on aina tapahtunut ja niin tulee taas tapahtumaan lä- heisessä tulevaisuudessa. Yksikään puolue, kansanedustaja, mikään ta- ho poliittisessa yhteisössä ei voi so- taan johtavaa kehitystä pysäyttää sen jälkeen, kun vallitsevan poliitti- sen konstruktion singulariteetti on ylitetty. Poliittinen yhteisö on silloin kuoleman ja kärsimyksen oma. Vain suurella rahalla voivat yksittäiset ih- miset pelastautua jonnekin kaukai- selle rauhalliselle vyöhykkeelle.

Suurten maailmansotien syt- tymisestä on kulunut vain vähän yli sata vuotta. Suursotien syitä oli- vat etupäässä teknologian kehitys, kilpailu markkinoista, riistettävistä siirtomaista ja valtavista määristä sorrettavista ihmisistä. Suurten eu- rooppalaisten valtioiden vallanha- lu ja pyrkimys johtavaan asemaan

Lännen sotakiima

Länsimaat ovat vuosikymme- net pelotelleet kansalaisiaan kol- mannella maailmansodalla, ydin- sodalla ja maailmanlopulla. Näil- lä samoilla argumenteilla ja mie- likuvituksellisilla uhkakuvilla pe- rustellaan, miksi Suomen pitäi- si syyttää tähtitieteellisiä summia rahaa Naton paisuttamiseen.

Kolmas maailmansota meni jo. Se sodittiin Ukrainan maaperällä. Osa- puolet olivat länsimaat (lähinnä USA, Euroopan maat ja Etelä-korea) vastaan itäinen liittouma (Venä- jä, Kiina, Iran ja Pohjois-Korea). Liit- tokuntien ja maailmankatsomus- ten välinen sota täyttää kolman- nen maailmansodan kriteerit. Idän viisaan pidättyväisyyden ansiosta sota käytiin ilman ydinaseita toisin kuin länsi odotti. Kun Ukrainan selk- aus päättyy aselepoon ja rauhan- sopimukseen, voidaan sanoa, että kolmas maailmansota on päättynyt. Mistä länsi löytää seuraavan uhkan, jotta aseteollisuus pääsee tahkoa- maan huikeita voittoja.

Sotakiimansa alkuvaihees- sa länsi oli valmis sotimaan ukrai- nalaisten miesvoimalla luonnonva- roiltaan maailman rikkainta valtiota, Venäjää vastaan. Lännelle riitti asei- den toimittajan rooli. Luotolla tie- tysti. Lasku tulee perässä. Kun Ame- rikka sai Ukrainalta nimet luonnon- varasopimukseen, sen mielenkiinto antaa aseapua lopahti täysin. Ame- rikan myötävaikutuksella Australia lähetti vanhoja panssarivaunujen raatoja ukrainalaisille, evästyksenä epäilyt, että tokkopa niistä ukrainal- le on apua, jos edes toimivat. Etelä- Korea on tarjonnut tulkkipalveluja.

Euroopan apu Ukrainalle on ollut alusta alkaen symbolista ja

Taisto Saarni
Vantaa

Irti uusliberalismista

Osuin Helsinkiin parahik- si 18.5.2025, jolloin ”Epäluot- tamuslause”-yhdistys marssi eduskuntatalolle. Jengillä oli hy- viä tunnuksia: ”Stop sosiaalihuol- lon alasajo”, ”Hallitus alas. ”

Sukulaistyttyöni kävi Helsingissä 16.4. 2025 ja osallistui pääministerin vir- ka-asunnon luona protestiin, jossa vaadittiin mm. ”Leipää, ei leikkauk- sia” ja kehoitettiin Orpoa eroamaan.

koko maailmassa aiheutti valtavaa tuhoa koko ihmiskunnassa. Ne pu- huivat politikoiden välityksellä kan- sallisista intresseistä, vaikka hautoi- vat kymmenien miljoonien ihmisten uhraamista kuvitelmilleen puhtaas- ta, jalosta ihmisestä.

Kansalliskiihko ja aggressiivi- nen media ajoivat miljoonat tavalli- set ihmiset suoraan kuolemaan hir- veällä tavalla mutaisissa, verisissä juoksuhaudoissa ja lukemattomilla taistelukentillä. Näille ihmisuhreille oltiin uskoteltu sodan olevan välttä- mätön keino estää vahvojen kanso- jen rappeutuminen taistelussa heik- koja vastaan.

Älä anna sodanlietsojille kuolemanjälkeistä voittoa, kannata aina rauhaa

Nykypäivänä kaikkein tärkeintä Eu- roopassa on pysyvä rauha ja vakaat yhteiskunnalliset, poliittiset ja talou- delliset olosuhteet. Kaikki muu po- liittinen puhe Euroopan unionin ym- päriillä on kevyttä sanahelinää vailla

määrällisesti riittämätöntä. Peruste- lu on paljon puhuva. Emme voi an- taa omista varastoista paljon, kun emme saa mistään uutta tilalle. Hat- tu kourassa ovat kuulemma kiertä- neet varikolta toiselle. Ilman Ame- rikan antamaa apua Ukrainan selk- aus olisi päättynyt jo kolme vuotta sitten. Ukrainalle on tullut kiire alkaa hieroa sovintoa, koska idän liittou- man tilanne on toinen kuin lännen.

Venäjän aselehtaat tuottavat uutta kalustoa kolmessa vuoros- sa. Raaka-aineista ei ole pulaa ja työ- voimaa on yllin kyllin. Venäjän val- tio on suuri tilaaja, jota maksuon- gelmat eivät haittaa. Kiinan varas- tot ovat täynnä tavaraa, jolle Venä- jällä on käyttöä. Iran on toimittanut valtavat määrät ohjuksia ja droo- neja Venäjän tueksi siltä varalta, et- tä länsi hyökkäisi Venäjälle sotaki- massa. Ukraina kokeili onneaan, mutta se loppui. Suurin yllätys län- nelle oli Pohjois-Korean ripeys an- taa Venäjälle sotilaallista tukea. Tu- hansia koulutettuja sotilaita ja ju- naletkoittain tykkejä ja kranaatte- ja toimittanut Pohjois-Korea on il- moittanut seisovansa Venäjän rin- nalla voittoon saakka. Irania lukuun ottamatta muilla itäliittouman mail- la on ydinaseita, mutta myös malt- tia olla käyttämättä ydinasetta. Län- nestä ei voi varmuudella tietää muu- ta kuin, että tuki vähenee, yksimie- lisyys rakoilee ja Amerikka määrää omien ydinaseidensa lisäksi myös liittolaisten aseiden käytöstä. Joh- tajuus ei ole ilmaista. Orpon-Purran klikki on Suomen puolesta jo ilmoit- tanut Amerikalle, että rahaa tulee.

Hyviä tunnuksia ovat nekin.

Osallistuun itse useisiin Jouk- kovoiman tapahtumiin, joissa kriti- soimme Sipilän kabinettia. Tuli aika, kun sanoimme, ”Sipilä! Se on Moro”. Sitten hallitukset vaihtuivat, mutta sama meno jatkuu.

Hallitusten vaihdot eivät auta. Tarvitsemme joukkoliikkeen, joka sanoo: ”Irti uusliberalismista”.

Espoon Leipäpappi 1.5.2025

mitään järkeä ja mieltä. 1900-luvul- la eurooppalaisissa suursodissa kuo- li tuskallisesti ainakin 100 miljoonaa ihmistä. Euroopan unioni synny- tettiin kahden maailmansodan jäl- keen takaamaan Euroopan rauhal- linen kehitys, jotta välttyttäisiin uu- silta suursodilta tulevaisuudessa. Ol- tuaan olemassa vain joitakin vuosi- kymmeniä, Euroopan unioni on lä- hellä suistumista uuteen suursotaan Venäjää vastaan.

Katsokaa ja kuunnelkaa tar- kasti oman aikamme politiikoi- ta ja havaitkaa, että he eivät tie- dä, mitä tekevät. Heidän kuvitteel- linen maailmansa ei ole muuttu- nut viimeisen sadan vuoden ai- kana millään tavalla. Jos uusi, kol- mas peräkkäinen maailmanso- ta syttyy, niin se johtaa satojen miljoonien ihmisten kuolemaan.

Kai Backman
Helsinki

Tukea Kansanäänelle

Marja-liisa Siira 200 e, Jartsev 10 e, Veli Väisänen 50 e, Ville-Petteri Kumpulainen 10 e, Heikki Männikkö 41 e, Teemu Ryhänen 20 e, Wanha Seppä 10 e, Espoon Leipäpappi 15 e, Tarja Männikkö 40 e ja Kalevi Wahrman 20 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Seuraava Kansan ääni (4/2025) ilmestyy maanantaina 1.9.2025. Siihen tarkoitetun aineiston tulee olla toimituksessa viimeistään perjantaina 22.8.2025 mennessä. Laittakaa jo ennakoon paljon kirjoituksia, mielipiteitä ja arvioita ajankohtaisista asioista, että julkaisujen kanssa ei tule kiire. Kansan ääni tarvitsee nyt koko ajan ajankohtaista aineistoa. Olkaa yhteydessä toimitukseen.

Tervetuloa Elokuun tapaamiseen

Tämä Järjestö-, opinto- ja toimintaseminaari järjestetään Kiskossa lauantaina 16.8.2025 klo 11.00 alkaen os. Vilikkalantie 472-2. Ilmoittautuminen sähköpostilla juha.kieksi@saunalahti.fi tai puhelimitse 0456713408. Junalla saapuvat voidaan noutaa Salon asemalta. Suositellaan ilmoittautumista ennakoon, että osaamme varata ennakoon tarpeellisen määrän elintarvikkeita.

Käsitellään mm. seuraavia kysymyksiä: Euroopan geopoliittinen tilanne (Petri Krohn), Kansanrintaman rakentamisen kysymys tänään (Heikki Männikkö), Mitä on antroposeeni ja mitä se merkitsee tänään (Juha Kieksi) sekä työväenliikkeen kapitalismin vastaiseen toimintastrategiaan liittyviä näkökohtia.

Seminaarin alustajat sekä aiheet ym. varmistuvat tarkemmin lähiaikoina. Seuratkaa KÄ:n verkkojulkaisun uutisia.

Järjestää:
EU:n vastainen kansanrintama sekä DSL. Tervetuloa

Esitys Kansan äänen ilmestymisajoina loppuvuodelle 2025:

Numero	painopäivä	deadline	terv. dl
4/2024	maanantai 08.9. -25	perjantai 29. 8. -25	
5/2024	maanantai 27.10. -25	perjantai 17. 10. -25	
6/2024	perjantai 19.12. -25	maanantai 10. 12. -25	ke. 17.12.-25

**Diplomatian mestari Ivan Maiskin päiväkirjat...
Suomi olisi voinut väistää sodan Churchillin ratkaisulla...**

Jatkoa sivulta 6

toa sinänsä vaan oman maansa voimistuvaa työväenliikettä. Neuvostoliiton inspiroiva vaikutus oli tällä kaudella sellainen, että nykyaikana sen voi ymmärtää vain kauden aikakirjoja tutkimalla. Se selittää myös sodanjälkeisten sosiaalisten reformien laajuuden, koska niillä pyrittiin neutraloimaan työväenliikkeen radikalismia.

Neuvostoliitossa Stalin oli jo varhain asettanut kansallisen sosialismin linjalle. Stalinin vastustaja Trotski oli sen kauden globalisti, jonka mielestä vallankumous oli vientitavaraa. Stalin vakuutti sodan aikaisille liittolaisilleen, ettei hän ole viemässä sosialismia heidän maihinsa. Jo varhain sodan kestäessä hän totesi Ranskan säilyvän porvarillisen valtiona.

Se oli realismia, joka otti huomioon maan poliittiset voima-suhteet.

Sivistyneitä valtionjohtajia – silloin joskus

Oi niitä aikoja! Valtioiden johtajat olivat sivistyneitä ja osasivat käyttäytyä arvokkaasti poliittisista erimielisyyksistä huolimatta. Monet olivat kohtuullisen lukeneita ja kykeneviä laajempien yhteyksien ymmärtämiseen.

Britannian johtajille imperiumin säilyminen oli tärkein tavoite, vaikka aavistettiin muutosten tuulten puhaltavan. Toiset heistä halusivat käyttää Saksaa välikappaleena, toiset taas näkivät Saksan suurimpana uhkana imperiumilleen. Sodan jälkeen asetelmat muuttuivat monelta osin uuden vastakkainasettelun suuntaan.

Tämän suunnan määritteli uudeksi imperialistiksi pyrkivä Yhdysvallat, joka otti toisen kurssin kuin sen sodanaikainen johtaja Roosevelt.

Lähde:

The Maisky Diaries, Red Ambassador to the Court of St James 1932-1943. (2015).

"Marxilainen lauantaitiimi jatkuu"

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatso-
mus antaa pitkän aikavälin suunnan. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimus- ja opintoaineistoa. Tällä hetkellä jatkamme edelleen marxilaisen maailmankatsoimuksen alueella historiallisen materialismin tutkimista ja kehittelyä. Etenemme siten, että viimeistelemme opintoaineiston luvut lopullista painotyötä varten.

Seuraava lauantaitiimi kokoontuu lauantaina 20.9.2025 klo13.00 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki. Aiheenamme aloitamme marxilaisen taloustieteen opinnot. **Marxin rahateoria** Tehtävän esittelee Juha Kieksi. Tutustu ennakoon Nevalainen Peltonen luku VI. Etänä tilaisuutta voi seurata linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>.

Opintoteemaan liittyen suositeltavia aineistoja ovat: **Kommunistien Liitto:** Dialektisen materialismin perusteet, **Engels F. (1886):** Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filosofian loppu, **Eino Nevalainen-Matti Antero Peltonen:** Marxilainen kansantaloustiede, **Työryhmä K.V. Ostrovitjanov..:** Kansantaloustiede. **Karl Marx:** Pääoma, Alustus.: julkaistaan viikko ennen lauantaitiimiä Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org.

Seuraava opintotilaisuus on to. 4.9.2025 EVKR:n ja KL:n toimikunnan kokouksen jälkeen klo 18.30. Aiheena: **Marxin taloustiede, Tavara ja arvo, luku V.** Aiheeseen johdattelee **Heikki Männikkö**. Aineisto teemaan: Nevalainen-Peltonen Marxilainen kansantaloustiede 5. luku sekä SNL:n tie-
deakatemian kansantaloustiede, Petroskoi 1956, 4. luku. Ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org. Etänä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>. Opintotilaisuudet yhdessä DSL:n kanssa. Tervetuloa.

Kommunistien liiton toimikunnan kokous

Kommunistien Liiton toimikunnan kokous Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki to 4.9. 2025 klo 17.00 yhteiskokous EVKR:n hallituksen kanssa. Liity etäkokoukseen seuraavasta linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Käsitellään normaalit kokousasiat, syksyn toimintaa sekä järjestötoimintaan ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja mm. seuraavia asioita: (1) Arvioidaan kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä, (2) Kansainvälisen yhteistyön ja ulkopoliittikan kysymyksiä, (3) Historiallisen materialismin opintoaineiston arviointi (4) Syksyn opinto- ja julkaisutoiminta, (5) Tekoälyn hyödyntäminen (6) Kannanotot ja muut asiat (7) EVKR:n vuosikokous 16.9.2025 (8) Kansan äänen kesänumeron 3/2025 arviointi ja seuraavan numeron 4/2025 ideointi ja valmistelu sekä KÄ:n verkkojulkaisun toiminnan kehittäminen ja kokemusten arviointi.

Opintotilaisuus kokouksen jälkeen klo 18.30, aihe: Marxin taloustoppi, **Tavara ja arvo** . Aiheeseen johdattelee Heikki Männikkö. Teeman aineisto julkaistaan ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org sekä Kommunistien liiton nettisivulla. katso Nevalainen-Peltonen luku V.

Tervetuloa jäsenet ja ystävät !

EU:n Vastaisen Kansanrintaman vuosikokous

EVKR:n vuosikokous Helsingissä to. 11.9.2025 alk. klo 17.00 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67. Käsitellään vuosikokousasiat sekä ajankohtaisia järjestötyöhön liittyviä kysymyksiä. Paikalle pääsee keskustasta mm. raitiovaunulla no 6. Pois jäädään Hauhonpuiston pysäkillä. Ennen kokouksen alkua klo 16.45 lähtien tarjolla kahvit. Johtokunnan kokous alkaa klo 16.00, jossa viimeistellään esitykset vuosikokoukselle. Tervetuloa kaikki jäsenet ystävineen.

Johtokunta

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki

<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.
Kansan ääni
kansanaani.org

Kommunistien Liitto ry.
<http://www.kommunistienliitto.com>
SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys
Tilaa suomenkielistä aineistoa Juche-aatteesta!
www.jucheate.com
juche.aate@saunalahti.fi
puh. 045 671 3408

KOMINFORM

Päivän uutisotsikot:

<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>
<https://vk.com/id430603986>

EVKR toimii

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu to 4.9. 2025 klo17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään myös etäkokouksena. Liity kokoukseen seuraavasta linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen ja järjestötyön kysymyksiä (2) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä (3) Historiallisen materialismin opintoaineiston arviointi (4) Syksyn opinto- ja julkaisutyö (5) Tekoälyn hyödyntäminen (6) Kannanotot ja muut asiat (7) EVKR:n vuosikokous 11.9.2025.

KÄ:n toimituskunnan kokous. Arvioimme KÄ:n kesänumeron 3/2025 sekä KÄ:n verkkojulkaisun kokemuksia ja suunnittelemme lehden syysnumeroa (4/25). Opintotilaisuus 18.30. Aihe: **Marxilainen taloustiede; Tavara ja arvo.** Nevalainen-Peltonen luku V. Aiheeseen johdattelee **Heikki Männikkö**

Julkiset keskusteluforumimme FB:ssä

Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhantyön, globalisaation ja ulkopoliittikan kysymyksiin.

Kansanrintama- vaihtoehto uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoehto nykyiselle kovalle markkinavoimien yhteiskuntapolitiikalle ja toteuttaa yhteiskunnallinen muutos Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmissä toivotaan keskustelua marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettyä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietikettiä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

JULKAISIJAT:

Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry.

POSTIOSOITE:

Vellamonkatu 6-8 A 1, 00550 Helsinki
PUHELIN:
0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:

Tommi Lievemaa

ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 0,50 €/pmm
Muut 1 €/pmm

TILI:

OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPIKKA:

Picaset Oy

ISSN- TUNNUKSET:

ISSN-L 2243-4046
ISSN 2243-4046 (Painettu)
ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

Voiton päivä 9. toukokuuta on ilon juhla

Tänä vuonna, 9. toukokuuta tuli kuluneeksi 80-vuotta toisen maailmansodan päättymisestä. Huhtikuun 30. päivänä vuonna 1945 sankarillista Suurta isänmaallista sotaa käynyt Neuvostoliiton puna-armeija valloitti Berliinin, mikä johti Hitlerin Saksan antautumiseen ja fasismin murskaantumiseen Euroopassa. Kaikkein suurimmat uhraukset fasismin vastaisessa taistelussa oli puna-armeijan ohella antanut koko neuvostokansa. Tämän vuoksi Voiton päivä on Venäjällä nyt ja aina merkittävin juhlapäivä. Suuri merkitys Voiton päivällä on myös kaikille eurooppalaisille kansoille, vaikka Euroopan unioni on viime aikoina tehnyt kaikkensa historian vääristelemiseksi ja Voiton päivän todellisen merkityksen mitätöimiseksi. Tärkeä Voiton päivä on monessa mielessä myös meille suomalaisille, sen vuoksi oli hienoa osallistua Venäjän suurlähetystön Voiton päivän vastaanotolle.

Tehtaankadulle oli kokoontunut suuri joukko suomalaisia juhlistamaan Voiton päivää. Tunnelma oli välitön ja iloinen suurlähettiläs Pavel Kuznetsovin kätellessä tilaisuuden aluksi kaikki juhlavieraat. Meille suomalaisille Voiton päivä merkitsee monia asioita fasismin hävittämisen lisäksi. Neuvostoliiton voit-

to mahdollisti Suomelle jo vuosisataisen, tutun ja turvallisen, sekä kulttuurisesti läheisen euraasialaisen geopolittisen suunnan uudelleen avautumisen mukaan lukien meille erittäin hyödyllisiksi osoittautuneet taloudelliset suhteet suureen naapurimaahan. Suomi saavutti sodan jälkeen valtiollisen suvereniteetin ja pystyi rakentamaan rauhaan ja puolueettomuuteen ankuroituneen menestyksekään ulkopolitiikan. Sodan jälkeen Suomessa kiellettiin fasistiset ja fasisminkaltaiset järjestöt. Työväenliikkeen ja sen jäsenjärjestöjen vapaa toiminta tuli 20- ja 30-luvun vaikeiden vankilavuosien jälkeen jälleen mahdolliseksi, mikä ratkaisevan myönteisesti vaikutti edelleen suomalaisen hyvinvointivaltion rakentamiseen.

Nyt nämä kaikki Suomen itenäisyyden vuosikymmenien saavutukset, valtiollinen suvereniteetti, itsenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka, oma raha ja taloudellinen päättäväisyys sekä hyvin pitkälle myös hyvinvointivaltio on hävitetty ja menetetty Euroopan unioniin ja Natoon liittymisen myötä. Ikävintä on ollut huomata, että Voiton päivän juhlan aihe – fasismin murskaaminen ei olekaan toteutunut täydell-

Osallistujilla riitti keskusteltavaa

lisesti. Fasismin alkujuuri on syvässä kapitalistisen talousjärjestelmän ytimessä ja fasismi on viime vuosikymmeninä saanut ja saa koko ajan uusia ilmenemismuotoja, joihin kuuluu juuri edellä mainittuja fasismin kaltaisia muotoja. Näitä ovat esimerkiksi kaikissa EU-maissa ja erityisesti Suomessa täyteen hulluuteen saakka yltynyt militarismi, kapitalismin uusliberalistiseen vaiheeseen liittyvä työttömyys, köyhiin ja tavalla tai toisella sosiaalisesti syrjäytettyihin kohdistuvat yhä ankarammat yksilölliset pakot ja valvontamekanismit, sekä ammattiyhdistysliikkeen toiminnan vaikeuttaminen. Myös nykyisessä liberaalissa ääri-individualistisessa kehokulttuurissa kuulumat fasismin rotua, rumuutta ja verta korostavat ideologiset kait.

Vaikka Voiton päivä on pohjimmiltaan aina ilon päivä, ja niin se oli myös tänä vuonna Venäjän suurlähetystön juhlissa, tulee muistaa, että fasismin vastaisen työn ja taistelun täytyy jatkua vuoden kaikkina päivinä, niin tänä kuin tulevina vuosina. Toukokuun 9. päivänä voidaan taas sitten juhlaa.

Pertti Hämäläinen
Hämeenlinna

Voitonpäivän vastaanotto antoi läheisen mahdollisuuden keskusteluun ja mielipiteiden vaihtoon.

EU ja Orpo valitsivat sodan?

15 vuotta sitten länsi (USA/EU/Nato) otti taktiikakseen Venäjän hallituksen vaihtamisen lännelle myötämieliseksi. Siinä päätettiin käyttää värvallankumous- ja sotilastaktiikkaa. Lännen puolesta vedettiin proxy-sotaan Ukraina, johon fasistiseksi politisoitunut maa suostui. Tämän tiesimme jo ennen Venäjän erikoisoperaatiota. Tästä syystä olemme nyt runsaan kolmen vuoden ajan kuulleet ulkomaiden- ja omien poliitikkojemme suusta, että "Venäjä ei saa voittaa", "Venäjä on pakotettava rauhaan" tai "Ukrainaa on tuettava, että Venäjä voidaan pakottaa tulitaukoon". Sodan (Erikoisoperaation) syykin oli selvä: Lännen taktiikan toteuttamiseksi Venäjä provosoi- tiin erikoisoperaatioon, eikä sille annettu muuta mahdollisuutta (Lavrov).

Länsi jakaantui kilpaileviksi blokeiksi
Lännen taktiikka koki vakavan haaksirikon, kun USA:n pääomapiirit tekivätkin arvion, että Venäjä ei voida kentällä voittaa ja alkoivat kehittää omaa taktiikkaansa, johon kuuluu mm. Kanadan, Panaman ja Grönlannin yhdistäminen USA:n kanssa, sekä todennäköisesti pyrkimys taloudelliseen yhteistyöhön Venäjän kanssa Euroopan (EU) ohi.

Ratkaiseva muutos, Eurooppa jäi yksin
Maailman tilanne on muuttunut ratkaisevasti. Äsken tuli täyteen 80

vuotta hitleriläisen Saksan tappiota ja antautumisesta. Tämän jälkeisenä aikana yhtenäinen länsi on varustautunut ensin Neuvostoliittoa ja sitten Venäjää vastaan. Nykyinen tilanne on analoginen toista maailmansotaa edeltävän ajan kanssa. Länsi on jakautunut kahteen blokkiin, jotka kamppailevat keskenään maailman taloudellisten voimavarojen jaosta.

Eurooppa jätettiin miettimään omaa siirtoaan. Se päätyi nopeasti ainoaan hyväksi koemaansa ratkaisuun: "Venäjä on voitettava ja sen voimavarat on kaapatava Euroopan pääomapiiriin haltuun." Tätä taktiikkaa toteutetaan jo nyt voimallisesti, kun EU-maat pakotetaan käyttämään 5 % bruttokansantuotteestaan militarisointiin.

Myös Orpo sen todisti
Ehkä tahtomattaan Orpo 1.6.2025 YLE-kanavalla pääministerin haastattelutunnissa selkeästi paljasti EU:n taktiikan: "Valitettavasti Venäjä ei ole osoittanut pienintäkään halua saada aikaan tulitaukoa ja lähteä rauhanprosessiin. Tämä on totuus. Pallo on ollut Venäjällä nyt pitkään. Mielestäni Putin pelaa aikaa, eikä ole muuta tehtävissä kuin se, että Lännen, Yhdysvaltojen ja Euroopan yhdessä samanmielisten kanssa tulee lisätä voimaa suhteessa Venäjään ja tukea Ukrainan armeijaa Venäjän jatkuvien hyökkäysten torjumiseen. Lisää sanktioita tarvitaan, tarvitaan lisää pelotteita ja lisää poliittis-

ta painostusta, että se (Venäjä) pakotetaan tulitaukoon, rauhanprosessiin." Orpo ei ymmärrä Venäjän taistelevan olemassaolostaan, eikä sillä ole aikomustakaan hävittää valtiona.

Sävel on yhteinen
Volodymyr Zelenskyin toimiston johtaja Andriy Jermak totesi Telegram-kanavallaan 9.6.2025, että Venäjä on pysäytettävä voimalla. "Venäjä kiihdyttää sotaa, jota se ei halua lopettaa. Tämä voidaan pysäyttää vain voimalla", virkamies jakoi näkemyksiään. Kaikki sopii hyvin yhteen, että tapamisissaan EU:n johtajat ovat sopineet sodan taktiikasta. Mitä tapahtuu, kun osoittautuu, että taktiikka ei toimikaan?

Yksi ratkaisu EU:lla olisi
Euroopalla olisi vielä yksi vaihtoehto. Venäjän kanssa voitaisiin neuvotella ja aloittaa siitä, mitä v. 2021 joulukuussa ei hyväksytty. Neuvoteltaisiin suhteiden palauttamisesta ja yhteistyön rakentamisesta. Varmasti Venäjä suostuisi tähän. Miksi EU ei halua neuvotella rauhasta? Kyse lienee siitä, että silloin EU joutuisi neuvottelemaan pysyvän tasa-arvon ja yhteistyön toteuttamiseksi. EU edustaa äärimmäistä markkinakapitalismia ja tällainen vaihtoehto on sille tappio.

Heikki Männikkö
Helsinki 8.6.2025

Vasemmistoliitto - ankara omille, mutta pehmo vastustajille

Olen mielenkiinnolla seurannut Vasemmistoliittoa ja aikoinaan tuntenut suurta sympatiaa sitä kohtaan. Alun perin pluralistinen, moniarvoinen puolue on muutamassa vuodessa muuttunut suvaitsemattomaksi tiukan puoluekurin puolueeksi.

Nyt puolue on erottanut lukuisia jäseniä sen takia, että ovat olleet eri mieltä poliittisista linjauksista, kuten poliisivaltion voimistamisesta, Natosta ja sotavarustelusta. Tiedän kyllä, että muodollinen erottamisperuste Turussa oli ehdokkuus "kilpailevalla" listalla kuntavaaleissa. Sitä ennen paikallinen kunnallisjärjestö oli syrjäyttänyt tunnettuja ehdokkaita, kuten kansanedustaja Yrttiaho. Vaihtoehtolista ei ollut kilpaileva, vaan se turvasi vasemmiston asemaa kaupungissa.

Puoluesihteerin Mäkipää uhosi Kansan uutisissa, että jos joku erotetuista pyrkii uudestaan jäseneksi, puoluehallitus "ryhtyy toimiin". Erottaminen on siis elinkautinen. Armoa ei tule, vaikka väärintekijä tekisi parannuksen ja julkisen anteeksipyyntö. Julkirippi on historian saatossa toisinaan hyväksytty, mutta Vasemmistoliitossa on toisin. Yritin esittää tätä koskevan kysymyksen puoluetta lähellä olevan Vasemmistoliitto-ryhmän sivuilla. Kysymyksen sensuroitiin samoin kuin vielä kohteliaampi lisäkysymyksen. Tämä on kielletty aihe, josta ei saa keskustella.

Puoluelain 2 §:n mukaan rekisteröinnin ehtona on mm., että puolueen säännöt turvaavat kansanvaltaisten periaatteiden noudattamisen yhdistyksen päätöksenteossa ja toiminnassa. Lain selitysteoksessa OTL Tarasti tulkitsee lakia niin, että puolueessa on sallittava vapaa keskustelu ja eri mieltä oleminen. Antaako oikeusministeriölle aiheutta?

Kalevi Hölttä

Rajaa ei haluta avata

Suomen ja Venäjän maaraa suljettiin kokonaan 15.12. 2023. Tätä perusteltiin ns. välineellistetyin maahanmuuton torjumisella. Orpon hallituksen valmisteleva rajaturvallisuuslaki tuli voimaan 22.7. 2024. Se antoi viranomaisille valtuudet rajoittaa kansainvälistä suojelua tarvitsevien maahanmuuttoa koskevien hakemusten vastaanottamista. Välineellistetyksi maahanmuutoksi Suomen ja EU:n toimesta tulkitaan ilmiö, jossa vieras valtio – tässä tapauksessa Venäjä – pyrkii vaikuttamaan toiseen valtioon ohjaamalla sinne kolmansien maiden kansalaisia.

Stubb katsoo rautaesiripun toimivan

"Kultaranta keskustelujen" yhteydessä Alexander Stubbilta kysyttiin rajalain jatkumisesta: Rajalain mukaan, jonka jatkamisen eduskunta äskettäin hyväksyi, Suomi voi käännäyttyä pyrkijät rajalla ilman turvapaikkamenetelyä. Lain vastustajat katsoivat, että tämä toimii kansainvälisiä sitoumuksiamme ja ihmisoikeuksia vastaan. Mihin lakia tarvitaan, kun näyttää siltä, että tulijoita tänne ei ole näkyvissä?"

Stubb vastasi sen johtuvan siitä, että se laki on voimassa, ja on toiminut pidäkkeenä maahanmuutolle. Viesti, jonka olemme saaneet Venäjän viranomaisten taholta, on, että jos rajat nyt avattaisiin, niin silloin Venäjä tulisi meitä ihmisten välineellistämällä jälleen käyttämään hyväksi. Tämä on ollut sellainen laki, joka on selvästi toiminut pidäkkeenä.

Nyt turvallisuuspoliittinen tilanne on muuttunut. Silloin kun näitä kysymyksiä katsottiin turvapaikkapuolelta, ei ollut välineellistämistä, jota olemme nyt nähneet. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimien käsittelee nyt näitä kysymyksiä. Pidän tätä terveenä ulkopolitiittisena keskusteluna. Tästä saa olla mielipiteitä. Taasen tulemme siihen arvopohjaisen realismin kehikkoon, kumpi painaa tässä kysymyksessä enemmän. Uskallan väittää, että enemmän painaa realismi, eli se, että Venäjä käyttää ihmisiä aseena.

Stubb valehtelee eikä halua nähdä tosiasioita

Maahan pyrkivien määrän kasvu v. 2023 lopulla johtui siitä, että Venäjä irtisanoi 13.4.2012 sovitun sopimuksen Suomen ja Venäjän rajat ylittävistä yhteistyöstä v. 2023 syksyllä. Tästä Venäjän ulkoministeriö informoi Suomen Moskovan suurlähettilästä Antti Helanterää 25.10.2023.

Syyksi rajasopimuksen irtisanomiseen Venäjä mainitsi Suomen osalta mm. monien kauppa- ja taloussuhteiden katkaisemisen sekä kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän viisumipolitiikassa. Suomi on vaikeuttanut turistien ja Venäjän kansalaisten matkustusta maiden välillä, sekä järjestellyt venäläisten omaisuuden takavarikointia ja vaikeuttanut heidän omistamiensa kiinteistöjen huoltoa. On kielletty vodka ja brändyn (konjakin) tuonti Venäjältä sekä estetty venäläisiä ylittämästä rajaa omilla autoilla. Venäjän mukaan tällaisissa olosuhteissa ei voi toteuttaa yhteistyöhön perustuvaa rajapolitiikkaa.

On muistettava, että rajasopimuksen puuttuessa Venäjällä ei ole velvollisuutta tarkastaa ovatko pakolaisten Schengen viisumit kunnossa. Kun rajasopimus, johon perustuen Venäjä on noudattanut käytäntöä vaatia maasta poistuvilta turvapaikan hakijoilta Schengen viisumit, ei ollut enää voimassa, panivat turvapaikan hakijat lähtömaissa tämän merkille. Tieto siitä levisi nopeasti mm. sosiaalisen median välityksellä. Ensimmäiset kokeilivat sen heti käytännössä ja hakeutuivat Suomeen turvapaikan hakijoina. Tieto tästä levisi. Samanaikaisesti paikalliset yrittäjät alkoivat järjestää turvapaikan hakijoille kuljetus- ja muita palveluita. Ei tässä Venäjän viranomaisten kuljetus- ja muuta apua tarvittu, kuten Stubb yrittää saada meidät uskomaan.

Rikolliset tulee saada vastuuseen

Alusta saakka kyse oli Suomen-, EU- ja Nato viranomaisten suunnitelmasta lopettaa kaikki yhteistyö Suomen ja Venäjän välillä. Piti katkaista myös ihmisten henkilökohtainen kanssakäyminen. Rajaseudulla Nato toimiakseen vaatii tilaa ja alue tulee varata potentiaaliselle sodankäynnille. Tämä on rikollinen toimenpide, josta syylliset tulee saattaa vastuuseen.

Heikki Männikkö